

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Controversiarum fidei cath. adv. haereticos [...] doctrina
in varios tractatus distributa - Cod. Ettenheim-Münster
171**

Griesser, Adam

[S.I.], 1628-1629

Tractatus II.- De verbo des scripto, et non scripto: sive de scriptura et traditionibus

[urn:nbn:de:bsz:31-114334](#)

TRACTATVS II

DE VERBO DE scripto, et non scripto; sive de scripturā et Traditione.

215v

Hasten, de Propt. tū mī dī tu cu jūi attributis uoz p̄lestinans
nob̄i aeternā gloriā sp̄ratib, tu ut una, et p̄terius tu ut
genis n̄r ultimā est, et creatūdo n̄r alego ut nob̄i bona ē
"q̄m̄s segh ut resto ordine ordinamur, q̄ uel nos ad brofū fay
et i' deducunt ut sunt op̄ades bona in grā, et p̄dilectio dī' fidei, ita
aut̄ fidei sp̄ci Chr̄: uel q̄ nos ab illis que adducunt ut vacancias,
pot̄a uideamus, sed q̄a tu hora p̄hibeo, tu illas op̄us p̄ceptionis pot̄u
in scripti: aut̄ tractat̄: reperiit resto antea c̄ia pot̄uā de dī'
aut̄ de vicidōis verbo agit, à quo ueluti fundo cetera fore
c̄ia dependent mox ut Haret, et oīn queriā fidei regula
et norma uniorum esse conseruat.

De utroq; tractare ex Latī: fugiunt queriā Bell. tom. I.
Gregor. tom. I. de perfidioris Bellarum, et tota item tractati
peculiari de scriptura: i. Narrat. Rulli. Jodorus Cor.
eius tom. I. queriā filii p. 1. et arto. Nictlaus Genes.
in effigie dei voo colorib; Colani coloris 2. 6. et ḡiā fak.
to. 1. et p̄sp̄m̄ ni eo opere Petrus Canisius opere (abbedicatio)
fil. de p̄lest. Rulli Bell. c. 2. et 6. et tom. V opuscul.
queriā item toto tractat̄: peculiari de Judice queriā. Item
ni analogiā uelut ac noui fetti c. 4. qq. et item 2 p.
summae tom. posteriori tractat̄: Copter. Enchirid. c. 1. tom.
hunc facilius in haretico quare. 6. 12. 18. Christoph.
Marini queriā. S. Jacobus Gozzonius tom. I. Epitome queriā.
Loap. 37 Christophorus à Favro proposito de perfidione p̄vent
tria: et fortia Bell de dudotib; uulatae editionis
et colloquia lotisbonense fore, p̄ totū et p. 2. relatos clu
lēm. Sinton. p̄sp̄m̄ q̄ Rhein ap̄stata Mecamorph. c. 4. et
q̄ et ni meſis moentibus l. 2. cap̄o. Et h̄as enkirid. 6.
et plures alii queriā.
Ex soholetiū cu s. Oh. I. p. q. 1. a. q. et 20 de scriptu Scholastici
nā biabant Mol. a. 10 dd. r. p̄sp̄m̄ ibid. tom. I. d. 17
et Sepp. Valent. d. 1. q. 1. pu. 1. et fugiū ni analogiā fe
der q̄ uane h̄is in tom. queriā. P̄ initio d̄ amēr. disp. q. n.

Corus 1. 2 et 3 et alii quibus ad de s Bonau: tom 1. opus
cuius initio

In scripturarum puriori tractant hanc modis scripturam
serenissimis et quicunque pessime oculo libri in Rebus sacra. Nicolaus
Serarius in plegi biblias p. 28 caps multis etiam reporta.
Georgius Dieris II. r. Jacobus Galianus plegom: amalem
verbis fotti et ali interpretates in processu scripturarum et
ad Euang. Ioa: malorum. Contra Regius tom 1. quibus addit
Divini Nostri in libello de aplice pugna scripturarum de
modo genos di Johannis in suis genos: mox tria, 1.
de uero: serm: 2. Oratione p. aplice. Gen. 3 p. 4. tria
1. Quatuor: serm: 2. tria 20 pentecost: 3. pugna
tim euangelium matth. Epistola Iudee et Matthaei Thoro
quie trahit eorum pugnas.

Nor debitis q. quid tu circa scripturas traditus
verbis sed Catholici q. Nor et illos huius temporis seu
tiant opponentes

II V ET S S 3 0 f. De Sacra Scriptura, seu uer bo scripto

De hoc multa sunt querela pugnare u. ax. et inde
scriptura habenda sit pugno tunc 2. q. q. libri
in sp. s. canonice adeoq; pro verbo p. est haleatus
de nostra lingua editione aut versione Biblias. q. de
aplice pugna scriptura. 5. q. ar. scriptura sensus sumbitur,
pretio pugno. Sit ut filii ut a genibus eligi possit.
6. q. ar. scriptura sacra sit unita normalis ac iudeo. dicitur
querens filiei pugnare 7. cui pugno. Adha nos haere
tibus habent uera scripturas et nul op. eam q. nos depu
tare potest.

A F T 3 C V L V S f. AN. ET IN De scriptura habenda

III VTO UERBO DE

Schattenfelius
aut libet pugnare
et illa pugnare
scriptura. Libet hinc non tempore nisi queritur quem uno plenis bac
et haereticos clamant scriptura verou p. p. p. n male

quide, et unde hoc est in tei nos et illorū q̄ tio ē mīx quor
sa op quā fere reliquo dependent, a gerri mē a illam
gerant, q̄ ad Traditioē negent solacij, scripturā p̄ractā
et sufficiēti regulā obtulunt in rebus filii nūtq̄ q̄d se
ex ea hancas potuerant exticare. propterea p̄ ale Horatio de Cœnā d
q̄d desolatōe desperantes aiant questionē spe curiosan¹ ḡtione deliberaq̄a
m̄ḡta sp̄utilem. p̄c n̄ ē dogma filii hanc aus illas d² dūca p̄p̄tua h̄a
scriptura ē verbū d̄r̄ p̄sonāe nūbil interē sīce quis
ob. cōm Traditioē, sic ob aliis cōd̄ monēat ad ap̄tentia du
scripturac. q̄d aliq̄ eom uolant et vo ip̄jā scripturā mari
fido ē sed ut et hōc n̄ subistere uideant t̄ q̄p̄ḡntur ad
principiū et internū iustitiae sp̄us sancti, q̄t taleſ ſu op
taglo ad doct. et loquuntur lyro thocan. p̄ plena rei m̄nēte
gata certitudine ex q̄phācē aut per p̄fēḡiōne m̄stillet
ut nemo fideliū dubitat ē verbū d̄r̄. p̄c cu nec hoc effi
gīs uader vñbil lucē nūcōm plenē et sufficiētia
armis Catholicis q̄p̄ḡntur m̄nētia d̄r̄ ſa q̄d ex orati
oꝝ ſeu Judicā, q̄bat d̄mūcoari p̄ote an hor uel illa ſon
itura fit verbū d̄r̄ q̄r̄ grātia p̄m̄ Antiḡa, Mārīta, Mi
racula ſacra ſcripturā, p̄ue q̄d cōta ſacta ſunt et hōc
jota nude et ſeiḡ p̄fētata diuina ſufficie ad d̄mūcian
in ſcriptura et verbū d̄r̄ ē hōc m̄nētiorum p̄ntes et
officij p̄tq̄q̄ ſa grātia offendere ſcripturā et verbū
d̄r̄ ſa p̄ha magis q̄lq̄ ſimilis obiect. d̄frolmā.
tandem q̄d Catholicis ſa ſentia offendere ex ſolū cōnto
ite ſalīa et Traditioē ſufficiētia p̄bar p̄ce et debet
q̄d ſcriptura fit verbū d̄r̄ nec m̄fattibiliter aſſer
tiamur.

217

CONT UEDIO. ¹ ſcripturā ſacram hoc et filios ſacra ſcripturā libri
ſacros Prophētām et Apōlōn ueteris ac noui testameſ ſacri Prophētām Apōlōn
ti qui uita mentem ſuicā Catholicā in Conc. Tūd. ſeff. ² ſacri ſcripturā ſacra ſcripturā
q̄d ſentia m̄ntem ſuicā Catholicā in Conc. Tūd. ſeff. ³ ſacri ſcripturā ſacra ſcripturā
q̄d ſappellantia. Canonici uere verbū d̄r̄ ē restē p̄fitemur
ē ſohuent ſol. Arabap. libertinos @ qui ſacram ſcripturā
dicitur literā ſentientia ſuip̄p̄ntio. In internū ſp̄us
iustitiae ad cōm fidei q̄phācē ſufficie uolbant item
ex p̄. ē Luthera. 1. de Conc. et Catech. ni analap
alios, nūno coiter Haret. ſp̄us mendaciter decuit à
Catholicis ſacram ſcripturā ſuicā cano ueling mīx ſaci

I lib^o Contra auto
utatis lib^o

2°

3°

4°

5°

6°

7°

8°

giamini, prohiberi hoc n. meru mendaciu^s est, ac Catholici
et nos cu^m ipsis in datâ gelice protestamus, et inter alios
post trell. 1. c. 2. pulchre et breviter ostendit a pmo
in multis modis: dico: 2. c. 1. lib^o u. gelic^o:
autem pp unanimitate scriptura^s pro verbo D^r ha-
bentius 2. op ipsis scriptura^s mirabili ac diuina glori-
tione mirabiliter n. est tot famig^o dixeris n^o dicitur
qua tempore scriptoris sic apocatastros fuisse m^o libe^r n^o
debet sibi facilius diresti subspret 3. op miraculis peccati
n^o obat quislib^o facilius corde^s a destructione aut punitio-
nibus et deruntur sunt. 4. op miraculis q^obus protul-
te sunt dogmata in sacris libris testa. 5. op ipsis scriptis
canticis Quo 1. Benedic^o dominus deus misericordia suorum
tus et per os sanctorum qui a saeculo sunt prophetarum
mag. 6. ois scriptura^s nimis facilius duci-
nit^o inspirata n. pcc. 7. pp^o sancto inspirato locuti sunt
sancti D^r. 8. quia priuatus opus eiusq^o inspiratio
cu^m nec certa sit nec oib^o cognoscatur scriptura^s
n^o est certa scriptura et norma fidei quis n. miti fidei fe-
citur inquit trell: quod anabapt. u. mentem de iustitate
meritorum pp^o s. am quomodo stat quod sit pp^o s. et n^o da,
moni insperato 9. deliq. id eao exigit ut mens, reg. ac
nol^o D^r a nobis in scriptis habet alia^s perturbatio-
nibus et brevi respull. Christiana et Ecclesia D^r et peccaret,
et oia fundere^s de autoritate D^r et post in scripto offer-
ti et dicit pro suo arbitrio filii aliques sicut p^o p^o fine
x. Quidlib^o affirmari loquitur addi se quod Moys propheta
et Ioh^o Ioa. Propt: ac apli ad persuadenda fidelibus popu-
li fidei dogmata factas scripturas allegant, aut legi
iusticiam quod ne perficie factum nisi facta scripturae
sunt infallibilis alesq^o diuina nol^o, nam Moys fact
et iuris religio a legi peritis iuxta reges D^r den-
didas esse ea ita Iacob Malach c. 2. Eaud p^o psal 118 et
christi sententiam, inquit scripturas Ioa. 5. et. in regi
quid Christus et quomodo Regis Matt. 22. saiducat et
p^o iherusalem impostris eo facilius vides a Jodes script: Ioa. 1. ego

Vox clamantis in deserto sunt deinde Ieremia et de facientibus aplo
ut uideare est in Actis aplo: a episcopis pueris et aliis

objicitur 1° à Lelentini et cor 3° Idoneas nos fecit Mi
nistrorum novi facti non bene res ipsae videtur occidit sibi, a uenit
firat unde colligunt facta illas nam nos sed ad antiquos fact
stare, nos spure regni delicto p. 1° cur q. aplius sit brasi, propositus, si te
mocher amonit ut rectio n. egypti Daret sicut leges Iudaicæ et alii scriptu
rani scripturas! 2° q. talem q. occidit illegit, ut ipsa scriptura
ra ab apostolo, cuius lex in lapidibus fuit ibidem dicitur et a S. Augustino
q. Faustino et q. exponitur. I deputata, uel q. i. uilebus trans
griphore occidi ut uult Christus. Theodoretus et alijs apud bel:
2. q. uel quod diffisi facili observatus; immo ipsa prohibitiō
est significātiō in genere angere, ac q. ob frequentem sua
videtem operi iram per p. admodum occidere fratres. Per hū
a. qui uinifidit illegit ab apostolo q. Nonni testi, cuius n. fe
cit ministrorum idoneos ruris ideo totus ille locus ualitorum appli
catur quod illud Iosa. 1. leg. per Moysem data est, q. ea
veritas per prophetam Abram promissa. leg. seu littera ad re
bus spiritu q. gressu uinificans p. nos in nostro tempore spectare
dicit illud in Tempore Noe Genesim et Charytatis est.

Obj. cix 2° à Lutheranis et Galv. scripturam Catholici obiectio 2°
neglectu et tempori h. l. lures ad audiendam Thomam q. pa
faram scriptura geruere, Clericos et literatos raro hui
qua aut uix unquam ea legere, quem n. prohibita respre
quod modo ergo parvissima scriptura uelut p. est. Et Celan
dias et metu mendaciu et a P. C. et Grech: defens:
1. 2. ac alijs sapientia refutatus lucidissime à simone Felice
q. apostata p. co. qui de scriptura sentiamus logia nostra
golio loquuntur. Continenturq. prope innumeris non nec
theologia nostra methodo s. thomae tradita alium n. e
qua decurrata disrupit et expositio scriptura. Es se illa
tum nulla scriptura littera alias unquam legereant, nisi
deserit aut officium horum canonistarum, quod totiusq.
ultimo verbo ex agto gerinatur est ex sacra scriptura psalmis
lectionibus de ac q. p. forenariis uolatetur, quasi erto
ordine digesta scriptura comprehenditur. Discendi q. res
negligere uelut ne sacra scriptura: ales si ut habeo
tis fongant ales q. se fieri et clara qd ales uiribus Ego
nisi studio se mi ea occupare. Latinis n. e quod phibet
Latina Graeca, Hebrewus oibus editio p. misso est, red et

219

obiectio 1° q. Iama
scriptura.

Solutio 1°

Solutio 2°

Solutio

uermaula modo n' sit ipsi in ruenas duc' disignuli
et magistris oar' suo captu int'pretari conantur:
tali modo creaturæ p' se optima dñs in misericordiam
influentia farta, et Christus in raim' posittus. sed nunc
unde q' sit aliquos libros scriptura e facios adeq' uer-
bus & p' uideamus.

*Q*uestio unde glosa
nos libros ad Deum
pot' n' inutilis. *O*n t' U. S. I. O. Q. a. q' sitio unile q' sit libros m' bi-
gn' nos inutilis. *G*lani'or' est. *V*erb' h'z' n' est curiosa, nec inuti-
li' ne' incepta. *E*n plane n're et utilior' propria et q'
pluri' h'z' et. *E*ffigie', qui d' nichil nisi ex scriptur'z
probau' audire' uolant' et p' a'urgentia' unde fecerant id
quos afferant' uerbo' p' sit esse deprehensi' n're' uerit' ultra
quid respondent' nisi qu' actione' curiosa' inutilis' ex.
*P*hi' 1. *A*ta' c' i' nos p' glosa' nam qu' fronte et Iudei
cio 1. curiosum et inutilis' dñs p' glosa' et fare' id à
quo p'le'i in' te'gitas et salus n're' de'pendet' de'pendet
d' h'z' à notitia' num' dñc' uel illa' litter' sit uerba' p'z',
si. n' id pro uerbo' p' sit recip'ial' quod n' est, quomodo
glosa' q' leuenerit et salus fab' p'z'. taceo quod n' sit po-
tem' q' nos a' clathral'is' i'ertia' q'nt' libris' Ca'-
nonis' ladeo' p'ro uerbo' p' Kallendi' fuit q'nt' q'nt' modo
obstat' op'g. Aug' p' 'Hoc inuagale inutilis et curiosus' e'. Ne' obstat' s. Aug.
cat' solle': *C*onf. 5. *D*al' ait n' audiendo' p' si qui forte ai' d'cent
p'nd' se'z' illos libros m'ri' h'z' p'z' p'z'. *R*ex. Aug.
log' de' i'z' q' n' glosa' traditione' culta' curia' libros' la-
not' u'cos' ex'p' d'ct' et'z' et'z' ex'g'e'ban' nec qui'qua' cred'e'
re u'lebant' nisi ex'p' d'ct' et'z' ex'g'e'ban' ut erant
manichai' ex'p' d'ct' s. Aug: ibid: ait culp'ados' p' si, q'
n' cred'erent libris' h'z' q'los' fr'os' tant'z' m' o'ib'z' forte
gentibus aust'olis' fund'ar'at'. *P*adome' P'ad'coen'.

*P*hi' 12.

*E*st' multo' minu' resp'ctu' est id q' vere in Taur' scripta
za' ideo a'p'x'iamur, q' uerbu' h'z' & uerbu' a. h'z' "
et alio' n'emo' erat et n'isi' cuius' rei' aliud' p'p'ia' h'z' u'le
at' seu' funditio': p'ron'c'le' et'z' u'nu' sit, quod scriptur'z
scriptur'z h'z' negamus' t'z' & p' se' not'z', aut id p' si
se' "p'p'ia' fides' u' sit si di'p'it'ct'ur ex' scriptur'z q'
et'k'ndos' aut q' evangelijs' j' Judaeos' seu' Turcas' q' u'

negant, ac aque. Iur' Talmud et Alcoranu fargis pro
verbis sicut & haud tantum, sciat et alijs libris pro verbis sicut
iactari posent.

221

CONCLUSIO. 3. Libros laicu scriptura, quos
insta mentem culta in conc. Trid. fest. + Canonicos quod libro canonico
uocarus esse verbis p[ro]pt[er] spectat ad articulos ac dogmata specie verbis p[ro]pt[er]
fidei. Et si dubitata apud catholicos, et superius anno 1601 specta ad articulos fidei
in colloquis Ratisbonensi p[ro]p[ter] u[er]o publice p[ro]p[ter] Haretios
mixte Hannibal a catholicis asserto citoibus Gregorii tan-
tio apertus, et defensa g[ra]cio, ubi cu[m] Haretius quieti
escent fidei q[uod] n[on] sunt op[er]e p[er]fici in scriptura nec uideretur
sua deducere fidei credenda e nominatio[n]e celebrationis
p[ro]p[ter] pacchii in Beata Virginitate. B[ea]ta Virgo: perpetuam,
item Euangelium matthiae ep[ist]olas pauli et canonicos
ac p[ro]p[ter] sacra in scriptura ualentes, p[ro]p[ter] dictas suauies qui
noscit ueriores protestantis disputabat longe ab
eis ne cogere, admittere traditiones, aut aliquas p[ro]p[ter]
dei articulus, q[uod] n[on] continentur in scriptura sicut p[ro]p[ter] libellu[m]
tres erant, p[ro]p[ter] queritur aliu[m] iudicem p[er] hoc scriptura,
negavit de articulo fidei, sed te p[ro]p[ter] et inq[ui]stanter, cui
cu[m] p[er] hoc obiectam instantiam p[er] famme n[on] obiectis p[ro]p[ter]
et ceteris fidei et fidei u[er]icationem negari potest
nunquid uero libro canonico nec aliter credens
deus quod quod Roma, et uero fuerit, quod ut absurdissimum
et inconveniens negotio collo notare iussus ita ut ip[s]os
et praedictantes interos, qui post colligunt illud scriptile
runt huius sententia p[ro]p[ter] ueritas instare quatos Seeman
test. de Coll. Rabulon. fol. 91. et Basilius de Bonâ
in Analyse eius de Colloquiis fol. 60 q[uod] Hunnius respon-
sione non reuocante a pro dogmata fidei admis-
serunt, uicet utring q[uod] se se n[on] se n[on] se dogma fidei
ut Hannius aibiatur q[uod] quid quid auctor est scriptura
in dubio uocari et negari poterit totaq[ue] p[ro]p[ter] fidei nu-
tabit et cornuet, quomodo n[on] credat quis alius scriptu-
rae infallibilior tamquam verbis p[ro]pt[er] q[uod] n[on] artus fidei
p[er]tinet illa de uerbis p[ro]pt[er] quod au[tem] fidei salua ne-
gari poterit quod n[on] est de fidei. sicut uero fidei dogma p[ro]p[ter]
fidei et credendi in Seeman et alijs restat q[uod] debet sed n[on]

gloqueretur adiuvante quomodo uera uerba fidei solemniter credere nisi scripta, item quod sola scriptura nostra norma fidei oecus fidei iurisperit. Iudeus est ut ipsi volunt, et in libro Prologo ostendebant. Restat ergo catholici et alio nisi fundo rimur traditione ut infra patet admittant etiam fidem quod scriptura, sed dubitent.

Nota: a quod id sicut nunc tū est quod alii sic iste ardua fidei; an sic oib[us] fidei oib[us] sit iste scriptura legunt, et ostentis in ea oib[us] ad salutem ostentiri volunt; & certus op[er]e quod sit ardua oib[us] fidei oib[us], seu quod oib[us] ad salutem h[ab]ent fidei debeat, nam scriptura aboliret aut alia ea alicui renites ignota esse, et multa ignota est nihilominus salvantur modo alios quosdam certos carlos, ut & unitatis incarnacionis, et filii ab aliis propositos vederet, uti olim ante Moysem, et credentes ad salutem sunt abs scriptura proxime non oib[us] fidei oib[us] est fidei oib[us] electuina. sicut in scriptura de fide credenda non tū ad salutem sicut via.

Ex 62. p[ro]p[ter]e[rum] et ceterum arduum ut regens scriptura non potest dicuinam infallibiliter ostentari oib[us] in ea ostentis nisi fide dicuinam et fide dicuinam infallibiliter credit scriptura et ardua hoc r[ati]o[n]e est, quod siue in de cunctis fidei, nisi est sicut se fidei ut in arte. nisi fidei est recte et cunctis, si fidei fidelis gloriari r[ati]o[n]e. et ostentio alium pliorum veritas et uideretur perfecta, et ostentio n[on] habet nisi est cunctis fidei quod recta consolatur ita ut in nullus potest fide dicuinam infallibiliter de cui rei ostentari nisi eadem fide sciat seu credit et ea in potest revelata, fide multi rei apostolus nisi per revelationem seu potest testimoni, et affirmari ex actione. quod unusquisque sicut quod script. magis debet ostendere eas uerbum dicit nihilominus, et minime proposito est si in publico aliquem fide dicuinam potest ostendere rei sui scripturam ostenta ostentari, sicut fide dicuinam et infallibiliter non sciat scriptura et veribus hoc, quia litterae revelatio seu testimoniis sit r[ati]o[n]e ostentari, et ultimatus motus ut postea ad glorificationem dicit, tū ad hoc uel illud in partibus ostendere, et quod in modis diversis ostendere neque ut ipsa quoque revelationem est dicuinam fidei

aliam actuali veritatem, tunc quae vel credere, et afferre possit
fieri nequid vel rursum pro aliis veritatem et hanc rursum
pro aliis credere debere, et sic in infinitum quod abducatur ist
tunc quae non tam probabi fuso patroco aetate Catetheta sed que hinc
nec illius aetate sive retulatus fuisse nouam revelata sed etiam
etiam ut expecto est, namque quis domini privatum in suis
bibliis legio credidit ea, quae herbas habet, sed quod haec
fusca numero biblia fuit utrum verba habent nec dubium ut
divina fide credere, non enim fidere sit ut debet typographo,
et censoribus singulis nec pontificis nec ullis conciliorum determini
nauic haec biblia eis uerba sunt. Nihil enim immediate ostendit
fides festio humano ultimata talis, ut hoc in euangelio dicitur
omni qui audierat ac multi, Iulai alijne in euangelio di-
uini misericordibus quas hoc refuerant e divinitate, aut
mirabiliter crediderunt eam a proposito pro aliis nouam reue-
lantem.

223

Ex quoibz pote sufficiere ad credendum aliqui fide divinam
motiu humana: non abs te certus quo quis pretestor fidi
persuadet nec quod credit a seculo retulatus. Propon
cidae ad ea rebz ex cuius perghem nota reuelatio scimus
testimonia aplice sumi posse. Ex qd. sapientia: Non enim est no-
ta seu signum exterius, quod alicui ueritas divina et reue-
lata insinuatur et applicatur, et ne sic uocari et testifica-
tio, tale signum sunt uero: uox et scriptura et uerba scripta.
ut et. quodagi manifesti per ipsa et seu uerba sunt reuelata
seu testificata, quod uel per scripture uel per uoces prophetarum
per agem nobis applicatur, et fit cognita. Quae supra ergo
reuelatio seu testima posteriorum non est causa per nos motiva
fidei divinae sine causa cur credat et habeat. Et a ipsa sum
ma et infallibili ueritas quod e ipso dixit noster priuilegiu
non tam est aliis quod applicari seu instrumentu quo nobis ueritas
debet insinuatur ut dicitur ad nos et scripta se habet ad nos
signatas tali itaq; modo se sit hoc scriptura seu scripti aliis
quae applicatur et ponitur nobis ueritas diuinata, sit ut prius
aplicetur ueritas ueritatis diuinata, sit ut prius
tunc non est causa operationis seu pth. seu connectionis florium
sue foliogismus (hunc et. comelitio th. est ergo applicans moti-

ut et ad omnia medij sui seu primariae promulgare artis late
logia de scia deit et etream spem ad trium combinationem
priorum: ita logica dicitur solle: exponens quod illud est quod
tunc quoque inulta alia plura reposita est deinde ut et
logici explicari potest ut illud dicimus magis latere quod
quod eadem seu motio aliquid tale est non a se tales est ipso quod
potest quod alius tale est; quod potest non applicari eadem
seu fidei motio? unde cu aliq. credo quod scriptio est tunc pri
mula ut et ea sed tunc quod applicans motio seu eadem quod
est primaria motio fidei aliq. credo: sicut in syllabismo
triun combinationes est haec applicans motio seu eadem quod
est quod ea quod alius applicans motio non est per quod
tunc debet fidei sic discurrat quod est deus iste natus in alibi
tunc res est sed hoc est deus iste natus in alibi tunc
est ubi minor tunc est applicando quod potest deus natus
tunc quod sufficit moraliter certa habere. Per ipsa quod fidei dimi
nuta infinitas crederet per se post confirmationem tunc est
quod in Concil. Trin: canuntur quod nullus ita mortaliter certe
potest se satisfacere opere Confessionis quam formidare possit
opere quod non habet sufficientem gratiam ne inde gelos de fidei tunc
admittat alius et de Infante baptizato quod baptizans mo
raliter certus de subiecto iuratio regitur adhibebit bene et fidei
divina crederet et in gratia fidei ex eo quod gelos de fidei
una ex fidei et altera ex universitate aut moraliter certa fidei et
de fidei.

^Non sufficien
ter ex scriptura
ra pbi ex libri rā phi quod scriptura sicut isti aut isti libri sunt canonici
aut non libri ex pueris de rebus calentibus ita catholicis qd narrat: plerosq. huius
temporis qui ursum habet et os alias quaevis volunt sufficienter
ter deinde iacti posse p scriptura: ut conarbar pbie nihil
falsum: se mi p catholicis interlocutores fessi et 20 manus
se coacti sunt in fidei admittere nec celebatione p affectum
Dñica nec perpetuas rogationes B. Virg: nec quod hi vel
illib sunt canonici aut pueris dñi: ex scriptura excluden
ter ostendit posse promulgare falso e coram fidelibus quos sola cœmilia

Scriptura sit Iudeo seu greci: gaudi. Nec ergo exinventur
1. q. dicitur op. scriptis titulis, et initiis librorum colligi hinc obiectio. 224 A
ut illius scriptoris libri a sacrum, et canonicae sit facta q. ex scripto facio
libri psalmorum, Evangeliorum s. Math. hoc dicitur ^{Bonit. Runcuel} ^{de libro} ^{et libro}
Ex m. quod vero n. i. i. t. corrumpti aut scripturas
corrupta sunt p. figi, ut de factis ab ^{scriptis} libris do
et corruo ut ^{scriptis} libris et scripturis sicut corra
ptissimas imprimant nihil minus costat titulos p. figunt:
dem isto scriptura si alius auctor q. libri Canonici lo
in bibliis n. t. p. oea q. illa scripturam Canonica fuit. ite,
nig. unde gaudi hoc a ^{scripto} q. p. p. dicitur hardi
cet omnis. 2. alio dicitur op. citiobus colligi haec ^{obiectio 2.}
uel illius libri sacrum esse caput m. in uno libro etiam ^{in solutione}
tut scriptura alterius libri et facie non finoluere, et ins
ne dicitur. Concionator aut scriptor alterius citat plurim
scripturarum sentiarum, aut p. ea sententia, gaudi libra, aut
trahit q. verbo p. t. aut canonico, hancenue? q. sine
p. t. nec oia sed p. a. t. t. sentia citat, alibi q. q.
fieri eloquuntur sentias n. citatis. 3. isto ola citarent quod
h. incepit est alterius unde. tibi gaudi en libris q. citat
a Canonico? q. quia scripturam? ut q. p. citata
scripturam q. et de illa ipsa q. q. unde gaudi conciona
et q. plurimas in scripturis citantur et ut q. libris vel
q. n. h. vel q. apocryphi sunt tu q. propheticis q. b. v.
scripturis et Gentilium p. actarum, ne speme nisi tarati
qui q. his p. habitur. 3. ali. dicunt collegi id ^{Obiectio 3.} ^{in solutione}

et harmonia, et mirabilis sensu librorum bibliorum et
1. q. sensu illius dare quidam arguerunt p. b. ne sup. gaudi p.
dicitur n. t. sufficiens ut inde infelicitas ruderetur
q. d. c. nam multorum n. modo p. q. et aliam no. f. f. f.
ita riter se ita gerunt et coacti querunt ut nulla p. c. p.
querunt no. responsum; n. t. ita p. verbo p. t. agnoscent
2. confessio Augustana et libri Concordia Sacrae Scripturae Ju
det in scripto (s. sic) gaudi: cur i. p. sacra scriptura et

verbis srt illa n' uendunt. 3° huc sara scriptura fuit se
ut potu ab uno infallibili p̄u dictata optime quod sit,
in dñm nos n' estat, est plurima p̄ist in ea, ut impa
ctuus q̄ uir alieni p̄istoria u. g. Gen. 1°. Moys deuix
propt̄ se riebas ad eis p̄uropine creare oea at Eude:
et dī q̄ deuix n' al eternū irlandic oea p̄sonul. Gen. 1°,
et p̄t. t̄z dī Israelitas manifisse ssoaros n' oeq. p̄io
ad Gal. 3 manifisse lmos 20: p̄sal n̄ oē 2. v. 10. Ita
d̄as si s̄i Apoc. ix dī n' fore com n' s̄ inuenit Men"
dolum.

CONCLUSIO ea iuncte fragmentū est quod
est quod n̄ n̄tū p̄p̄ interno cibis seu instinctis p̄s. q̄st nobis Has vel
de p̄is s̄. p̄t. das scripturas ē canonizas, ac verbis testis, ita rursum catho
licos vel illas s̄. p̄t. das scripturas ē canonizas, ac verbis testis, ita rursum catho
licos et canonizas, ut illas rursum testis, q̄d q̄ haec negotias p̄t
conclig. quia instinctus me ad dignoscendū verbis testis vel
alio orbe vel n̄, sed m̄ fidelicibus p̄t. obis p̄t. sic Puer et
fudici regi iudicant p̄u Alkoranum, et Talmud et verbu
m̄. si m̄ fidelicibus p̄t. prius q̄d sicut scriptura spe rea
bus testis, habent huc fidem, si hoc go. fides n̄ p̄pendit p̄
scriptura. 12. p̄spicere sibi collarent isti in fato instinctu,
q̄d si per dñm coepiar, ut dicunt, is latetur tu p̄s lo
cer os oea ad fidem ac salutem nra, uti nō p̄dico coep
cio indicat quid g. opus ē scriptura et p̄ Broade aplois
quod t̄ n̄r carnalē, et ipsi ostendunt, ut aplu Rom. 10 testat
du ait quomodo credent ei, q̄d n̄ audirent. 13. Siqui
mittentes aliquis instinctus testi, neccu t̄ ostare curā p̄p̄
s. et n̄ a domino. cē, q̄ fe in angelis ludo transfigurare
st: Nolite credere Job. 4. 9. oē p̄p̄ credere sed probate p̄p̄
si ex p̄ro fuit: in eo ipse da mon 3 Reg. 22. p̄fatu et di
cens agrediar et ero p̄p̄, mendax n̄ ore oē p̄p̄ p̄p̄latur.
tenet quis a deo denunciat ut redat nonatores, hosce totos
uentri coluptatibus et manus deditos a deo p̄p̄ s. afflari ut
illis solis plis qualibet antiquis p̄p̄ ueris protegerimus de

Cohētū 1°

p̄bi 1°

p̄bi 3°

scriptura. hinc deinde iudicare taceo quod hic aperte
inceptus circula committant de scriptura p̄bare p̄ inter
ut granum se hanc per scriptura. q̄e optime solitum per
scriptura.

226

obsciant, h̄i j̄ de promissione lucis quā ip̄a p̄ficiens j̄
54 nonam uirorum filios tuos doctos à domino L. et hier. 21
n̄ docebit unumquemq; p̄ unum suum dicere cognoscere dñm p̄
n̄ cognoscere me à omnimo deg ad m̄ximū 3. Ioa. 10. oues
med. sc̄. f̄. fideles I uocem meam audirez. 4. Ioa. 14. et
10 sp̄s. I. docebit nos ut fugeremus nobis ora. 5. 1. Ioa. 2.
W̄ neque ē ut aliquis doceat p̄ potest unitio eius doceat nos
de bibliis n̄ amibile. c. 5. Et qui credet n̄ fidei hoc festina
h̄c m̄ se e. Rom. 8. ip̄e p̄p̄t̄ testū reddic fr̄m uero. et
1. Cor. 2. spiritualis oīa dividit sp̄s p̄ficiens oīa p̄ solutiōes
1. ursum n̄ scripturis potius inuari libellos et sc̄. illas
et illas, qđ ad scripturas reuidentes solo isto n̄stria
sta interna les fidei regulare fandunt, promille plus
p̄bare, quā p̄ficiens et adiuventia uolunt, s̄ qđ empe
prolaretur, n̄ tñ ip̄a scriptura deberet p̄culare sed ad
quos p̄dicator p̄ficiens et officio edere, ad qđ in ser
taria et p̄dicatoris s̄. ip̄i s. uel op̄ citatis scripturis p̄fici
ent. oīa et de s̄. illis nos doceat. Et h̄c parlatō ad
1. citatur illa sententia Ieacai et à Ieso Ioa. 6. et erant
ad docebiles s̄. illi p̄ filios docebiles iliqua p̄ debiti
nati, qui n̄ tm̄ opterens oraudientur, et audiunt ut p̄
Et regiliq; tanq; pharisei solo audita obenti, sed tam
res officia ab deo et uocentur ne credant et q̄gentiā.
atq; hoc p̄dicit ab Ieacai. Alij n̄ impedito p̄uans quod
debet p̄mittat factu n̄no falso doctos factu, et amplius
à Moysi et propheta, sed ab ipso vero. I. Chrofilus hat. At qđ
nō habet responderi p̄t. Literaliter in alijs coiter legi
tē et firmitate n̄ cogitative fidei genet per epternam
p̄ficiens accepta, quasi dicat Christus post fidelis acc
ptatum doceuna fidei uocant tam infideli p̄ficiens Iudei p̄fici
ut neque sic in totius uera cultu mouloare. Ad 3. oues
Civis (I. fideles p̄destinali) dux uocem sī. p̄dicacionem

solutio
ne specia

per se vel per suos ministros facta audire ad mil
le interno iustitiae, seu priuato, p[ro]p[ri]o d[omi]ni. P[er] q[uo]d
privatio p[re]p[ar]ata s[ecundu]m Ioh[annem] capitulo 14. et 20. est le g[ra]m toti subiecto p[ro]p[ri]o
minis, ut de ceteris p[ri]uatis. Ad 5[m] m[od]i est, p[er] h[ab]itu sermo quod
doceandi sine similitudine de libris (falso) s[ecundu]m id est de optando in
dictis de fide i[n]to de ceteris ap[osto]lo Ioh[annem] capitulo 14. ibi agit reu[er]endus
sime p[re]p[ar]atus de ceteris. Cet neq[ue] p[re]p[ar]atus negat neesse esse
scripturam ad h[ab]itu n[on] operas esse totas iteratae in dilectione
infringunt p[re]ceptum p[re]p[ar]atum s[ecundu]m ut ad re[m] d[omi]ni. Ad Confirmacionem
et Rom[ans] 14. Cor[inthians] 12. nihil as[ser]t[ur] ut p[re]p[ar]atus negat, ut ut
locutus est uidebatur quid testebatur p[re]p[ar]atus. nullus de p[ri]uatis
p[ro]p[ri]o agitur.

Meditatio quod
Scriptura p[ro]p[ar]ata dicit ad diuinationem agens p[re]dictorum. Sit uero 6.2.
liberum ad p[ro]p[ar]atum magna p[ro]blemata in rectitudine d[omi]ni habeant et
deinde debeat, quia a nobis p[re]dicta est alij calibro[rum] q[ui] arabitur: ut
p[ro]p[ar]atum sit uero et non fictio. U[er]o p[re]p[ar]atus sicut h[ab]itu s[ecundu]m et ab eis p[ro]p[ar]ata
dicit autem p[ro]p[ar]ata super dictione sua de authority. Cetera naturae sufficiunt p[ro]p[ar]ata
modestus quod infallibiliter certo erit p[ro]p[ar]atum p[ro]p[ar]atum vel
generativum vel p[ro]p[ar]atum nunc aut illud de honestitate et de sa-
tisfactione q[ui] p[ro]p[ar]atum p[ro]p[ar]atum, qui ex ipso ipso ita q[ui] p[ro]p[ar]atum
negotio arrigantur ne debent p[ro]p[ar]atum, aut cetera au-
thoritatem ad illa genera p[ro]p[ar]ata admittantur. Sed p[ro]p[ar]ata a
partiali enumeracione p[ro]p[ar]ata q[ui] in re p[ro]p[ar]ata faciunt
potest haec sunt. 1. Sacra littera omnis, que libri p[ro]p[ar]atum
fuerint ut Moys, Iacobus, Iacuells, prophetarum, ac A[postolorum]. 2. Conspiratio seu p[ro]p[ar]atum ex parte p[ro]p[ar]atum
in rebus biblicis 3. sanctitas et beatitas ipsius scripturae
rabe reu[er]endus in ea ostendatur. 4. antiquitas et u[er]itatem et p[ro]p[ar]atu-
rum mirabilis quod multo tot casus et aduersitates longo
ribus p[ro]p[ar]atum non perierint. 5. efficiunt mirabilia
peruenient ut p[ro]p[ar]atum antiquitas galobata. 6. Eu-
ter ex parte veritate, quas prophetia continent. 7. marty-
ria gloriarum pro p[ro]p[ar]atum biblicis oib[us]: de quibus enarrab. 8.
8. Arnobius 1. 2. et M[arcus] p[ro]p[ar]atum. 9. Jan: et alijs 8.
mirabilia in formaee p[ro]p[ar]atafacta. Testimoni[um] reu[er]endorum

p[ro]p[ar]ata

ut resurgit de puto est. Vnde alio quod cu' pomo fructu
anc biblia ostendit apert imber elitis del apus n*on*
igne optinperit. Eadem sicut teste sonera & analis
et i*n*one proverba varferunt, ino in uit*a* s. Tomase
scripto satis i*s* de mendica voti*re* fuisse cu*m* i*w*
necessaria apert. Namones i*s* ap*er* parti fuit teste Atha-
nasi ep*isc* de interpret*atione* psal et festo Joseph. n*on*. Antij.
et. quo ethnici scrib*entes* theo*ps* i*mp* er et theode*ctes*
luminis unibi fuit ill*e* amensia ist*e* eact*e*, quod
i*da* vo*biblio* min*or* reverent*or* in suis fruct*is* tracta*vit*.

228

At u. nullus op*er* lib*er* ist*e* nov*is* p*ro*p*ri*js sine scilicet
auctoritate sufficiens i*ad* infallibiliter p*ro*uanda lib*er*
scriptura est verbus p*ro*p*ri*js p*ro*n*on* sanctitas scriptorum nam unde
con*tra* hoc i*n* ali*o* lib*er* est. Deinde quidam e*o*ra*u* de scripto,
i*n* al*o* s*cri*p*ter*are et plura ab ali*o* u*er*is horum tali*s*cripta sunt,
ne*c* si vero verbo p*ro*p*ri*js h*ab*et p*ro*parea aliquoru*m* lib*er* aut*or* meerti
sunt ut Job, Iulius, quorundam u*er*itatis m*er*ita, ut salomo n*on*, cetero*m*
i*n* u. uide etiam i*n* p*ro*te*ctor* ho*me*. Nec et*q* u*o* p*ro*p*ri*js seu q*on*sideratione
scriptores aliqu*o* infallibiliter p*ro*bat cu*m* u*al*ta*m* lib*er* uideant*ur*
h*ab*er*it* i*n* p*ro*posit*ion*, i*n* vero al*o* plurim*is* scripta s*cri*p*ter* nos a*q* bene*go*,
n*on* i*n* p*ro*verb*o* s*cri*p*ter* h*ab*et ut se*pa*ra ostend*im* et clar*it* et
a*r* et b*o* p*ro*ce*der*it. q*o* ne*c* sanctitas aut*ma*iestas re*u* in p*ro*
stara, nam quid sanctitas non u*er*it*at* in*est* i*n* p*ro*testant*ia*, ad*u*ter*ia* p*ar*i*di*
dis et alioru*m* homin*is* et*la*da*g*ulta*m* i*n* i*sta* affat*im* in *biblio*
sout*er*, C*on*f*es*to*ri* Tobias cauda*m*ou*er* ab hab*it*u*m* in *Cone*. p*ati*son*em*
cu*m* i*n* i*sta* mon*ast*er*io* Catholico*m* ar*ca*los*m* re*po*osit*us*. Mult*is* a*q*
san*ct*a*m*ea*m*ea*m* leg*it* in lib*er*, et*q* u*o* Luther*m*on*it* h*ab*et*ur* p*ro*
Luther*m*on*it* q*on*sider*at* q*on*sider*at* in *Confess.* Aug*ust*: leg*it*, ut i*de* pro*verb*o*m* h*ab*et*ur*. q*o* sed ne*c* am*bi*ig*at* aut*par*la*o* bib*lio*ur*m*
per*se* sim*pl*i*c* sufficit*ur* q*o* n*on* s*cri*t*ur* th*os* lib*er* ad*h*ab*it* e*pt*are*que*
aut*equ*al*it* ar*ant* nisi*et* trad*ic*io*m* aut*oc* i*n* s*cri*tas*m*ma*n*u*s*
pon*it* h*ab*it*u* red*it* nec q*on*sider*at* nisi*et* u*er*is*m* or*tradi*cio*m* il*lo*s*m* aut*oc*
et*q* u*o* i*n* i*sta* h*ab*it*u* et*q* u*o* al*o*ius*m* scriptor*m* Ethnicon*m* lib*er* ad*h*ab*it*
tu*m* q*on*sider*at* ut*gen*auer*m*. P*ro*st*it*ur*m* scrib*unt* in *Cap*itu*lo*
B*abylon*ica*m* penitus*m*ter*is* scrib*atas* de*que* h*ab*it*u*. Ferrari*m*
cor*de* id*de* qu*on*sum*er* lib*er* app*re*h*es* p*ro* op*er* i*n* s*cri*pt*ur*a*m* que*m*
multi lib*er* et*al*ij*m* q*on*sum*er* lib*er* En*och*, lib*er* Et*hom* h*ab*it*u* ore*m*
ut*salomon*, Rog*er* J*ava* et*Irael* de*que* s*cri*tor*m* p*ro*uen*it* in *Cap*itu*lo*

5. efficacia ad permanendos a eos repentes et malis scriptis
 ribus et profanis conacionibus orationibus a deo habent
 potest aliquis mox in libro que falso sibi persuaderet
 verba dicitur. scilicet nos pro bonis operibus modeumur ex ipsa
 iacob. p. purgat: quod tu hareticus putant nos falso p. de ho-
 de et libe g. si sunt falsi in libro p. ut alios mox in ex-
 iaco auctoritate nesciunt q. credat in verbis dicitur nemine
 persuadit uiri sufficienter ut constat de aliis alijsq. ethnici qui
 solent conjecturas legunt et de hareticis qui co-dicunt p. le
 Jacob et tubi machebeiorum ad dictas sententias non credunt
 q. n. h. p. pro verbis dicitur quomodo q. probabile verba p. t.
 6. Nec auctoritas vesti propheticarum infallibilitatis p. bant
 biblia verba dicitur et hoc q. n. a. libri sunt prophetarum q. g.
 reliquias fuit. tunc q. a. alii et ea poterant p. p. tetare in eo hareti-
 ci raliant multas prophetias fuisse. Et p. n. f. e. a. b. b. l. i. j.
 inferunt tu q. a. f. c. u. l. i. a. a. u. t. o. l. a. s. et p. a. d. i. o. s. y. o. n. a. l. undegat
 nihil fuisse ad prophetas ueris prophetas cum has ipsas infallibili-
 ter auctoritas aue si iam auenerant u. scriptas fuisse p.
 post auctoritas. 7. De Martynis p. sacerdotiis p. obitu ide
 u. d. i. n. p. nam cu. hareticus Johannes filius scriptoribus marau-
 lorum p. f. o. f. a. t. h. o. b. i. e. faciunt abrogare fidei qui coguntur scriptori-
 bus illorum similes credere. dimid. q. u. d. si illi alia biblia habie-
 rent qua nunc credunt et illi mortui fuerint. 8. S. f. i. l. i. o. s. p. de
 u. f. e. d. m. o. r. a. c. t. i. v. p. b. b. l. i. a. f. a. c. t. s. q. a. u. t. a. b. h. o. b. u. s. s. c. r. i. p. t. a.
 p. u. t. n. u. c. l. i. c. t. u. r. n. i. g. p. o. b. l. i. e. a. r. g. t. u. r. et p. o. t. e. r. a. n. t. h. i. c. f. o. r. p. t.
 r. e. a. c. t. o. r. a. i. a. l. i. a. q. b. b. l. i. a. b. i. c. i. a. t. u. a. f. a. c. i. m. i. l. l. a. u. r. a.
 c. u. l. o. f. a. t. a. c. o. q. u. d. p. d. i. l. i. o. c. a. s. c. r. i. p. t. a. f. a. g. a. n. t. a. s. et m. o. r. a. c. u. l. a. f. o.
 s. t. a. t. a. t. i. n. p. u. r. b. o. d. i. t. w. n. t. u. r. i. s. C. ip. q. b. u. i. s. t. a. g. q. s. t. a. t.
 o. r. f. o. l. i. b. u. s. h. o. r. t. i. n. g. s. a. t. m. i. l. i. c. u. s. n. p. o. e. g. u. f. f. c. e. n. t. e. r. a. t. i. n. f. a. l. l. i. b. i. l. i.
 c. o. s. t. a. d. i. m. o. d. e. r. a. b. b. l. i. a. v. e. r. b. a. p. r. e. c. t. a. n. t. q. u. e. n. i. b. e. n. e. d. e. p. e. n. d. u. a. g.
 Ego euangelio n. credere nisi me redita commoueres auctoritas
 Nec tu hinc segni ut alios putant nichil penitus a nobis fidei diuinae
 credi p. o. e. quod ex eiusmodi modis certis modis aut ex primitu.
 t. m. r. e. v. e. l. a. p. e. c. i. t. t. a. r. e. d. i. a. t. e. s. t. i. f. i. c. a. d. e. m. k. i. l. g. s. t. a. t. m. o. o. d. i. s. t. i. r.
 aliquis mox auctoritas p. o. e. e. m. o. t. i. u. s. a. u. e. s. b. e. w. f. i. d. e. l. i. u. s. a. b.
 c. e. d. l. a. n. d. e. r. m. a. t. a. f. i. t. H. i. n. g. i. c. u. s. p. a. s. t. r. i. n. d. o. c. u. p. p. e. s. i. u.

finis revelares à p̄ro p̄oet ut credere ut collige cotid
Iesu & can et ubi dī nentiat quidem ore li p̄oet sed addit
coratio nisi eo p̄oet revelas que dicitur. fuit p̄oet p̄oij d
decedere angelis nunciant; paulus apibeta. Agnus p̄e cantic
sibi mortem. Iudei p̄ Maria eul̄. Dñs ac apibeta angelis nun
ciantibus imo quod sibilia auctores credentes statuerūt circa
scripturas id de facto olim conjectura sanctissimorum martyrum
gloria mirabilis persuasi credentes.

230

¶ CONCLUSIO 7 a ex solā Traditione p̄ sibilia auctorēt
num formata sufficienter & infallibiliter ostendit p̄ hunc uol
dui libri scriptura aut p̄t̄m scriptura & canonica ex
verbis Iesu Ita h̄ de fide in Christo Conc. Trd. Ies. t. q̄ hanc
nun refutatas opiniones. Consideratq. n. libris tandem n̄l
alios sup̄erat unde peti p̄oie infallibilitate qui libri cano
ni ci p̄nt ac faci, quam traditio sibilia ut p̄t̄l alios testatur
aug. l. 28 q̄ Faustus c. 11. du ait sic ut ag o credo illi lib
vbi à Manichaei, quoniam ex ipso tempore quo Manichaeus ui
uebat in carne per diuinulos oīus certa iuicione p̄fōto
ut uocat ad id tempora predicta s̄ fecit illi libri credi
à Mathaei, que ex illo tempore quo Mathaeus in carne uicie
in iustitia seruata serie temporum sibilia conseruione usq; ad hoc
tempora perire uita ita Aug. ex Traditione sibilia q̄ p̄bas sua
getim Mathaei cui conseruat illas supra ut ostendit Euange
lio nisi ne rebiba conserueret. Eode se filii mōdogli
ex uia q̄pbat Conc. Trd. l. c. ita. n. loquitur saurosanitā
accidentia et libris Trd. synodus in Sp̄u S. Leontine q̄ p̄re,
gata hoc fili perpetuo ante oculos pronens ut sublati in
errōribus noctis ipsa euangelio in Ecclesie gaudet quod p̄
misit ante p̄ prophetas mi scripturis & dñs Iesu (Adas trid)
filius p̄picio & ex p̄mulgatione domide p̄ suos apostolos tangit
conseruans creaturam p̄ficiens usq; il p̄speciens & hanc iter
tim et disciplina in libris scriptis et p̄ fide Christo Traditibus
q̄ r̄spicitur & oīe ab apostoli auctorēt aut lab q̄ffis apostoli p̄to
distante quasi p̄ remittit fiditā ad nos uero p̄ueni rure
orthodoxior exempla sc̄nta oīis libris tam ueteris, qual noui
testi in utriusq; uerboris sit auctor, nec in Traditiones ipsas tu
ad fidei tua ad mores p̄t̄mentes suscipit et generali. Pto inde

post recessitu canone librorum sive a libro integrorum in
orbis sue partibus prout in ecclesiis catholicae regnante
runt et in aeterni auctoritate edice habent pro scio et fidei
perit et tradidit. Sicut scimus gloriosissimum anathema
sit.

Circa istem glosas aliqui hereticorum cuius in supradicatis
et refutatis opinionibus, seu fugient ad revertantur de
prehensorum nec infallibiliter scriptura de verbo dei p[ro]p[ter]e
propter hoc subfuisse dicunt quod biblia sunt verba
dei. Et ceteri dicunt ut ex auctoritate ecclesia nostra Romana
est apostola et non inane hoc est nam unde nobis qui in
primitiva ecclesia apostolis temporibus non expimus stabiliter
ille sententia circa scripturas genuinas nisi vixi ap[osto]lo
petro et vobis ecclesia nostra optantib[us] unde Lutherus alii
alij q[ui] non auctoritate scripturarum suorum tempore habebant
illa sua biblia est vera et sicut mentem primitivae ecclesia nisi
ab ecclesia q[ui] tunc existat tempore Lutheri.

2o. alij haeretici putans fuisse yde nrae us in libro
librorum sive auctoritatem ecclesia ecula ob ipsius amplissimam,
nunc a postea confortari sunt in fidem et amplius, non res
dilecta ecclesia testificatur yde id aliunde habet, sed hoc est
q[ui] partim cum die sancti coincidit partim quod ad certiores
refutatur. Iusti quasi u[er]o sit alio et in eadem fide q[ui]cunq[ue]
matorem in fide, et ea quae q[ui]cunq[ue] queruntur super
ad ipsius fidei sufficiet respondere obiectitas ecclesia cur et
ad rem.

3o. alij ut tristius de fratre fol. 14. proprius dicit
ad sententiam in p[ro]posito circa canonem scriptura. Ad
hoc est testis ecclesia non in alij iurisperg[er]t fidei eo quod est ecclesie
sua Rom. in ille fundo ut potest fundo fidei non potuerit vera
re in alijs potest, sed ho[mo]n[um] minima ac sedula in episcopis nam
3o. iurisperg[er]t quacumque cur in hoc p[ro]posito de scriptura non potuerit
non corrare in alijs potest. Et h[oc] r[ati]o aut cur eorum opinio
one errant de libro Machabeorum p[ro]p[ter]e fidei, lenitatem
p[ro]p[ter]e iste p[ro]p[ter]e Petrus Rom. ecclie est vera, aut falsa. fidei
q[ui] ipso est ecclesia est falsa erga p[ro]p[ter]e concilium syracuse. non est

nisi una tñ vera reuise p farfam patat quomodo ueniret,
quod batal et quomodo dñe se iis a. hoc cur n'cta
namus Iudaorum et ut coranus p'c'ntu' uerb' d' q' d'i
cendularie figler et jadore et Turca p'c'ntu' uerb' q' d'i
farfas, n. n. maior z'co foret, cur Catholic'a eulia est et
falla recte et infallibiliter de scripturis Iauis iudicaret et no
placet d' et alio it de farfa cibis. En est hic ut publ're ha
retici ignorent.

232

Obligat al Harefici nos scriptura p' Eulias auctoritate
et hanc p' illa alego, idem p' idem quod e circula fili omis
si aliorum p' hys. Et breuiter n' ag'le'm et n'c'p' circula
et tñ m'alem, qui nec arti nec p' hys n' uicio habitus et tunc
n' bi' filii et uictus est q' idem per idem u'c'los p'c'ntu' r'as
sumptus p' p' hys, u'neutru' alt' sit notius ci, cui aliq' p' hys
ut si quis ag'us Ethnici scriptura p' Eulias aut' hanc illa
probare v'endo hanc infallibilis est, quia scriptura dicit
circula uictiose committit u'c'los et Ethnico mortu' s. Aliu
est ag'us u'c'los: q' scriptura nota est his n' Eulias aucto
rita s' me uictio aut circula uictiose p' scriptura p' hys circula
v'c'lo ipsa scriptura eulias auctoritate primi fto (h'rus se
messia p' moses phariseis p' hys q' n' notu'ocat q'
u'c'los: M'nes et h'ris M'nes p' C'rus et Evangelie ostendit
v'c'los q' stant co' hys q' in Log' de Circulo f'li et m'ale d'v'r
v'c'lo postea uideri p' hys de Arc. Calan. n. 8.

A R T I C U L U S 55us

R'U'N A M libri scriptura' g'mt canon'ci ac p'c'ntu' h'z halendi:

Om'nis hic u'c'lo scriptura' d' q' c'ntu'bas seu partio
nibus, ordinibus et apibus q' f'nc' u'c'lo f'nc' ap'c'p'c'p' h'z
senens. Secundu' et Bell. et alioz hic tñ q' Harefici
n' tempori' ostendit q' libri canonici sunt q' apocryphi.

Notandum o libri q' canonici u'c'lo a' h'z et canon quod
latine regulas seu normas signat unde et ius canonius et
leges in eo g'nt'nta canonies d'bet, scilicet et leg' est de libris Iauis co-

magis numero q. p. vario orti habentur sunt: tametq; canon
hinc ut fin pro ipsa lege le libri sacri cui recte p. iugola
tologo cui libri sacri sibi regem culta deignati reponen-
tibus inveni auxiliat. **A Protophi** qd. p. reiecti seu q.
probati uocantur q. n. sunt canonicis eismodi sunt n. fin
y q. qnq; a gloria p. canonius habiti et nunc reiecti sunt
et severti ut libri s. et q. eredire, oca monasteriorum
et publici an fine verbis p. de quibus multa sicutus l. i.

Necandis 2. libri sacri seu canonici 2. plures sunt
ordinis 1. 2. 3. q. d. sunt menditatae fidei et ab aliis
et tunc Cath. et et a Modernis Heret. q. d. d. omni antiquitate
retici a p. et a h. cito refutati senserint quibus ratione
gloriositate ut Lutherus in symposio eiusdem cōdictis absque ignari
q. recipiunt ut p. Sacris. **Nisi Tares** sunt ex veteri testo
q. d. antequam Heret. Canonis. **Pente** feruimus secundum libri
monstris. **Siber** Ioseph, **Judicium**, **Ruth**, **Regum** et
Paratissimum et **Ezechiel** et **Job**, psalte
rue proverbia, elegiastes, cantico pro
phetarum maiorum psalms etierimias et propheticas
Daniel aperte appendix. de qua postea prophetarum
minores Oseas, Joel, Ezechiel festi Engangeli
et Math. **Matt.** sic. **Ioa.** acta apostolorum et
Pauli et per ultra ad Hebreos. Epistola ad Petrum et
Ioa. ep. p.

2. ali sunt quos nos quidem Catholicis canonici
habemus ad Heret. Bi. reiecti et p. apocryphi huius et
antiquas deos q. d. totus liber Tobia. et **Judith**
et **Ester**. totus a Lutheranis a Calvinistis cap. s. sit i
cap. 10 ad 16 inclusus q. **Sapientia** et **Elleelia**
Hiemus et **Barach**. et **Daniel** quoad cap. 3 de
Canticis et **psalmis** et c. 13. et 14. de historia Iuda
na et Ieremi. **8** liber et **8** Mathab: nam et
et nobis p. apocryphi huius et nosq; de mīprimant
ad huius suis Williis Calvinistae ut uie est in et anti edi

232

tione fragiles nisi facta tumultu ac pugna, tunc cunctis libris
veteris Testimoniis agnoscant veterem Hebreos canonem pro
apocryphis hinc esse Lutherani, q. in suis ex novo testis
quod Calvinista fore totu[m] ex quatu[m] admetunt reijia
hinc. ep[istola]m ad Hebreos. 2. Ep[istola]m Iohannes. 3.
Ep[istola]m Petri. 4. 2. Cor[inthiorum] et 3. Cor[inthiorum] 1. ad Iohannem. 5.
Ep[istola]m Pauli ad Romanos. 6. Apocalypsis. Jam vero non est
jura de illis, mihi credimus uoi nec de apocryphis
propter oratione Manasse ep[istola]s Hebreorum. 3. et 4. 1. sed ex
item 3. et 4. Marki 8. nam hoc ut Nos a falso canone
rejicimus. Quo spectat at psalmas 151 appendit libri
Job, Hermes, deus pastor. Sola iheresia q[uod] restat de
illici gratia quos tractari regimur, Catholicis gelid
culta secretu[m] in Concil. Trident. Iohannes. q. et fidem antiquas
tradidit Concilioru[m] et illi respiciunt, quod parlatum est
illos seq. q[uod] Job: probamus.

CONCL[USIO]NIS 1. Liber Tobiae recte pl[an]on. ha
bitua de fide in Tractato 1. c. pl[an]i autoritate Contra Cai
cholog. 3. Chan. ep[istola] ad Cyprianum prefabij, "in cuius reu"
debet de libro Calig[er]i, de corde nos Clemens Rom[ani] ana
detus et alixius: q[ui]a auctoritate libri Tobiae q[uod] fons
2. proprie[tes] sibi citabant Tobias Cap. 1. de Elea
magnum in scripturam gratia 5. sine demagogia et
fide purgari delitata q[uod] in solo Tob. regni ambo
sicut 1. de Tob. aut lucrat scriptura propheti
cas. Iohannes de auaritia scripta ex Tob. rodat diuinu[m]
ceptur. Aug[ustinus]. in paulo est in rebus aliis scripta Ca
nonica u[er]ba adducit de Tob. h[ab]et in hoc libro de
1. quod farsa malitiae in Reges et tunc est ad farsam
scripturam de adhuc longius fuisse eis u[er]ba ad Reges
q[uod] ad Galatios. 2. quod p[ro]p[ter]la p[ro]p[ter]la p[ro]p[ter]la de genere
demoniorum ejiciat tunc tunc matthei et Iohanni quod
de gravis demoniorum u[er]bi ejici n[on] in oratione et ieiunio.
3. q[uod] introducat Raphael mentiri se emanu[m]el
falsum, at nocte u[er]to horarent proxime u[er]to turbulenta
spiritus 5. Rx nullas in his ejicit. que fargit, q[uod] ad

1. Garan habitanus in urbe Rages, et Gabelus in loco primitio Reges, summi 4. horum eorum primi loco pro provinciis, posteriori et iuxta urbem in qua erat Gabelus, sicuti etiam Porta de burgus, ut in turba et ipsa et proxima signata. Ad 2. iuxta rupes, et in naali, et suprae aliis per instrumenta ad bellorum dampnum sumptuose et tempore illis, quare non obstat, quoniam alio tempore Christus alii remedii potuerit regere, illud non debet sibi malere. Ad 3. Angelus Agaria se sine mea cito dixit, tu ergo ageris auxilia non signat quod re erat Raphael, tu ergo publice spiritu Agaria profecisti et quod amorem dicit, fons eius gemit. Tertius dicit, tu regifer nos dicit et provoca, tunc hoc psonam dicit gescerie.

CONCL. 2. libras Judith a Joachim sacra te magno fortissimis tasse filione lauret et Corin- nicius et per manus dictas auctoritates Corin. Corin. Pontificis et ille et Corin dicitur. 1. habito uro au- nus et Hieros. spad. in Judith. Jamilio affio? 1. 1. de partibus regis diuina. Iudiciorum

Obijcione. Hoc est historiæ totius fiducia. 1. 1. si con- tigisse sub Nabuchodonosor. rege glorie ante Captiuitatem Babylon. nam post eam ne Nabuchodonosor accidisse, non Monachus facit, et post Captiuitatem colligit ap. c. 1. ubi dicitur, uenit ex dispersione Jacob resident transiugare per multis et multipliciter uicti- gatis post Captiuitatem ad Comelys et Cyros successivis post sub anno distante, vel adhuc non et aliquot annis sub ocho annis, quod uulgo est Nabuchodonosor. Dicitur facit et illis alijs filiis johanni et nome Nabuchodonosor. et non forte quod sub manu propterea iudeos captiuauit. sed postea et alijs etiam audire ante Captiuitatem Nabuchodonosor. 1. 1. manu propterea et multis Je- sis captiui depcerat, et tandem Hierosolymas defi- cebat. Quod et alijs de legendis est de dispersione Iudeorū, sive aliis, qui cum plures ante manu propterea iudeorū ha-

et hanc uerupta in Graue addita Regi q. temporis
tueni factus in pauperi p. uonat q. in regi uis
Capt. factus Rx. Tunc a lijs 11 ad 12. u. uicel ad ope p. su
in e. p. act. ilij de p. faciae tempore Mandatis
facta.

236

Obijc. n. quod Iudith apud assyrios mentita in
brevitate fuit se lenire, q. similes Iudeos assyriis
in p. foce, et ut p. at p. detra p. bellicis. p.
mentitum p. a. quocas uasa, ita u. - Iudeos illis
in p. foce, et resufoce nisi pros extirpatione rura
u. et resufoce ac factis p. u. id ei secura p. resufoce
gen. q. Caput Holofemi abdidit, et p. media uiribus
triumphabu da miseri.

Cont. 13. folius 1. Hester. fine ab Epistola
Iustie a Joachim juri. Post. fine q. p. b. a. Mar
dochar. frigus fit. et p. in quoam p. b. nova, et
et gaudi p. b. hora 2. Capita 3. de numero uirorum
11. ista Cathol. Eulia in Trid. gaudi p. artis et pri
mitive Ecclesie. 1. p. 2. p. Luth. q. tota libri rei dicitur
et gaudi q. gaudi dicitur. 3. ut Post. Gregorii
Lector. p. b. Cathol. ex conditione. 4. p. quoam 5.
Capita 6. q. eodem, simulq. Colunist. et exp. q. que
sa Cathol. u. Lyramu. Dron. Barth. Thoma Deo. v. q.
ante Trid. Jeuferant inediti 5. Hier. et quod Capita
de nec in antiquis langues nec textu Hebreos usi
antur cur q. b. et post Trid. u. s. s. p. fr. fr. leon. 7.
erte uol de p. u. u. u. 8. (ad p. b. et p. b. au. torita
Cont. Trid. 9. q. citatus frigus 1. 1. et 8. q. u. p. fr. q. u.
concl. Concl. alior. exp. ponere. et id u. q. u. p. fr. q. u.
et 10. Cont. faud. Can. 11. Barth. 3. Cor. 4. et condition
11. aqua dicti. 12. cor. q. t. et p. illa Capita de
trid. teste et Ath. in gracie et Latinis conditionibus
fuisse habita, q. q. b. sic goludo. si liber iste ab
lute a. C. 12. et Post. habitas et p. a. n. i. e.
tunc et calis coru. et autem habeendas et quoam
alta 2. Capita sed 13. e. ueru. ex 1. 1. q. et 1. 2. seq.
p. q. a. sole utiq. pro canonico tachuerunt, quale
staret reperirent, et regerunt; reperirent a. et tachuerunt
libra. Post. et 14. ultro. 15. ut cetera CC. 16. aqua bell.

ius ipse prie. et oth. festis qd. de nq. Chrys. hom. 5.
ad populus Aug. epa 109 et alijs op his & Capitibus
eubia allegant, et Origene, epa ad Julia fuisse qd bae-
ra e Canonica qd auctoritate Josephi "antiquarum
referentis historiam septam His Capitibus ostendam
plibiter ostendit sacerdotem et olim in Heli. fuisse et plibiter
iniciari a tempore a reliquo tempore apud istippe.

Obijar 3. His Capitibus eadem repetitur qd supra dicta
fuit p. qd p. hoc tñ indicat quod sunt alterius aucto-
ris quodam priora nouem n. obstat aliis multa scriptura
qd ex deo mihi alijs ut repetunt n. c. Canonica, p. et. n. uil-
ta scribit qd sunt n. Regu et Lura Marco Ios. qd
scripta sunt a Mathao, adde quod licet a Mathao po-
nat, aut priora ec. p. p. tare.

Obje. 2. qd ibidem iudicoria nam c. et d. reg. iusto
nubus curvata reginaliter gerendis et animis custi. c. et
hanc dioces. b. t. a. aspectu a rege excepta ut r. f. a. n. t. ad
opculu regni aerefrisse et c. d. regal. M. d. o. d. h. a. o. d. l. a.
t. i. o. n. y. p. r. o. d. u. t. s. d. l. r. g. r. i. n. d. l. r. n. t. i. g. r. i. a. q. d. q. a. f. i. u.
d. p. n. e. r. s. t. aspectu ferribile, n. potuerit, nisi cl. p. f. i. d. a.
Regina nubis nubis ad blasphemias et ultio corrigere
et exceptu illa n. refusatis n. r. i. b. u. s. fronte ad opculu
sopti r. u. r. e. M. d. o. d. h. a. o. d. l. r. n. t. i. g. r. i. a. s. c. r. i. p. f. i. s. e. d. l. a. t.
l. o. n. y. n. t. f. i. m. o. p. r. e. d. l. a. t. a. d. l. o. n. g. e. p. o. t. u. c. d. r. e. f. e. r. t. u.
Quomodo n. l. t. o. m. p. o. r. a. s. e. r. i. e. s. m. l. b. o. l. b. o. n. i. l. p. t. u.
b. a. t. a. b. u. n. g. p. o. s. t. s. c. a. p. i. t. b. u. s. n. o. r. d. i. n. e. f. i. t. r. e. d. i. g. e. n. d. a.
u. r. i. f. t. r. e. r. r. l. l. l.

Iher. sapia est decimus et canonica ita opere
pot. c. l. alijs, Et antiqua et concagua p. ac. post. quo
nosterius retulimus.

Obje. 3. quod falgo tribus Salomonis iste liber
testis Hier. et alijs p. recte et n. falgo levi ab alijs tribui. sed
estis ab ipso scriptus n. fit au. ideo Canonicus n. vix. Neg. lev.
tribui. a. Salomonis quod g. t. i. n. e. a. t. n. g. J. a. p. i. e. n. t. o. r. h. i. t. a. p. 45
et g. t. i. n. e. t.

Obje. 2. Hc iudicoria, qd fu. aliunde ex scriptura
bus ex hoc ipso libro, alijsq. historiis g. stat qd. Idola fuisse
p. b. l. d. N. i. n. o. f. l. o. c. r. e. t. u. s. et f. i. h. i. c. a. b. e. l. o. i. s. f. l. o. s. n. s.

238
natus q. a. erecta & hoc n. e. q. dicit. Religio p. statua filio
niventi ex p. priuatione honoranda n. p. p. prohalende
aut habita' nimis u. p. onore, quod p. t. o. obuerunt,
et s. r. m. i. n. idololatia faciunt.

CONTR. 5. Liber Eucl. a Jesu filio prach scri-
p. t. At q. canonico habendo ex decreto cuncta n. r. e.
q. Hoc est. i. q. b. Calu: 2. 0. Jast. 5. 0. 12 negat illum
solida auctoritat. q. nec aliunde melius quod ex ea fa-
m. a. Catholicis hauriri. Sed p. t. o. s. p. s. i. exata
CC. p. s. ac s. p. t. o. s. p. s. i. et eu. t. c. p. l. u. n. i. m. s. a. C. a.
none. Clem. Alex. ad Stromatu. s. u. a. i. s. p. s. i. s. t. c. t. u. r. a.
q. p. m. e. n. q. d. i. t. u. s. t. m. o. p. q. c. i. t. a. r. u. l. y. 4. 0. Cyp:
1. 3. q. p. l. a. q. m. i. t. r. a. l. a. s. s. c. t. u. r. a. c. i. t. a. t. 1. 3. q. p. l. u.
h. r. e. p. i. a. n. o. m. e. r. a. u. n. t. o. t. f. a. v. r. o. s. u. o. r. a. t. l. i. b. u. g. r. u.
p. r. a. c. h. i. d. e. a. f. a. c. i. t. a. m. b. r. o. p. a. t. a. l. i. q. a. p. a. d. p. r. e. l. 1. 3. q.
d. i. v. e. n. n. q. u. e. n. i. t. d. e. a. u. t. o. r. e. c. i. a. n. a. m. Cyp: a. t. p. l. u.
a. l. i. q. e. n. t. h. u. b. r. e. n. t. f. o. l. o. m. o. n. i. a. l. i. f. f. u. f. i. l. o. p. r. a. c. h. x. n. l.
m. t. r. e. e. u. t. r. i. t. b. u. a. l. m. o. d. o. f. i. t. a. f. o. p. u. s. u. a. n. t. e. a. d. i. p. i.
f. i. s. e. n. t. i. a. s. p. e. c. t. e. n. u. s. p. l. e. r. q. f. a. l. o. n. o. n. i. s. s. u. a. t. f. i. l. i. c.
c. o. n. n. e. c. t. i. o. n. e. s. t. c. o. l. l. o. g. i. e. n. f. i. l. i. f. r. a. c. h.

Dic. 2. 0. 1. 4. 0. r. e. f. e. r. q. q. o. d. a. i. a. s. a. m. u. l. i. j. a. b. g. u. c. a.
t. a. b. i. n. e. c. u. o. r. a. f. i. t. q. u. o. d. u. r. i. m. i. p. o. s. s. i. l. e. u. l. t. i. i. d.
d. a. m. o. n. i. s. v. i. r. t. u. t. e. f. a. c. t. u. e. c. u. l. t. p. t. s. t. f. i. t. h. o. c. u. r. q. o.
s. a. m. u. l. i. q. q. i. t. a. t. f. e. c. t. p. r. i. v. i. m. o. n. t. a. t. o. r. i. b. y. f. f. e. t.
c. o. o. p. a. r. i. n. t. i. l. l. u. d. a. l. i. d. a. r. e. s. d. l. e. c. e. n. d. a. s. p. e. n. t. p. r. i. d. e. m.
n. i. s. q. u. l. e. e. q. u. o. d. i. a. b. g. a. r. d. u. l. x. f. r. i. t. u. r. i. t. e. p. u. o. r. a. r. a. s. p. e.
n. e. c. s. a. m. u. l. i. q. e. r. i. r. i. q. p. r. i. v. a. t. e. r. i. q. s. a. u. t. e. m. c. r. u. i. q. i. n.
p. i. p. i. c. o. n. a. t. u. p. M. o. g. i. a. s. n. e. c. t. o. t. e. n. e. l. i. m. p. e. d. e. f. a. l. i. a.
i. n. o. l. a. a. c. t. a. d. a. a. t. u. n. g. r. u. r. e. r. e.

CONTR. 11. 0. 1. 6. Propheta. Baruch filii Ne-
e. ia. d. i. s. c. i. p. u. l. i. J. e. r. e. m. i. a. p. r. i. u. n. a. e. C. a. n. o. n. i. a. r. e. s. t. i.
a. g. n. o. f. i. t. T. u. l. i. a. c. u. p. t. o. l. C. o. n. c. T. r. i. d. 1. 0. e. p. a. t. o. r. i. n. o. l.
a. l. i. q. 1. 1. u. Cyp: 1. 1. q. J. u. d. e. o. r. e. e. f. e. r. m. d. e. D. i. a. u.
D. i. a. u. d. H. i. l. p. t. s. t. n. p. t. a. l. C. y. c. i. l. l. B. a. p. t. 1. 1. q. q. E. u. n. o. n. i.
M. a. r. i. a. n. i. s. o. r. a. c. a. t. q. q. a. r. i. a. n. o. i. Clem. a. l. e. o. 1. 1. p. e. d. o. g. o. i.
x. a. m. b. 1. 0. f. i. l. i. x. q. q. a. r. i. a. n. i. Theodoretus totu. l. i. b. l. i. m.
e. x. p. o. n. e. n. i. T. u. s. e. b. i. u. s. 1. 6. d. e. m. o. n. s. t. r. a. t. i. o. n. e. q. q. C. o. f. i. d. o. r. e.

Sixtus papa felix 4th et ali, plures, q uel iū Julian
uel maridi uel Iunom, uel Averlau: aliosq; Rose
tros ac infideles dñi nativitatem probant potius qd illō
Baruch & quod Iacob in Corin⁹ uisus est: partim qd tū
sunt nō sicut scripture partim p̄ propio nō, partim
sunt nō sicut scripture es quod is Damascenus cīm fidei
nō quo tanto fortius arguitur i p̄ Baruch, q d. Iacob rei
est h̄sū ē p̄ premiā sib culis nō sicut Baruch a p̄
ab ali rei cīm cēnsendat est: de hoc fidel. l. 1. c. 8.
et falso Georg. Scherer. Onora 1^a Adm. serm. 2 p̄. 1.
allegans plures pp̄ es quod iū subsunt ad sicut
p̄ Dicitur libro falso et differt p̄ falsi: nec ob actione
grīa qd quā mōreant̄ host.

CORI. 7^a Totus liber Danielis p̄ prophetā put
p̄ sū mentem ecclesia qd vulgata editionē regit pro
scripturā nāturalē est. At Cor. Triad. p̄. 4.
definit, p̄ portion iū Haret: partim Judæos teste Hier.
partim ēt qd antiquos quādā Catholicos, q c 3^a del an
ficio fīciū querorū et iū de Historia sūf gamma et 14^a
de Relo Declarone, p̄ paniele interfecto a sacro sano
ne rei cīm, eo quod nō reperiatur in edicto Hebreorum;
at hoc nō rīouerit p̄ Cor. Triad. Nam p̄. 1. est ea rep̄
iri nō edicte Hebreorum et vulgata antiqua ecclē fīciū
poterit, ne qd februa compāculū minōrā exp̄idebitur, nō
qd qd antiquis uſu ecclesia qd quotidie in officio d
uīndam lāp̄ū uīngat hy nō fīciū querorū. Hi
storia u. susanna ac fīciū quot annis an 20th ep̄la
et lectioñis loco nī Misrah. 9^a qd pp̄ uān sūt nō
scriptura hymnu fīciū querorū exp̄ p̄fē citant Cyp.
serm. de oratione Onora, et serm. de Cappi Chrys. Iuris
& Raffl. l. de fīciū 5. c. 20 Aug. de Natiuitate. c. 6.
qd manich. Historia u. susanna ep̄ c. 13 allegat Igra
tius ep̄la ad Magnificantes Tertull. de corona militis
Cyp. l. 1. ep̄la 8 Amb. 7 et sp̄u c. 7. aug. tract. 36.
Historia u. fīciū et prædicti oblati citat Cyp. fīciū a

240
tar. q. aplo. et . et form. de Elemen: deniq; totum
hoc pplete huius supplementa p sacra scriptura has
benedicti antiquos horaciorum futuris ougedes tr. . 31.
in Math: et hebreo: . . in leuit: ethan: in sy nosi cap:
et apollinaris junior. ther. u. ni pstat: ostieles quem
Hoc etio q; nos obsecrant logi ex postea Iudeorum. In
hunc p: ad magnas autoritatis vocat aut fabulas no
minat tametq; tabularum nois iuge p: factas, sed neque
hinc uia illigant ut respondet hell. ad 1. q: id
quinas hell. ex Cone: Iaodio: alijsq; 12. q: Daniel
absolute pro Canonico habet alego: prout ut Gracis
et uel qutis editionib; cui habebam in aliisq; a. ha
bebam et cui triplici illo additamento ut p: "título"
initio Historia de draconis aqua 70. q: illius draconis
prophetar. n. s. et uans i: ex nichoris propheticis, sed altera
in filio Iuda de tribu leue ut idem titulus p: se ferat

Dies 1. Dan: . . et hi quod Daniel ante morte in lau
leorum fuerit et c. et 6. noctibus, et diebus q: ex u
nquant. Ex his grecis Dan: in lau leorum ut p: historia
legenti.

Dies 2. tempora in hac appendice u. gloriunt nam
q: di Daniel fuisse uas o: mis sat leonis et poterat
in Iudicante de regimā tempore. Cui dicitur euer est tu
hot tempore in hīdū fuere 80 annos. Nabuchodonosor p: pot
captivus Iuda regnauit 27 annos q: philometer acut
Babylone et regnus Medus 18 uili habet 62 annos
q: bis frreddas orationes quas Daniel habuit cu: 2. anno
Nabuchodonosori uictimari caput feti et annos usq;
tagredorus Malachis 102 annos quomodo q: facit p: u.
q: Historia Iustinae u. q: Iosephus sed scripta et rea sita
in tempore. Cui q: Aliusq; fuisse fit, ut numerus sol
sequestratio seruatur, et tempora magis p: staret p: om
del q: post alia facta Daniels de superna libi memo
ranti et furores et longe ante facta sunt, as quo
tum colliguntur illud Dan: additamenta oblitterata ab
ipso, sed ab alio scripturam ante q: Graecis editionib;
digii.

CONT: 8^a. huos libros Machabeorum, in ea
in sua: II: catalogo ut inendos et in fin Tid: id est poterat

p. a 1700 annis letali antiquitas, eos n. fortuna vocare. S.
 Cypri: 1. de cohort Marti. 1. 11 et 1. 10 ap. 3 Greg. Nazianz. Copt
 1. 2. Iudicis 1. 5. 1. 2. aug. 18 Ceu. 26 ap. qd. et 1. 2. Aug
 II Mach. n. Iudei sedula p. farrus cuique Josephus tib. aperte cleopatra filii
 et 2. cu. mire felioris martyria et mach. 1. de scripta et apud
 feb. n. ibor farras b. hri

Contra nostros co quod enim aperte preece et serviti
 cia pro mortuis, alesq. phegatorum habiliant multa alia
 rectus obijciunt. ostendunt multa regnorum eiusdem alijs historias
 nam certus est. ante Alex. mag. p. p. plus reges Graecos,
 sed Macedonicos, Macedonum, Atheniensium ut Cantabri
 p. p. hi Sicilia et in 1. Mach. 1. d. 1. regnante in Graecia.
 et antiochus II. regnante anno 177 ubi Romanorum castelli
 anni 2. p. p. e. regnante anno 177 ubi Romanorum castelli
 gubernari solitae et in 1. d. 1. Romanos quod anno
 unius horum magistratusmittere. p. p. p. regnante et
 testate Iudeorum in Babylonie captives et abductos ac
 gl. et in 1. Mach. 1. d. 1. cu. in perfidem captiu. due
 rentur, uti de captiuitate illâ sub Nabuchodon. loquitur
 et hoc nescimus si pugnare ad 1. ab. Mag. et scripto
 ha. d. 1. regnante in Graecia n. quo modis libet et 1. 1.
 per membrachium; alio Graci reges parcer fini erant. Ad
 2. antiochi regnum numerat a Seleaco. 1. Reg. Graecia:
 Eusebius et quodam alijs ab Alexandr. antea p. p. e. cu. nu-
 merant q. ih. annos regis quos si graeca cu. supputatio
 Hebr. in scriptura Nalebit 106 annos sicut Chronologia
 eusebi. Ad 3. p. Magistratus Rom. uni horum magistratu-
 s. dicit scriptura vel dictatura vel Imperatoria Belli
 Rom. n. qualitas vel si de hoc et alijs scriptura id ab
 soluta n. operis et in rebus et quod Iudea narratum
 fuit ut hec Hieronim. d. 1. persia seu Persia accipit
 te et p. finitinis regio n. ibus inter quas et Babylonie erat.

Obi. et 2. Antiochus d. 1. Mach. 1. n. templo Nove
 1. verteris membranum quis amputato Capite et fini ad
 lem 1. c. 9 d. 1. ex curru Zelaphus uiscera dolore optin-
 etus ac 1. 1. 1. 1. 1. 1. d. 1. n. Babylonie n. testo ex arcu in
 maiore ob aduersu Belli euerstus et mortuus q. n. es habet.
 P. R. duo posteriora loca de Antiochus qui dicitur loquitur
 q. maiore caput et curra et tandem uiscera dolore cu. It.
 Esto optinetur est: 1. loca de Antiochus (benemis) diuerso

ab epiphane tametsi posset et de epiphane ilgi ut uult
Bell. c. 15. p. n. 2 Mach. 1. dei quod occidit, licet
tm̄ exerit, cuius occidit et membratim glas exstis
consultonibus eas fuerint his a. uel ap. uultene et curia
platus infugâ poterit sibi uelle gfulere, et tandem
ex macrone et uipere dolore gfulere.

242

Obijal et Judas Mach. de anno 188 Gra conu
scriptio epistola cu/ fi c. 1. dicit mortuus anno 15.
nisi 36 amis post et iam mortuus scripsit epistola illa
epistola Iuda inscripta a Machalei sed alterius Iuda
fusca ut op. Ruberto docet ferr. Tametsi p. b. hec patet
Bell. et Machalei epistola illa a Iuda Machaleo scripta
iam olim et tm̄ ibi referri, ad quoq; verba illa (anno
188) spectare ad plenaria n ad iustitia epistola Iuda
suum more nobis precepit, quo annus et dies n inie
tiò sed in fine epistola adhibuit; alijs aliter respon
dunt.

Obijal et. Radias sui orueltis ministerior laudal
et mach. 4. p. p. n. uel ignorata in inuicibiliorum
sari cogitationib; libri n fali capi liere uel inflatur p. f.:
id felix, uel si neutrū duci posse ut alii uolant cu
rta scitutur simile laudori quia p. et sancte seu
re sed tm̄ memorari factur, quod nō uocu Iudeo fortiter,
et uulniver faciunt.

Obijal 5. q. auctor 1. in fine ait magno labore et
Iudore se eu scrippisse, finibus uenienti pecte errans n
quod n̄ quenit n. a. s. sp. dictatis quales debent e canonis.
Ex n. Bell. 6. 188. diecimode solyconibus lavis solitum
distare, alter epistolis aliorum Historiis, illis reuelabat
scribentia, finibus ne farfa admirarentur adstat p. om
de nullu misi scribendi aut distandi laboris habebat.
Historiis u. ad eam n temp immediate instillando, sed en
spatando ut scribantur et audierant aut uidebant ut s. luc
de suo Euang: testat tu in istis eius tu actus, et in hor
modicus reperit labor, que se scripserit libron Machab:
miserit. Veniam public erratorum n quoad rei ueritatem
et quoad modus scribendi sicut quoad agere sicut et apli
Cor. 11. facit du imperium per monte se gfel.

Hucque de il facili rebus festi eo quo p. libet istos

N3

et ordinis dei in Canone Iudacorum post Christum facto non
reperiuntur exceptis II matthab: th: q: post reditum scripti
sunt plerique in vetero oeo Canone posti fuerant ut ex jo-
nico et Iohann: II: cc: ostendit Iudac: n. Christus aolevit et
agnoscere, aut erubescentes mortem eis reseruerunt et
se scripta erant pro Christo sicut nunc Haretici faciunt
cum illis: q: aperiunt et farta eorum dogmata - et
isto non reperiuntur aut reperiuntur in illis Canone Habi-
nihil tamen referre que minus a nobis habeatur sicut in Can-
tus ga Can: illi id est quod dicitur factus aut eius tempore,
unus miru noster si circa hunc vel apud ut notat
aug: us Truy: de il Mach: et Ioh: in processione
H: veteris Testi: tam ga credita noui Testi: a neapre his se
adstringere ad sanctorum veteris testi alijs totius noui
testi regiendum est. 3. Nec et refuta quod quidam
urbiq: p: ante Iohno: et Aug: credunt inter canonicos
non numerarint. Canon in quo nunc utimur ab Iohno:
designatus deinde ab aug: et alijs episc: affectio in
Conc: Carta: alijsq: precedentibus et pp: usq: ad triud:
receptus est a quibus libris Haretici non solum malitiosè
reditur ut hoc fieri: q: 1. sed et de libris noui testi que
sunt videamus.

Concl: U.S. 9. Cola ad Hebreos a S Paul: scripta
pro facie et canonica malendas eis ei erroris subiecti
aliosq: Hareticos q: eu antiquis Hareticis apud Proll. c. 17
partim canonica partim a Paulo scripta eis negant de-
finit Conc: Ioh: 4. Dm antiqua aliorum et pontificum
pp: et credite traditione, nam in sacro canone ipsas
item nomine Pauli ponunt 1. Conc: Iohannes: can: 5. Carta
5. can: 47. adolescentes et citant illa Conc: Ioh: 6. Iohy 1.
et Iohannes: quos approbant Capitulo Cydihi, inter pp: para-
scripturam allegant illa Epila et arcaeg: can: ult: 2.
Pontifices Clemens 1. apud Iosephini 1. 3. Iohno: 1. Epila
ad episcopum Delaf: 1. ut in Conc: 20. episcopum 3. pp: Graecii
Latini teste fieri: ad Iordanum, quos eis Pauli a minister
caferos canonicos II sine ai questione aut dubitatione
exponunt ppter tertulli: last: et annobius apud Proll 1. c:

4° id probat usus ecclesie, quae per antiqua traditione
semper habet epistola pauli, tu mihi ferre iurato tu mihi misere
patris domini et per tempus passionis & crucis et alias legatas,
et collige ex ipsis aplois epistola eorum c. 3 ubi euangelium aplois
Hanc vobis charitati 5° scribo epistola eum subiungit scripta
et charitatem suam ut paulus scripsisse uobis. Et quod sit factum
est nunc epistola antiqua in latice fuisse.

244

Obiectum: n. h. p. s. p. nomen pauli ut alia eius epistola
et n. h. o. l. o. p. t. q. d. o. a. n. h. o. m. e. n. f. u. t.
q. a. n. e. r. a. b. e. r. i. n. h. o. m. e. n. f. a. t. a. n. p. p. o. r. n. l. i. n. e. c. i. t. t. u. q. a.
m. u. l. t. a. a. l. a. f. r. i. g. t. a. h. u. t. q. d. n. o. i. a. p. f. i. o. a. a. p. l. o. i. n. n. e. t. b. i.
c. a. n. o. n. i. x. a. f. u. n. t. u. e. r. a. n. t. a. g. l. i. n. t. h. o. m. a. p. a. r. t. h. o. i. j. a. c. o. b. i.
t. u. q. a. i. l. o. n. o. m. e. n. n. p. f. i. p. i. q. u. o. d. u. e. l. f. o. r. m. i. d. H. o. b. r. a. i. l. i. e. r.
r. a. n. t. q. u. e. r. f. i. n. g. e. c. a. t. a. r. u. n. t. q. u. o. d. n. e. c. o. n. v. e. n. i. e. n. g. i. n. d. o. c. e. r. e. t.
s. e. a. p. l. o. i. n. d. r. e. e. m. e. a. c. e. p. l. a. n. p. q. u. a. d. d. C. h. r. i. s. t. u. n. e. s. u. m.
p. o. n. t. h. e. e. t. p. r. i. m. a. r. i. o. b. o. l. o. q. t. s. e. c. o. n. i. n. v. i. c. e. a. c. t. u. r. u. s.
e. r. a. t. u. e. l. q. a. s. r. i. b. e. b. a. t. a. d. H. o. b. r. i. o. s. t. q. u. o. d. e. n. e. r. a. t. a. s. a. g. l. e. s.
e. d. c. i. n. d. i. t. a. t. u. a. r. i. e. f. e. n. t. i. v. a. n. p. p.

Obiectum: 2° stylus quoas orationis et loquias est aliud
a catore epistola pauli, ut conuincentur et contra eum quod hoc
Hebraice et in nativitate lingua se scripsit non quia utiq
paulus disertior fuit catore u. hebreo, nec reportaretur
Melchis deo applicari, qualis alia lingua est scripsit
qua solent est in ea deinde longinquâ uocem interpretare
ut dicitur etymologicis ponit ut pauciores. I. q. p. a. o. f. a. i. t.
potius est ab interprete applicatio litterarum atque p. i. n. k. e. s.
ir de plate. I. t. e. n. s. t. u.

Obiectum: 3° aut hoc epistola dicitur impossibile esse eam,
quae semet sicut illuminatis sursum uenit oblati ad portas,
f. t. c. r. o. p. r. e. l. e. t. i. n. q. u. i. o. b. l. a. c. e. n. t. a. u. t. n. o. t. i. c. i. a. p. p. t. o. u. n.
l. u. n. t. a. r. i. e. p. e. c. a. n. t. l. b. r. p. o. t. a. u. e. c. t. a. n. o. t. i. c. i. a. d. c. u. r.
e. p. a. n. n. u. n. e. c. i. p. r. e. l. o. c. u. p. a. n. t. i. b. e. s. n. a. n. o. f. i. e. r. i. i. q. u. e. n. t.
q. d. t. e. s. m. i. f. i. c. i. o. d. i. a. s. t. h. o. i. e. s. a. p. o. n. e. t. i. a. d. s. u. e. n. e. n. t.
I. x. p. d. i. t. i. s. l. o. i. s. s. p. a. l. r. n. n. e. g. a. r. i. p. o. s. p. i. b. l. o. t. e. n. t. e. n. t. e. n. t.
m. o. g. n. a. d. i. f. i. c. u. l. t. e. m. o. s. t. e. n. d. i. m. p. e. t. r. a. n. d. i. u. n. i. s. i. g. t. q.
u. l. t. a. r. i. e. n. i. m. p. i. d. l. i. t. a. r. e. c. i. d. u. n. t. p. o. t. q. u. a. q. u. e. r. f. i. e. r. a. n. t.
aut in alia certa pista, quae p. i. n. k. e. s. t. u. r. e. l. a. b. a. t. u. r.

hi... difficulter redouuntur ut p̄t experia in apostoli
de quibus 1° Ioa. 5° bī Petrum et ad mortem, nec debē
re pro morte modi orari, idz et ipse Christus infinitas
le p̄tis in spiritu s. q̄ nec in hoc, nec in futuro facili
remittantur.

Obi: 4° Paul: ad Gal. 1° negat se su angelus ab
hōe evang: ave p̄p̄ce et Auctor Ep̄la heb. 11° ḡmū mid
cat dñs aut fide ab iis qui audierunt q̄f̄mata ē in nō.
Ex 1° aplum hōe nō velle dñe quod fides m̄ se se fit ab alijs
plautata, aut applicata, sed b̄n̄ quod ad sua tempora
fit ab iis q̄f̄mata mirabilis. 5° Esto ilḡly de fide
tradita, paul, tu n̄ des p̄, sed in eōi alioiū p̄f̄gōnē
regi securi concionatores s̄q̄ solene dñs aiunt nec p̄ea
magis p̄cepta n̄ obseruamus t̄p̄ multi ex nobis. Blas. R. de
Cor. à lapide hoc bell: q̄d ēt oppōrē exponit p̄c̄ta
q̄ c̄b̄t̄ locet̄ facti sumus ut emuldi aēs nos.

6° Obiicitur 5° c̄b̄t̄ dñ quod in arca prator tabulas Mōis
et fuerit manna, et vitrea ueroni cu. tñ 3 Reg: sola ta
bula in ea diuantur, sc̄i p̄p̄ce p̄p̄ta & 1° cu. p̄t̄ sc̄i p̄p̄ce q̄m
in tñ tabulas in arca p̄p̄ta tu et manna et vitram in tra
b̄ quod paulus ex p̄c̄ta p̄p̄ce potuit & oīta p̄p̄ta intra
iheram arca n̄ fuijnt, sed h̄i lucta tu n̄ malle p̄lasci le
trac̄a dñ quod intra fue int dñ est iuxta, sic dñ C̄r̄us
in Hierosaleme crucifixus s. iuxta.

7° Obi: 10° Ep̄la. 5. Ipc: s. Capit. p̄p̄kenya recte à
Cono: C̄r̄is: pro saudē et canonica lib. q̄ff̄re ficos, q̄as
stompiim & eccl̄is stramica uocant, eo quod tota p̄tū com
mendatis q̄jib⁹ bonis, sine quibus mortua s̄u fidei t̄p̄ p̄t̄
definit. Tñ: oscuri p̄p̄ta al. Flor. Iacobus. et Barth. 7. It ce
ā p̄de ut: Con 7: item ab Iacob: Galat. 11° ep̄s dñ à tota
auiliq̄ua reliqua q̄ nei p̄t̄ uero euangelia tradidit nobis ere
denda, ita & Ep̄la Catholicay (per paulinam) nobis p̄p̄ponit
inter quas si Novo 1. Iacobi est, ad te. Autoutēm p̄t̄ p̄ion:

Cyp: Origin: Ath: Aug: et aliorū apud bell.
8° Obiicitur 5° Ep̄la h̄at aduersari Paulus paulus n̄ fide sine
operib⁹ commenat lib. vero p̄p̄fort upa et filium deprimit.
p̄t̄ aduersari Paulus sed bi. fabtiliora Pauli dicta q̄ ab Azotis
s̄p̄ corufuli adilitate uere solā, applicare et ostendere, quo uer

in fide nostra sunt opera que paulus noluit excludere fide esse
et nos fide nec Jacobus fidem deprimit opera laudando, non pro-
tegi ut utroque apostolo dicimus.

246

+ Obi. 2. Jacobus ille qui fuit auctor huius epistola fuit unus
ex viris apostolorum Hieron. commentarij ad Galat. ubi autem grauitate
deracere eos, quod dicunt isti Jacobus etiam ipse et hoc menda-
cium est Erosmus falso tributus. Hieronymus hic tamquam filius dei
eos vocare, qui docent eum Jacobus filium Iohannis, ut pater Hieronymus
de voluntate. Tale mendacium est Magdeburgensis, quod solus fuit auctor
et Jacobus et alii adulterinos erant, et ad hoc falso testimoniam
addidit Caselius ut hoc l. 2. c. 22. apposite dicit nos papa:
misi et ista (Bretas, solas) uocatio ad bibu recte recte.

Obi. 3. auctor ipsa huius non vocat se apostolum sicut Paula nec
writer solita epistolam salutarem sed tam epistolarum modo minus
quoniam postea omnes uoces in Gallibus et hoc transirentur
et ergo quod si ergo non fuit apostolus autem ipsa non est auctio-
nem negatur sicut etiam apostolus ad Cor. 10. 10. et ostendit ipsa
non fuit regimenda, ut non in his postulis nec in aliis suis
de apostolis uocentur. De hac epistola circa plausus uincit sibi: res sent:

CONT. II. Tam etiam quia a postula petri ad Iacovum arione
spectat et secundum auctoſipite CC. Post: ac ipsi quod prius
post quidem ait, quae additum Higginus, Gregorius. Non. Et ipsa
antiquitas rulinus, quoniam festo Transfigur. soleat transire epistola legere,
item post auctoſipite et de Transfigur. et domini loquens dicitur bene-
uocans nos audiuimus cum strenuis in monte dicitur. Quo modo
colligit auctor sic quisque petrus vel Iohannes vel Iacobus
plures in Evangelio teste non fuerunt ei scilicet in monte Transfigur.
qui sententiam illa oīo falso ave ab alio impostore scriptam dicit
velit, quia ne nos habemus unquam auctor falsus dicit deo at nec Iohanni,
ne Iacobus fī oīo ab alio tulit sed fī oīo petri;

Dies p̄fserit alius priorus Iohanna et auctoſipite petri p̄dū
comprobatur Hieron. quod si ad a. qd: apud Galli obiectata
est quod sit ex dicitate interpres eius auctor, ut m. 3. p̄t:
longior auctorius est interpretatio.

CONT. qd: epistola et ac 3. Iohanna: apostoli in ecclesia oīo
dem est auctoritate ac 1. et alij scripturis apostolij et
Trid. cuicagi CC. P̄P ac P̄P. Talius additum librum et
sententiam patrum Conclitius, ac Dion. ea de fidei:

Pies teste papia apud rufob. l. 3. c. 39 et hie: de
nirij illatil. in Ipa: fuerunt duo Joæ, unus apli dyp
senior dictus austor itaq; c. 3: qdix ut fuisse isto al
ter Joannes, n. apli, a parte n. sic incipit senior i
hesus domine. Et hoc arglo nihil q; mos phari, tunc
quia abo papio negasset epiam sive joannis & tier:
huius ad Eugenium pontificem eam dicitur. quid unu
lontea tot fratres, conilia et pontifices nobiles?
tunc quia non negat eam joannis sive dum deo
ponuit joannes. Postea autem senior (q; qd
nomene aliquem turbare potest) dico quia dpo
tulus joannes revera fides fuit, et noster senior
res ceteros senior die: potuit, quia post alios ap:
tolos missificie omnes scimus, cumq; in genitu
te epistola premium scripsit

CONCLUS. Epiam Iuda Iuspius agnoverat planior.
Con laud: Carta. 3: et pl. 1. 20. sive at Inno: 17
ante annos sive 1300 et p. ali: arabimister nomine hanc his
nysis c. 4. tertulli de habitu muliebri ad xonatianum
et homin: in Ios: ac l. 5. ad Rom: 5. Hier: ad paulin: et alibi sive
nare: 26 Aug: 1. 2. de doce: Christ: c. 1. et l. 18. Cuius: c. 2.
Iaffinus Iud. tamq; quodcumq; autoritati simul sumta cu
lectio recta quia laus a potesta monachus latherus p. forre
nde schol: Coni: apostol: in festo sim: ac Jud: pulchritudine fo
rme horum thema pertinetur semper
objicunt: autem uocat se apli. Et qd fu: an id est apli
ad Thepat: et ad pl. 1. 20. sive in Ios: et Canonicus aut a paulo sive
ita coquid se in ijs: et uocat aplium, ad hos concil: 10 et 11.
Objiciunt: tota apli in c. paragrafis seu summaris
apli et petri, eadem: saepe verba utrobiq; reprob: adq
mox. Et ex hoc potius phari Canonica sive obidentitatem
tu mala tu spes quo relata, scripta erat, semel si obtio ua
lere delerent regni de libris faci, q; eadem: aus fili mox
perturbant ut aliis ut mar: luct: zos: q; eadem: fore tractat
ut machistern facias. Miseras: q; refutant ea q; in Regu
scripta sunt, sed quis has foras gesserit
objicunt: 3. auctor est librat dnoch, item historiam

Le altero dico Michaelis cui domino de corpore nō est nisi
tibi bibbi et tantum. Et hinc nō sicut alii plures ut exi-
derent ex canonice, nam et unum ei est de liberis bellorum, Joha-
nus et et Reg. i. citat liber Justoru. o. paralip. ut iste
in nativitate. o. paral. et etiā et alia exclamatione addidit
Iehu azay. o. Cor. i. citat alia Epistola ad Cor. ad Colos.
ut. citat epistola ad Laodicienos ad Tit. i. allegat epistola
nunc etij Dretense, q. tū nō quas in bibliis agitur an ipsius
et scriptura ita q. eos citant in dubiis vocanda erunt.
Obij erunt q. ipsa Ma. Graecie scripta e. q. nō est ē Iudas
Apel. q. rurq. fuit in Graecia sed in perfracte p. negotiis q. q.
speculator. q. quis in Germ. q. nō potest Latina, Graeca ne-
dum Gallica. ipsa scribit, exemplo fuit s. Paul. et Mars.
Quang. q. Roma scripserunt Graecie, debuit a. ipsa haec
gracie soliti q. Graeca lingua faveat et inter inducos,
q. rassim dispersi erant fuit coissa; dimidiat aplo. a. sps.
Iudei donum habuerint in quaeratu et oīus in qua loque
eruntur ut hī autem q. quid in Iuda app. debitarunt
de notitia in qua Graecie tamē si nō fuerit in Graecia
et nec hi p. h. q. idem p. iudam a. plūm nūq. in
graciā fuisse.

248

C O N T . 14. a. Apocalypsi Iudas aplo facit ea
non licet liber esse ita de fidei receptione et tunc antīq.
Hoc: ut Marcius istas Theodosianas allegiantur, tu q.
Lutheranus Trentinus remittit: et alios q. ex Luthero
p. fat: noui testi illa plūm faciunt q. H. Graec. Olim et ex
catholicis quidam teste Iust. apud fratres c. 19. de hoc p.
apocal. Habitarunt red globo nra nunc nō tunc: defi-
nitata p. b. c. op usq. sūlūm q. publica lectio. Hoc
op apocal. i. 1. et 15. forentq. p. post predicationem Eu.
p. a. c. go p. Graec. et Sat. gra alij apocal. canonicas si-
tuas facias, aut my stica horant scriptura, aut natale
erant velut Dion. 3. c. eccl. thes. Eccl. exhort. Martys:
4. - 11. et. Hil. p. fat: m. p. fat: Melito jardens p. Dion: eccl.
mens Aleman: athan: ni sy noff. eccl. hales. 5. et 26.
Chrys. hom 3. m. p. fat. 9. 3 amase. 1. 4. fidei c. - t.
alij came p. a. aplo e. scribunt ut Iudaei os, et impiger
justinian. 1. 5. infine tert. 4. in Marcianis Hier.
le nūq. illustrib. m. Iona: et ad Paulina: ac ad Barnabam
ubri nra sententia vicia latiniow ce scripti, id sentit Ambri.

Aug. Jno. 1. aplo 30 ad epip. Iulij. Gen. 1. 2. hebre. ali
 et ait stulte et impie nō regni apocalypsin à nullis
 sicut Iosephus quos h̄i nisi obturatos facere oportet cū plicis
 alijs latini ignoramus ut unde ē quod pell. r. 19. sibi
 crudens op. CC. anxiarano circa annum 312 can. ultis
 Carte. 5. et. can. 27. Rom. sub Gelas. circa annum
 594 de uirte fidei et. Gelasius. Vol. 4. can. 16. ubi
 plura alia CC. et Pontificium decreta de hac canonica
 scriptura hinc q̄ utiq. apud quennis praedicta debent
 ducibus vel rbus pp. obseruari ab ergo allatis
 q̄ vel dubitant vel nō meminerunt apocalypsi
 et obijal 1. à futh. quod in r. 1. et ultis tractat
 qui seruat uerba prophetica huius, ut si nemo intelligat
 q̄ fuit illa uerba aut propheta q̄ nō debet p̄ can. h̄i.
 2. neptis à Macabeis planaria obscurata uaticinia
 et si p̄ p̄ alijq̄ prophetis et aplis scriptis reprobata
 an q̄ p̄ reij ex h̄a erunt à sanone, reperiret alia pro-
 p̄ clara scripta uita et mox n̄i codet l. sed alio
 usp̄t Lutheru nimis quia n̄i cu multa scrip̄pli
 mēs de narratio, p̄cep̄ prophetis ac apostatis fugi-
 dig at odio habendis. 3. sentia illa n̄i adeo obfu-
 ra cu scopus totius libri sit nos notari ad ostentiam
 patiam et perseveria temporibus perfectionis recte
 dñi beatissime, qui illa sicut congruentia nimis
 Chri. q̄ m̄ 8 beatitudinibus Matth. 4. dñi in Beati qui
 perfundunt patiam.
 4. obijal 2. q̄ lab ergo in Amot. apocal. quod
 auctor postm̄ arroganter in vobis nomen suum Ego
 Ioseph. Alijs Iodes. In tō aplis p̄ Ioseph n̄i Euang. ad filii
 me mere fact experimat. Itene quod inscribat. Ioseph
 theologe. n̄i Ioseph apli 1. Temerarius à Erasmo
 del andic arrogantis assimilare auctore, tu q̄ a iſ
 auctor ab alijs orbi. Canno n̄i n̄i tu q̄ a filii repetitio
 legit n̄i dñi. et alijs p̄ p̄hetis sapientia. Aproposita. tu q̄ a
 summa tui nomen. p̄u repetit. 5. Nomen Ioseph.
 fuit proprium Ioseph apli. quod p̄cateris sub libro
 de diuinitate libri, t̄ iust. et alijs sublimioribus mytho-

215 Theologie tractaveri in suis Evangelij

250
Eod cu. ijd. Haec: qd ea Capita Evangeliorum ut ultra
Mare de Afren. Ceti et Iur. de Sanguine Sudore et
de Misericordia apprehensa Calvario Iudita omni. post Ans.
Iur ab oibz recta obiciunt nullius momenti e. uorani
memor gressu et hanc Catholico favoru lib. Canone qd ita
retiro dicta sufficiant.

As qd qd p. sit quo remarci ob lempa ratuca
rat à locis Ecclesie Corpolionis ac pp. qd qd Hoc reticere
Lentes, scripturas reijacent, tuncne mutilete ut mirer
quod perpererint Evangelij cui mjs multa fave diffusa et in
spiritu repugnia, qua in ipso qd reijacent ut infra
patet. ec. p. qd qd et qd II. p. qd, qd resto et qd
ordine à nobis. Catonios supradicq. u. Apocryphis
minutari testo. qd qd uirgin numerantur Catonios II. 46,
in novo testo at. Gen II. seu fractatu, (prehendo et uaria
qd qd, sicut qd. s. paul: et alios qd qd Catholicas vocant) pro cognitio
gunt et adeo summatione in topo biblico (anone reperi harw. et para
unter II. 23. sequentibus antiqui artis ueritatis ordine nota quod designem
memoria ead predegi. tot capita, quod uniusq.
libri si. b. uniusq.
m. plurimi alios dividat

Genesis, Exo, Leui, Numeroru Deuteronomi
Post Josue, Judicu, Ruth, Regum, Paralip, Ezra
Tobias, Judith, Hester, Job, p. Galterium q.
Proverb, Ecclesiast, Cantat, Sapit Ecclastai,

Isai, Jeremi, Baruch, Esrah, Daniel q.
Ose, Joel, Amos, Abdi, Jonas, Naum, Habathu
sophon, et ageas, Sachar, Malachi Nachabaeus.

nouu. Testamentu.

Matthaeus, Marthas, Lucas, 4q, Joannes

Acta q. Roma, Chorm, Galat, & philippens

Thessal. et Timophēus. Titus. Phil. Hebreus.
 Jacobus. Petrus. Ioāmēs. Iuda. et apōc.
 Tertius. et q[uod] u[er]o ad Ezra luctusq[ue] Manasse
 faciōnū canonum in fīb[us] apocrypha fūnto
 ac Catalogus iste p[ro]p[ter] traditio[n]e ab ip[s]i apōlo co[n]s[erv]at[ur]
 approbat[ur] et per g[ra]mmat[ic]am traditio[n]em recepta ab I[oh]ann[es]o. 1° d[omi]n[u]s
 de à Cor[in]thi. Cart[er]is. 3 deinde à Cor[in]thi. Rom. sub Gal[at]i. ac deinde
 ap[osto]l[u]s ab aliis intermedij Concl[us]ione, gen[er]at[er]tib[us] semper
 patrib[us] ac pontificis decretis. Quande[m] a Flor. sub Eug.
 + ac no[n] s[ecundu]s à Cor[in]thi. T[ri]d. sub anathematis p[ro]m[ulg]ata statu
 bus et definitus est f[est]i. + cui Concil[io] propter legatis
 apostolicis sedis n[on]t[er]rarent quadrigentis legatis agnita curia
 for patriarcha Metropolita Archiepi[iscop]i Ep[iscop]i Cardi
 nales Grales Ordenu[n]t. Et o[n]i p[ro]p[ter] Ordenu[n]t et priu
 aceru[n]t f[est]o orbis uel[ut] se uel p[ro]p[ter] legatos, cui consig[n]ui
 ui post tot alia C[on]stitutio[n]e pontificis leuita ac Patriu[m] g[ra]m
 mati[ca]l[is] q[ui]d auctoritatis g[ra]mmati[ca]l[is] fit iudic[er]e q[ui]p[er]

A R T I C U L U S III^{us}

De Variā Lingua Editio[n]e, ac Ver sione Sacrae Scripturae.

H[ab]et[ur] res[pon]sio repudiata ueteri editio[n]e vulgata uaria[bus] pl[ur]imi
 minime coh[er]enter potissimum in vernacula comi
 nescuntur quales sunt Luther. Wongl. Beccolam[us]. Calvi.
 Uolny. M[ar]tin[us]. T[ri]meli. Besed. Atq[ue] f[est]o terrarum oceani
 partibus certa g[ra]mmati[ca] ac uniformi[ca] g[ra]mmati[ca] lingua ac et p[ro]p[ter] editio[n]es
 atimor, p[er] uernaculam vulgata, ad quo ille exinde p[ro]derit et de alijs
 versionibus quid sentiens sit sive placuisse u. m[od]i hec faciat
 Hebraica Syriaca ac Malabar. Grecica. Latina. Vernacula. de
 singulis q[ui] Catholicis existant leg: and: ostendit
 Cont[ro]versia. 1^a Hebraica. Q[ui]do h[ab]et q[ui]d u[er]o est am[pl]i
 et a Iudaicis uideatur sive co[m]p[ar]ativa et cordi[bus]

252

Aiana fidei depravata et corrupta in multis tamen long n
et omnia integra, et incorrupta, ita ut secundus septam
Hebreorum semper posuit aut debeat alia omne, scilicet
negraminari aut emendari; Ita ce^t p^o sentia Catholicis postea
1. v. est q^{uod} Cora 1. 2. locum is et quodam q^{uod} ex nimis focto
debet q^{uod} Hebreos placent plures vera loca scriptura frumento et
ex odio corrupta es, sed ab nostra sententia, tunc q^{uod} n^{on} est neque
aut diuinis predictis ex propria scriptura, aut q^{uod} vos tota ordo
dispergit deo in errores certos glenguratos tunc q^{uod} id meum in le
cis prophetis Christum indicantibus discipulat, et q^{uod} in his ministris
colectis h^{ab}ebacis textis, quae in alijs, quam sapientis verba p^{ro}f
gione Christi magis experientia continent, quae in alijs editione
scriptis tuncq^{ue} per se Iuda: incredibilis religio et suppositio
foruntur q^{uod} suos libros quidam potius fore parati que
mutatio Iuda: Regis aut testis immo deo suppositio coloniatus
si q^{uod} ex facie laeti in terra decidat aut magna veneratio
ex opere, immo publico ieiunio inedito rursum tollant: tu
dein q^{uod} q^{uod} o^mia scriptia post Christum ab Evangelio et apoli
creata ad verbum fore querantur in text. Hebreos p^{ro}posuit
illis citata sunt nec separando hoc studiose a Iudaei filii
potius aucto Christum, alid quodlibet iubet, sed scriptura
seruatorum et deo regem fieri haud dubie Christus horum crimen
ex obiectis suis hebreis in fauore, facta quod tunc nulla
causa ordi in Christum adhuc aut ex legem sibi potuerit, cu
ratur nec obstat q^{uod} in vicum Iosphrim & corupti
sonibus scribarum per Rabinos factis ut nunc in libro
Talmudi Alij referantur plures in Hebreos text: corupta:
nam totus hic liber fabulosus est multaque corribus plenus,
vel id ilij est de veris correctionibus, vel q^{uod} quemadmodum per
Esdram scribitur aut alios prophetas factis. Cuius rei e
xempli deo p^{ro}p^{ter}a agn^o dicit. 1. c. 2. c. Pater q^{uod} q^{uod} scribi
re non loquuntur de sept: Graeco ro ade alioch inter pie
tu Iudaeorum ex Hebreo in Graecu translatu. Citantur
alio Rom 3. & 1. Paulo & verisimili facti sepulchru patet
ut Gudar cont. qui nunc reperitur in psal 10. et dicit
in Hebreo 11. fuerunt, sed & bell: cu^m Hier: et Orig: aplam
ille ex alijs scripturis auctoritate, deinde in partibus operant
scriptura auctem psal. is adiectos sibi.

2^a p. gaudiis ē ē hemnit: Calu. aliōq; Haeret, qui
Hebr. vers: ad eos collaudunt ut eis solas in Pueri testis
autenticas et origines testis dñm illam iudiicanda aut one-
danda putant, sed hi refellunt. appuria quā orbis
crudity estat quod 20 interpretari multa ex Heb: ali-
ter vertunt et aliter ab aplis et ps: ceteris. Quod
Hebr: ut mox fuit nullus proprius genitus hinc vocis prout
ab illis regalis et ceteris 20 ostendit exemplis nam
psal: 18. spiritus domini ceteris indicant sic regens
ape dñm 20 qui nō tōyyos dōtarat teste Hier: sic ad
biām et ex Heb: interpretantur, immo teste ipso aplo
Rom 10 et fortissimam sit ut dixi citante. it hī nūn
in Heb: pro tōyyos dōtorū s. Sons eius regis xazar
s. linea seu filii eius ut rotat et panitia mēdictio
nario verbo Cav. Item psal: 21. de Christo et legum ps
20 alioq; interpres foderunt manus meas et pedes
meos, et tū pro xazar foderunt. Et moderni hebreos
xazar quo signat leonem, adhuc quod subinde integras
sententias omnesque inueniunt. 3^a quinque Calvinita
ex ipso Cal: 1. Just: 25. d. ubi exprefſe scribitur Ia-
9 legendum et vocabitur admirabilis. s. ut nunc una
unigata h̄t) nō autem vocabū ut in Hebreo legitur
quid dū in grecu voblatent adai Judae: vobis enim in
perterritos, item ibid: ait Hier: 23 legendum et hoc an
nomē quo vocabunt enī cui hī Hebreo editio hebreos
vocabilit cum si hebreo lectio hic emendanda falso el:
quomodo ea sola autentica ē? quomodo uirgim dñs ita
oīcō obiecta emendanda fuit.

Ex obiectis Aug: 1. de cuius nullus prudens tē debet
errugos et codicis Hebreos et Hier: si q̄ dicat corruptos
sive latentes Hebreos eadēm loca nō potero. q̄
hanc obiect: potero, ut quomodo et q̄ ad eam circuſſe
erore in edit: Heb: dñs hoc factū ē partim iniuria
aut uitio librariorū partim et ignorantia Rabbiorū,
qui Hebreos testui quaesta uocatio loco ḡtiderant ne
hū bīm Hebreos sine puritate p̄fista p̄mit uarijs modi
regi et sic varijs legitim ex primis eternis glarim a-

bia libri fuit nōc siles ut he cheo et tau, item trach et
 Capit; Item follet Regis et fan; Item dair et mōfis
 nāle, mem et fānēt; Item et pānēt; Colen et Schwerz
 unde nō mirum est multū arboribus extum et cū eis fū
 sū potius de prauorū nōc et cū in pānēt; tūc et cū
 addita erat plenū, sā coror, nōc apud librario
 iungas ignorat et certe per pīcācīmū oportet cōpē
 colere et cōmēt; qui in fōt mōfis adib; pānēt; non
 quā errant. Ad obiectū q̄ tūc tam pīcācīmū Aug: et Hīc:
 vel pānēt; nōc fūcīre addita, sed solas vīcīpīe pānēt;
 sīs habitas, vel illos vīcīpīe q̄ cōr, q̄ à tōto gīe, et mō cōbūs
 uolebas Codices Hebr. corrēptorū cē rē su pānēt; tu
 qđemnēt; red à pōstis qđalēdīq̄nt pōntes Hebreos, tu
 dī seafū sīnēndū ubi Latina aut Gerōca lētīo obsura
 c̄ fūcīrōrōndōt; q̄ pōntes pīvōrō, q̄ mō alia cōdītōs
 pīvōrōrō - Quod fī à ualigata uita Latina qđod
 genīl pīrōfū dīpōrtet neq̄dī pānēt; aut lītōrā
 iūmātās pōnt cū cā cōntētīkīi sentīmūs pōtius
 cū ualigata et cogitādū mī Hebreos mēndūl tēpē

257

CONT. VIII. Q. 2. De Caldaia et Syris; cōtione
 Iurare fīrīpōrārū istūm fī Judīa quād de Hebreos
 à dīi quād austōtām, līct et pānēt; paleant et adēn
 fūs obfūtōrōs et cōnēndōs aut Jūdos, q̄ nōramq; magni asti
 manēt; cōnēndōs et dōt; q̄ nōra et uerfō nōc pēdīmī
 nīa Cor ap̄tis q̄bādāl libyut ut mōp Dīcam red ex Hebreos
 tāpētata atde nō minor p̄n nāior oceāsi errōnū
 Melchētūlē potuit m̄ ual. Quād in Hebreos tūc rāce fe
 quentata tābātālōt; Aut et rāce pānēt; aut lītōrā.
 Circa quād notandū 1. Caldaia et lingua aut Rābīlo
 nīa et Caldaia uita regiōne aut Rābīlo et pīcācīmū et nō
 uile dīta yōdōw fōrē bīs tū Hebr. ḡtare, metu
 tū in fōrē, pānēt; et structure affīz; q̄n uocib; addi
 tīḡt; et rōtōtōs et mēltīs gōrīs dītōnīs dītare. In
 hac līnguā cōtīt; sunt Libri Tobiae Judith et Iudea op̄ p:
 et Marcielī. Nūn a. si cā denī rēpōtūr tota sōyōdā
 uelus parāphrātīcīe translatā partim Arabi agla Onthō
 los Libro, partim Arabi Jonathan, et Rābi Gorleḡ et cōs.
 quis parāphrātīon Tārgum uocant. Magni cōtīt; et Judaei

n. Atque ab eis plures admisit error et fabula,
Tal multo parum nos non habemus tantum Job, Psalmis
eius rei documenta ex eis decupgit Bell. l. 2 c. 3.

Notandum or. Sicut in Syria regione dita lingua
ap. Hebreorum et Palauorum et utriusque mixta est epi; Et non
quicunque sibi ab auctoribus suorum notis multi
dictionibus moraliter sono idiomate, ap. epi, et significatio
nibus verbis. Hanc linguam in Captivitate Babylonie
haec judaei denegaverunt et post reditu et vulgari et mater
na retinuerunt, sed ex novo testo et quo locet deus gratia
et scripserint quod dicant sicut voces Hebrews, retinetur.
Eaque opponunt q. n. nisi syriacae sunt idiomatis n. i.
Golgotha Gabatha et in hebreorum (i. syroebreorum
dicti) I dicit scripti libri Mathaei et Iohannis
(licet utrumque Hebreorum scriptus est postea theonimis publicata)
euangelium Matthaei Epistola ad Hebrews. et propterea
in eadem Enigma hoc non testo ex Graeco trans
latum ex eis Hesychio et Antonio s. Marc. ut syriacum
tantum nihil de eis auctorite delectandum esse, magis Bell.
q. t. oblius ruit eam ab alio auctore sive factam
post eiusdem: Athan.: Hier.: Cyril.: Damasi: sorumq. fam
posa, ab quod si et plures aliij nullam faciunt necessari
rem editionem syriacam, cui tamen vel in Aegypto vel
Syria fuerint epi aut presbyteri, propterea Graeca
aut Latina adiuu matriorū auctoritatis i. deles, qua
Cald: et syriac.

CONCL 35. Graecae editiones haec non antiquas
auctoritatem quoad libros nostri habent, quod est plu
ris originali Graecae scripti sunt, tamen etiam et
scripti et meenda, tempore iniuria aut libidinum
moriuntur vel ignorantia. in eam illa papa deprehendit autur
nihil eam auctoritatem quae Latina vulgata, proinde
et illa vel similes indubitate auctoritatis. Ita Catholicis
ei cui auctoritate patru, vel propria experientia et exemplis
vobis sentiunt. Pro hac ergo
Hoc etiam variis reformis veteris testi editiones Graecas

256
la et picipia est 20 annis 22 Interpretus vero Iacob
Iacobus logi filio domino Gerardu, et domino alexandru
vel plenus dominus alios sibi Iacobomus Philadelpho rege
Egypti 200 circiter annos ante Christum; nec ob haec
editio eius alia sunt illa Hesychij aegypti, tradita
aut illa luciani Martyris aut Origene de glosa Hieronimi
in Ieraph. in II Paral. sed in emendata.

¶ 2. dicitur quod Iacobus etrogatus est aquila floridior anno 229 tempore adriani
Imperij facta. 3. Theodosius circa annum 290 sub
Commodo Imperij. 4. Simachi circa annum 200 sub sept
timio generali. 5. Anonymi anno 220 in dolis apud
Hiericho reperta. 6. Iacobus Iacobus auctor Neopoli
reperta.

Iacobus 2. Ep. 1 dicitur versionibus sola, a quo est
20 seniorus plus auctoritatis habet, erant enim inter
potest illi iudei hebrei ex eis tribu legi, ac utrumque in
genua peritissimi, et infirmi ab Eleazaro pontifici in a
gypto Iacobai pascere. rogata transmisso, qd non
pote penitentiari apostolica p. uide at ope fuit nostra 22
dies plerosq. Ille uero fasti in uali collato cornilio
ep. fuit in Greciam translatu exirent optimam fidei qd versio
ad eum p. uas auctoritatis, ut potest quod apostoli in Guis
scriptis usq. fuit, in paulatim tempore, ac libariorum,
vel iniurie vel inoriuia plures errores, qd p. u. fuit.
P. u. ergo ne uero parentem existat auctoritatem, nam dicitur
5. et 6. t. qd omnesque uidentur ad cferentes testis in ipso
Theodosio, quia Hieronymus teste fuisse pp. qd fuit p. u.
p. u. in Danieli ab Ecclesia u. magni auctoritatis. cui dicitur
stiles et arci postagnitu Christi vel ex Iudeo-caris et den
nato astrologo, ut aquila, vel ex marcionista ut Theodo
sion vel ex ibidem ita ut somachus, fasti fuerint pro
solyt. fudiciorum. 5. et 6. ut inuestigatio huius auctoritatis
per se inuenta fuit fidei. Ep. priorum interpretu uero
pro eius origine sua quoniam uolamina, qd vocatur
Tetragram, quod prius quatuor interpretationes grecis

rent, tunc stepula quod has eadem quatuor versiones
et in super scriptis apud Hebreos et Graecum sex
columnis digestas habent, tunc Octagla, quod adhuc dia-
bos verisimiliter additum oculo hincnt columnas.

~~Et~~ otanda 3. Editio Graeca novi testi maiorum
est autoritatis, quia veteris testi, aut quia Hebreos non
testi, estat in. totu[m]a suis aut: originaliter Graece scripta
et exposito in manu: Math: et Iyle ad Heb: q[ua]d Hebreos dicitur
in Evangelio Mariae Romae deinde ab ijsu auctor
apostoli Graece scriptus sed in dubia fidei est nisi et
in quaestu lois corruptelas et erroris manifesti filient
in Graecâ editione noui testi deprehensi, sive res expri-
mata vni sunt apud Prel. cuiusmodi Et exempli atra et
Ihesus Rom: ut ubi feste fieri. q[ui] regnus p[ro]p[ter]e r[ati]o n[on] se r[ati]o
enter, et hoc Graecus testis sit n[on] scriptus (non erat
no coriectus atq[ue] res nesciow R[ati]o & doctores tamquam
uidentes, multa et in Graeco h[ab]ent. q[ui] n[on] sunt partes pri-
matura et illud Math: 6 n[on] fine orationis dicitur, q[ui] tu
est regnum et p[ro]p[ter]a, et gloria n[on] facula. Et q[ui] dicitur q[ui]
n[on] aliis h[ab]ent. a. Iota. 2. Testium Trinitatis et Ioa. 8.
Historia de malicie adulterâ, Maro: ultro de Germ: hi
ante Aperiione quod app[aret] et admittimus uiam Latina
editione postea scripti debere sicut Graeca versiones
quod licet plurimum valere dicamus ad concilianda
felicia, confus eruendos, aut q[ui]q[ue] est corrigendas erroris,
q[ui] n[on] Latinis subinde correpti, aut correre possint.

CONCLUSIO 4. Latina veteris bibliorum editio
ut certis operis malior et emendatior inveniatur, in
sola T[ri]partita ut antiquaria, Canonica, et in dubitate
recte ab aliis (alio loco approbata, ac ut talis habens
al oib[us] determinata fuit in Concil. Tri. scis. q[ui] libera
se de editione sacra et librone nisi recte. Et synodus no
fuit et declarat ut haec ipsa veteris et vulgaris editio que
longe tot facultatum agnoscitur aulegia probata est in pr
eius testimoniis. Disputationibus et Dictionibus, op[er]acionis

burg, pro anteriora habeatur et ut nemo illam reij
 cere quo uis praeceptu audeat, vel ciuam praesumat.
 Quare paulo post Actum ut hanc dictio emendatis, me
 imprimatur et hanc eadem post pluria sententia in preceps
 pro hac latina editione, qd haereticos, qui iam has tam illas
 sive numero editiones, utriusque fuit scribant, telle et
 grecos: in defens: eius: fuit unus. l. 4. Linckius de optime
 interpret: reges l. 5 in Trid: Tredt l. 4. Dogmata capitulo
 iiii in pleg: libet. c. 19. q. 9 et seq: ac dly. Quoniam esse
 ipsamq; et idem uanius ut iste Igamus, notandum est in istis ac o
 riginalibus nihil faciunt liberos noui testamenti pto rual
 gelia S. Maro. latine scriptum ipse in Ecclesie primo dicitur, tō
 fa scriptural faire à uarijs uarie in latitatem translatas
 teste Aug. 2. de doct Christ: c. 11. et Hier: pfat in Jorne ufi
 ne animo tot, prope suam versione latine ppat corrigit. At
 mecum his oibz una uotory eode aug. testo. Mito ac color
 (mentat enim auctor) in latina Ecclesie p too amos circu
 ter usq; ad tempora thei: uiginti & decim ueraj et uulgata
 ac aduersa uala dubitatio p Gracchus & Petrus, et instigator
 testata; nam cu S. Hier: u. paucis mensis pueputu[m]
 in at librariorum invenit aut imprudia illarum, scabore
 uite, noua ipse versione op Hebreos capitulo immedietate
 molitus, et adiectis tu ubi opus erat alterius uersione nam
 correctionibus et emendationibus. Non ut tollit testudo
 antiqua uersione op Gracchus retinuit sed plurius longi cor
 recti et emendati, ut apparet ex uulgata uera in qua uide
 mis illa es modi emendata dicit quomodo emendanda
 et qd pafim nū fuit libris purissimi. Terci testis u. recentior
 op Hebreos uerbi occipiti libris Iuxta, celestatur patrich
 et Machab: vel quod in Hebreos u. reperire, vel quod pro
 Canonis eos nō habet nobilis. Istud itaq; hoc cu noua
 uersione tam emendationibus elaborato opus Hier: capiti
 Ecclesie p reliquis probari ab aā pafim p anterius ac
 ceperit, adiectis op antiqua uerbi pfectis libris Iaphet
 rei et pafib[us] p Hier: emendatio: qd licet psaltes
 bis fuerit ab eo p[er] op Hebr: et Gracchus: uerbi, tu cu p[er] filium
 antiqua uersione pafim nū longis est leuata ut
 potuit tollit p[er] op ab eodem b[us] reuise et emendata.
 Tria itaq; latina editio pafra scriptura (recte nova

aetoris et vulgata tota ē op s' Hunc veritatem novā tunc
 oīo ante quā red personā emendata et uigori re
 situta, docendo & ir gocula gtiaco uerupta in
 uarijs CC et decretis Pontificis, ac Capitulo Trid.
 XI. ut p̄ dī post diligentia curā ad antiqua
 exemplaria revisione autentitā p. cultum approbata
 et vulgata ē Et de hoc correcione supplemēto &
 oīib⁹ prius existib⁹ emendatio ad meliorē edita,
 ita ne nunc de fide si eam autentitā ē a pro
 uerbo fortius p̄uenda, tamē p̄i p̄o aōo v̄ s̄is syllab⁹
 aut voculas uoluipe cuius uerba deride a uelut
 tu p̄ p̄fatione biblio p̄fica colligo tu op co. quod
 n̄ debet obtemari uatricas rectiones modo ut ad mo
 gine ex euangelio tu ē op reago q̄ Coni: n̄ terque i
 demz. p̄ se Cardinale & Curiæ & Concilij p̄fase
 p̄modū papa Marcellus & doto aadīgrā festal
 tu c̄t op Galmeroneq̄ c̄dēm Coni: n̄ terque Bell:
 Greci: alysq̄ apud p̄r. 1. 11. 1. bas. Et iſe subser
 bit. Quis tamē Coni: Tant l.c. anathema ē
 at si quis libros integros vel oīib⁹ juis partibus n̄ p̄fice
 peccat p̄t in ueteri vulgata vñlq, uoces a. et syllab⁹
 sunt p̄t. R̄ hinc ergo de partibus n̄ q̄bas n̄ minij,
 et maioribus ut prout libro et capita m̄j q̄ heretic⁹
 et n̄ dubiu uocant vel rei gressu n̄t op scopo illius de
 creti addic p̄ negotiare zōit de q̄bas n̄ minutis n̄c̄r.
 per hanc librum factum, preuale ab eadem Coniūlo
 prohibet n̄ quis minutissim⁹, sed audac p̄ sumptuosa et h
 meraria reictio. Pro vulgata editione latonā
 siq̄ autentica approbat multa argta tu ab antiquo &
 continuo reago uerba cuius tu ab autentice II. fīch. Iud.
 Aug. alieno tu CC tu op iōris odio faciat. erga eis
 deputata adfice Belli c. 20. Ferrar. c. 19. q. 20 et seq: et a.
 h̄ apud ipsos sic ab hacet:
 Objecti 1. vulgata responder Hebr: et gratias fontibus

q. v. et A. indebitata fidei q. m. non argo ab h. q. i. p. feffo
supponi. quod Graecis et Hebrewis fontes sunt purissimis solim
perturbatis, negamus. n. Nor. v. c. quod puritas a Rabbinis addi-
ta immutata auctoritatis est falsa revertit. 3. quod Graecas et
Hebreicas voces imperisti apud hinc nil aliud significare que
nominis in trophys. Calepinus autem Lexicus reperiit quaeque uero
s. Hier. et 20 alijs interpres aristiq. in fuerunt Melioris Grae-
ci aut Hebriai quae moderni Proantes Grammaticali ac do-
ctionarista; ita inquit nos negamus, q. putrido itaq. fun-
damento q. solidi sequitur.

Obijc. 2. Coni. Trid. in approbatione Lat. et Graec
nitetur. Tolle fundo sicut quod ea multa que ueris fuerit
ab uulnibus usurpata ut hi Graeci in Graeca sunt usi
et sola Latina uulna, q. ut nota postea Galli potuit uisa
sunt Latina. X. Coni. V. dicere uulna Galia usurpasse qa
gstat Graecos Graeciam usos de. ne sed etto hoc dicit n. t. t.
uulna Galia legenda esse quod Latina in sonu acomodo, q. ha-
semper inconvenientia persistens despectus Graecas Galia totius
per schismata, alijs erroris naufragia passa merito no-
nordi. 3. Graeci q. est ut uulna Latina, in uitac et corre-
ctiones, quas Latinis eis obiecerant et repbarunt, aut rea-
runt.

Obijc. 3. Latinas uulna passim solvimus et Barbaris;
sunt ut exempla obvia sunt Savios in Interpretis et Latini
fati red ueritatis rabe habuisse. 2. tales distinctiones uirum
suo genitac. pro modis loquendi Hebrewis aut Graecis ita ut uul-
na reperiuntur. Aliqua primummodi uoces per locut: q. sedataq. istis
q. Grammatica ut ueretur, q. n. part Graecis in mis. aut Hebrewis
mis. excusari ut ipsum Haret. alijs notant et editi ad hoc
libris demonstrant ut Henricus Stephanus et alii. uide praeiu-
c. 19. 1. 6. alia obiectioes q. dirigi rectioinibus exempli
cos ardutijs pertinent ad interpres et fuisse solvantur.
a Bell. vius de fonsore Gregor c. 11. q. Et. 20 Calaini et
Kemnitzi mendacie tu. q. ea Editione, tunc q. ipsius Coni. Trid.
Itam approban, ciesta ostendunt, et futant.

Coni. 2. a Egi fara biblia in vernacula linguis ap-
soluta n. p. libentur ut falso nobis impugnant Harretius in
certas alcas recte et praeudente ab Eulogio philice ne vulga-

268

res ad eam publice in eisque aut et priuationem ab oibz
 pafim et sine discriminne usurpatur ut ex decreto
 Coro. Tis fess re eas q. filii q. Luth. Calv. Aliosq. No
 vatores qui soluta usu facia corpora in qua uis lingua
 et quibusq. horibus et uetustis fabroibus chartoibus &c ad
 coponendu m dij eriminatione tam priuatiss officiis
 que publicis officiis permisit ce. Conglupto uia is
 ambiibus varie dantur gaudiæ rae. Caa depon
 ita ex usu veteris synagoga. q. semper ostinat usq.
 ex fabre ea, hinc post captiuitatem n amplius habratur
 eos synara lingua ijs vernacula faciat tu ex uporu
 metua subi. aplois temporibus nullus n. statutu
 Regini nullius alterius usq. que habet. Graeca
 aut latini: in qua apli uerbi H. A. ignoravit turco
 uix Cuba urbis post aplos. q. p. totu oration, desq. cids
 provinceas et regiones n. nisi in episcopis linguis plura
 faciam scriptam usurparunt cu tis aerata fct. lin
 quia iam dudu defierint & uulgare, i. ita siouti in
 hac expulsiq. Italij Chrs. preterit, ita Catholica
 Ecclesia uite heta tu in facia scriptura tu aministrat
 hoc faciam eandem episcopum longuas prouincias Eccles
 iasq. pmissis et usurpat ne fusiles. Testimonia P. de Bobbys
 Vulgatibus ostendit Zell. c. ii. q. uiter dicta rae
 adde inconvenientias incommoda, periculaq. q. ex di
 rectiori lingua vernaculis versionibus orientales,
 quomodo e. Germ. cui Galli, et utriq. cui Itali Hispan
 oribus fidei debitam retinere posse contrarem? quotq.
 biblia Latini delarent musat is linguis q. adentit
 multa! quot fari. Englis. scandala exzeret? a crudelitate
 modisq. fulpido aia. glorioeck! copia festa apud
 hereticos! quomodo maiestas mysteriorum H. A. genas
 et si cuiusq. filiorum aut uenitiae parbitio fradore ex
 plikare imo et fraduere faciam scripturas hincet, red
 de his fave agost. Cochlearis in uita Lutheri anno 1547
 et alijs scriptoribus q. de soluante obiectione ab hereticis p. cor
 et uulgare biblio in creative alia uide Zell.

A R T I C U L U S IV^{us}
DE QUADRUPLII SENTI SAVIA
Scriptura.

262

Iam tractati l. 1
Provinciale l. 1

Quadrupliciter sententia assignatur scriptura: Literalis unus seu Historicus et tres figuratae, per mystici, sive allegorica, moralis et analogicas, vulgariter de dicto comprehensi.

Littera p[ro]ta docet, quod credas, Allegoria.

Moralis q[uod] agas, quod tendas, Anagogia.

Quid de singulis tu potius tuis parlatis, intendas, ita seq: Cane est ab aliis.

Cont. II. 1. Sententia scriptura: litteralis, uenit enim a nobis factorum referat, et demonstrabitur ei si q[uod] per verba scriptura, seu propria seu metaphorica fuerit, et modis acciugim, ac propter et a spiritu sancto, et per intermissiones, quibus tandem uerbi ex primis obseruantur, et scholasticis, Grammaticis, corporalibus et mentalibus litteris historia, figuratio, brevia, contextus, locutus, glosa, amplioris, proprie, omnis triplex gloria raddi videtur, et aliis Theologis, et Theologis, dicitur, et sententia scriptura: litteris, et hoc sensum breviter in quo per alios, uelut in libro S. Hieronimi, et aliis.

Nota 1. ex quo raddi uerborum quibus exprimitur alii nominari posse proprium, quod nimirum uerbis propriis figuratis aut translatis immediate exprimitur ut e.g.: filius dicitur homo factus est: aliis figuratus seu metaphorice, et tropicis, aut figuratis uerbis, id est inmediate significat ut e.g.: uerbum Christi carnis induxit vi- cies, et dicitur Iuda, et unde iste, quod figurata locutio officia sententia brevi modo illa immediata significat, et hoc sensu legendi sunt PL q[uod] hanc scripturam figuratis uerbis, expressus, q[uod] uocant mysticam seu spiritualem, et inchoatozant, quod adiungunt significare scripturam figuratis uerbis expresse.

Nota ii^o. alterutus sanguis Christi ex his deobus similes
in omni loco scripturae repertiri ut cōtendere est q̄ lycam. Se-
riunt, q̄ putat solus mysticus sanguis sine Christi repe-
niri in parabolis et alijs metaphoris locutionibus
q̄ sensu forte nō tam in re, q̄ in modo, loquendi ab
alijs diffideat cuī cōtra sensu loquendū ē, sed p̄ ut ex not.
i. Nec quicquid lyc. op̄ quicquidam tu exemplis tue
ip̄ amplius lybat, quā locis illis significari p̄ verba
figurata quā ut dixi nō obstant sensu litterali
cōsilio abodo licet ex cōsideratione s. Aug: electio q̄
Ex sensu in sanguine Christi semper sit p̄rietas verborum
obseruanda et sequenda si nullum inde absurdum sequatur
aut si nulla alia scriptura seu rebula ostendat
aut determinet q̄ grandis scripturas aut partes scri-
pturae ē q̄ nō habent aliam sanguis Christi significati-
onem p̄ metaphoris, quod p̄t in Cantico Canticis.

In prophetis et apostol:

Lectio 3°. sanguis Christi a p̄ diu Basin et fuit
datu aliōrum regnum promide nec alios sanguis mysti-
cos erui possit p̄ sanguinem Christi nō solius aut
simpliciter aut rectum degredi posse nisi p̄ sanguine
Christi, capite tñ. Nisi sanguis mortis ab ipsa scriptura
alibi p̄t unanimi gloriam p̄p̄, aut coi ratione
probatus indicet p̄mo nō mysticus officiantur ac p̄ba-
dis adhibeantur. Quares cur ḡ apostoli mysticos sanguis
p̄ se nisi sunt p̄ sanguinem Christi et indicabatur
p̄ id factum? Speciem q̄ ante p̄ se sanguis miraculij
p̄partim habebant auctoritatem ut quis sanguinem vade-
re ait a sp̄tu s. Ioh. vel q̄a for mysticisibus mysti-
cos sanguis probabane, vel q̄a p̄sp̄ponebant sanguis Christi
positione cōtetur receptus ē.

Nota q̄ ad litterale sanguis spectare et eni-
mē accommodatio, q̄n sit vera scriptura docen-
dant ad eū quālito et nunc verba immediate signi-
ficant (hunc p̄t p̄p̄ie est literalis) res ad eū q̄ per-

res rea dicitur immediata figura paret figura alterius ille
Cuncta in mysteriis fratres Iudaei ad re aliqualiter alienam
Habent aliquas similitudines eisque eis literatim figura
sit inde ecclesia, eisque verba scriptura applicabili, sic
sunt enim analogie illarum farrago maria optima p.
Elegit a totius evangelio illas alias litteraliter de
mattheo et mariâ scripturæ ecclesia accommodat p. p.
ga in hanc id convenienter. et in filii greci optimas p.
sem elegit, eccl. n. benedicta inter omnes mulieres, sic illud
eulog. Et n. s. inuenitur filii illi Ecclesia accommodata omnibus
concessoribus; sic et multa alia habet in breuiario et
missali accommodata. S. novi testam. litteraliter
scripta sunt de quibusdam SS. veteris testi; sic ypsilurus
marci. et illud hic populus latius ne horum etiam
dat ad Iudeos tunc postea non in Iudea sed in Iudea
ad antipatos Iudeos fuerit dictum. ut p. p. l. p.
d. 14. q. pluribus exemplis ostendit hanc sententiam
commodat illud non tam ecclesia sed p. p. et missale
Ag. ac Christo in usus fuisse multius gravitatis et enor
mitate hoc ipso quod ex verbis scriptura elicatur
accordata.

267

Nota 5.º in una bia seu historiâ quis docebat plu
res sensus bibilem ac p. p. intentos et p. p. sine propriis
propriis et alijs significatis p. p. et proprie, p. p. et
figura et signata. Tametsi p. p. necesse est ut omnes
aut plures litteras a scribente autore intenti sunt
sic et. q. Namque aliquis a quocumque vocatur et explicetur
sensus bibile referens numerum quo uel sagacis sit ingenii
et generalis longioris nati. sit aliquis illud Iesu et genere
ratione et que narrabit, tu de. actum est. Cuius fulde tem
porali getane. sic multi p. p. litteratice ille p. p. me
lioribus de. Cuius, tu de. Christo proinde n. p. p. et
cardus est interpretes aut dieras scriptura testiones sibi
reponnare, q. ualidem idemque aliter et aliter p. p. scripta
et interpretata. nam et q. et ipsi et hoec sapientia uno eodem
verbis potest tolleant ingeniosum dieras immediate p. p.
gnare rationabile non est. et cum q. infiniti sapientia et scientia

et ad unam tamen re significandam in suis verbis coarctare: non
hanc hoc in pleniori Theologiae et Sacrae Scripturae in his
blinis ac brevibus. Et. C. q. 5. aliq. ostendit
tamen si ne haud ut sic quis alterius dicitibus, aut
sicut sensu est aut figuratae significari.

Conclusio. Secundus spiritualis (quod est Ny-
strum per mystica dicta est illa, quod non per figuram
sed hactenus nunc seu propriam seu figurati spectata,
sed per se ipsa verbis illis expressa ut est ordinis
tunc signat ita ut 1° liberatior verba signent alii
qualcum, deinde hanc res ipsa rursum alia re est sic
ut quod per se immediate verbis expressa signat
se sensus mysticus propter s. Th. a. et vocat signo
verbi. Sicut signum literalis videtur s. Thomas vocat
verbalem signum, exemplo sicut Historia de immo-
lante Iudeo Iacobide sufficiente abstulisse; Josepho
vnde, quod cuncti 1° et immediate per transmutationem
historias Mosis patriarcharum, et simulacra et
figuraliter per eas ipsas historias signant Christum
modus obedientior obsecunda, in iuriis a Iudaeis te-
ditio, mores ab iis intelliguntur.

Arca Mystica sensu tertium Nota 1° et subseq-
ue in eis loco scriptura repetit, prouide in manib;
tabimur a quibus laborari in sensu mystico ex quo
eis scriptura evocando, nam in quibus autem sunt p.
apta Concilia Evangelica aut filia ad morem pe-
stantie solus reperitur sensus literalis de quo apel-
la sensus.

Nota 2° sensus literaris 3° quod est per se imme-
diatus ut significari mysticatur tri. Ut plures
et homo propheta intentus est sic prophetarum
alia de agno Paschali heraldicorum et immediatus
signabant agnum a Iudeis magistris et sacerdotibus
mysticis tunc prophetarum signabant verba agnus Christi
a Iudeis per petrum Petrus myiad immolandas, ut ob ha-
bentem iste p. ut plurimi neglecto sensu credimus

in psalmis mysticis exponebant. Lora ueretur tibi
ab apli et Evangelio adducta saepe uiribus sed
mysticis tam explicitate ut dicta eam. Tamen si talia
lora sive mysticis exposta incipient liberaliter illa
expostione signare eo in loco ubi ab alijs tangua
Canonici cordis oibas adducta sunt, cuius rei ratiq[ue]
ex gal.

268

Nota q[uod] uita & in lita gemit, aut dñe c[on]spicit
ritualiter accomodata aut exponeenda, q[uod] d[omi]n[u]s
m[is]ericordia in parabolis deuinita aut plenioris legem
tia via adforat qualiter illa operacione murmuratio
nam ipse Proctos nulus murmur aut inuidia erit
q[uod] pulchre pluribus alijs exemplis ostendit q[uod] quodam
tristis gloriae volta.

Nota q[uod] in sensu mystico sapientia p[ro]pria sciam
deinde res spiritualiter hoc significari plures res alijs
ex parte et diversas aut grecas, sicut h[ab]ent bona con-
mota, greci. q[uod] per leonis signum fortificando,
item Elias in uite loco, et aliibi per uulnus crudel-
itas aut diabolus denotatur. 1^a pec[un]ia. q[uod] p[ro] aqua
tubal[us] simulq[ue] refocillat, aliibi aut q[ui]a hic p[ro]p[ter]a
dilectionis Christi signum quod ipse tibi datur ad
allegoriam fuit, quoniam eo nefariis demersi sunt.

Coll. 1820. 3^a sensus mysticus est apostoli,
nam i. alius est allegorius, q[uod] fidei mysterium
et ad uulnus militantis p[ro]prietate accepit
per hunc signatum, sicut soles ad ostendendum aliquam
mystericam filiei credentiam non sensu apli ad Gal.
et historiam de duabus filiis Abraham allegoriis
referit ad doce p[ro]p[ter]a populos sicut Iudaicos, qui ex sy-
nagogâ et sub servitute p[ro] Ismaele erant et deno-
tati et p[ro] Jesus ad Christianos cui ex uilia sub liberis
tabi gratia Christi prognati sunt, et in hoc sensu peculi-
ariter eritatis S. Ambri:

2^a alias mysticus sensus uocat M[is]ericordia seu T[er]ro-
nologica, q[uod] p[ro]p[ter]a verbi signatae sicut de mo-

res intraseniorum et ipsa Charles responderet in hac uita
paucis potius s. Gregorio familiaris. exemplis su
illius Non obligabis os faci tibi ante reut et
quod agas. Cor. 1. moeble refert ad Concionatores
qui est pro populo laborent merito sustentatores ab
eo accipiunt et hoc sensus praeudenter tractandus est
si qui hunc multas absurditates pro rebus sacra
scriptura divulgantur. ut nulii imperiti faciant
et merito a fiducia ostendat. l.c. reprehendit.

3. Aliago qui dicit sensus s. Augustino usitatibus
est qui ex eius per bram signata aliud ad eugen
dos ait. Quod si perna ab ecclesia figurari
secreta afficeranda, priuilegium in hac uita specie cor
respondere et proprie ad ecclesia triumphalis spe
cie exemplis suis in uoce Hierusalem. i. p. t. in uibz
illa. Eudoxos et brach signata anagogie signi
ficativa ecclesiastis. quia ea de uoce et alijs sensu
ostendi solent signi et in uoce aqua. Kar. n. lib.
signis elementis quod terras aliquet. 2. allelorum
baptisma aut gratus spiritus s. 3. moeble tubularies
sapientia aut et gratiam. 4. et anagogie indicat beat
itudine. 5. fons aqua uita. 6.

A d' extremo hic nota ad scripturas bene insti
tutus subdidit mea et diligenter orationem et q. de
raco. s. illa puritan. notitia lingua arca. et tunc
latine sed et gracie et Hebraica q. varios idio
simos linguarum imo ad operantur scriptura ne
tellegram ne qui oiuus populi articul et scientiarum cogni
tiones et nihil fore sic in scripturis tractatur quo
naturae in sua perfecta compositione dependet. De
quo multa fugere disputat aliph Sabmer. in bibli
eu. plegomeno p. 10. 11. ubi certus quinque agnita
canthes seu regulas traxi. quibus q. iuxari postea
q. huius uide abquirendum. ut totidem fore mysti
co. applicando a. e scriptura et concordia p. t. illi
Et genitus quod ille quod recepta fidei dogmata

uel modum honestam feras si quis fecerit anathematis
damnationem de quos vide contra d. 21 vasq. d. 15 c. 6

268

A R T I C U L U S V I

An sensus seu Interpretatio
scriptura sit per se clara
et quis intellectu?

Sicut id patet: contra Luth: q. scriptae apertio
arborum damnatorum scripturas dicit per se certissime
plena apertissima sui interpres esse, et i. de parvo
arbitrio nullus possit cuius partem obscuram duci; et
metu ruris operia tota alioz sordi greci cogit sententiae
et sentiantur ex auctoritate Lutheri, q. tota scriptura scripta
duabus diebus ante mortem sui in memor restandat in
vixit fabras faciat se nemo de qua tasse sati vixi
centus amisit, et propletis libro et alijs reliis quibus
narrat, nec tamen obstante ipso libro scriptura claritate
hodie adhuc multi habentur ex scriptis suis, alioz hinc
fiant, et dicunt: q. si oblerual de alienis episcopis, sicut
in egypto alioz locis explicare fecerat, et se in bellis
gibili de quodam egypti saeculo vixi sunt ad salutem pere
miserer recte et a quocvis mortali regni poe ipsius
continent Catholici.

CONECTUS ergo scriptura non multo
locis sic fara et pli usq; sed in vita sarcas fles
est et ab orbis et quoad oca sine difficultate fin
colligetur haec gaudi, q. dimittit a maliis modernis ha
renis, et multis in adhuc negatur, q. gratim volunt
scriptura pp. suis fidem ac orbis poppe et debere
regi. Sed p. ex scriptura apostoli: us da mi
hi vitum et gloriam tuorum fratrum, et reneta om
nes meos ac generalis misericordia tua, et faciem
teq; illuminata super terram, et doce me justificari
ad eundem, ad q. s. propheta, qui utiq; fuit scriptura
scriptura nosterat, ut brevi. c. 3 alt ad illemodum

regem fort sedeille et in Asturias peculiare
 auxiliis at Camen apie si illa oibas idolis et da
 re. 3 uelut Novato de nre fingeant? an perspicaci
 os se estimant sancto Paulus? G. Cantu prope
 ca ut cu S. Hier. epa ad Paul. Id est sententia op
 ponente loquar) ignorantiae tuae fidei obq[ui]t
 quid de nobis caecitientibus sentiendu. 2. p[ro]p[ter] 3. ex
 p[re]f[er]e. Ep[ist]ola 5. ad Paul. q[ui]d fale[re] s. p[ro]p[ter] 2. d[icit] ait in q[ua]d
 fuit q[ui]d alii difficile ilta, q[ui]m docti et instabiles loqua
 vant, dicunt et ceteras scripturas ad sua h[ab]itu[m] p[re]i
 ditionem. 4. p[ro]p[ter] 3. ex amplis dico uocibus Christi accipi
 runt ad eum discipuli eius lectoris, adspicere nebis p[re]p[ar]a
 rabolas gigantica Math. 13, et quare q[ui] ait (vix ad
 eos) n[on] agitis q[ui] n[on] de pane deibi nobis Math. 10. At
 ipsi nihil noct[urn]e dixerant et erat uerba istud a quo
 citer ab eis Luc. 18. Item duo discipuli uisimantes illis
 auctoribus uel algebant scripturas antea Christus illis eor[um]
 applicaret luc et canthus regina Candace uicem
 de legibus Iudaicam a philippo interrogatus, putasse
 alios q[ui] legis? R[es] ad die quomodo posse, quis alios ostend
 deret in meo act. 8. 1. p[ro]p[ter] 3. aut h[ab]it[us] p[er] 1. 2.
 Et p[ro]p[ter] 4. aut: illi sicut in rebus creatis et naturalibus, ita
 et in divinis, de supradictis plurima nos latere
 ut p[ro]p[ter] a plurima querendanda p[er] nos et hoc et futuro
 facello, ne si amamus. Dicq: 7. q[ui] Celsus exp[re]sse dicit fore
 ruram in multis locis obscuram esse. Ambo p[ro]p[ter] 4. ad
 dabant: mere, inquit et divina scriptura habens
 in ea sensus profundos, altitudines, p[ro]p[ter]ticulas et enigma
 tal, item commentario ad Ephes. 3. vobis semper in dig
 endis scripturis ueros doctos affuluisse et p[ro]p[ter] a depan
 diam ad Sydimus p[er] dubios quebusda resoluendi
 profectus es Aug[ustus] et de doct 6. multis obscuritatibus
 et ambiguitatibus decipiuntur, qui tamere legunt p[ro]p[ter]
 plura latius pro aliis sentientibus, quibusdam a locis quod
 uel faro superceteris et inueni, ita obscurae q[ui]d alii sita
 densissimam caliginem obducant; et ep[ist]ola reg[ularis] i[n] jacobis p[ro]p[ter]

pteus ait multo negio plura quo sio Greg: apud Bell. v. 1.
 magna utilitat^y d^a inquit ipsa obvilitas eloquor
 d^a ac cuius rei caas hat de obvilita^y q^o p^o b^o c^o ampli
 CC ab q^o d^a n. tot tamq^z innumerat prope Coniuta opus erat
 congregare sup qu^o actionibus talis fidei tu moris in scriptur^a
 i^o contentis p^o dia ad eis sunt dilectissimis: 5° unde tot hanc
 et auctoritate tot erroris circa Jesu Christu fringuntur, tu m primi
 fuit, cuius tu sensu si adeo plana, et orbis pervicis sunt. 6°
 cur opus erat tot co^omentatio^s, tot applicationes, tot justior
 predicationes, tot notae in scriptur^a sacra n^o t^o a p^o d^o C^olio
 tuis dt, sed et ab ipsis et alii aduersariis elaborare: cur ippi
 suos p^o Divinitulos ad Academias multis laboribus et annis
 nobiscenos mittant, cur n^o Grammaticis t^o aut legere doce
 cur Lutherani et Calvinista p^opetuo diffidio in rebus fidei
 dispensacione et istor se ostendunt? cur tot, ut cato^rata basea
 se hat unica Crux certa hoc est corpus meum opiniones de
 uerse evadunt? eos imo eos et amplius et positiones n^o suffi
 ciunt. Si oia in scripturis adeo clara fuerit et obvia, q^o
 q^o lito finiunt? 7° Hic exemplis aliquo nam cur
 tot n^o obitor eruditis ubi et famina sancta ad Aug. Hts.
 alioq^z Et ac pontifices dubia n^o quae circa scripturas
 sibi opponenda detulerant? Nomine ipse Damasus Papa ab
 trecentis capiit, qd nempe signares illud Gen. 4. Ois qui
 acciditur Cam septuplur punctis, Nam cur Noe insuffio
 accipere de animalibus mundis et immundis, ut q^o d^o os
 oia bona faciat? cur Iacob vir sanctus oratio deceptus
 benedixit et ei cui soluit, q^o sit interpres visionis
 Graiae de Seraphin et Trigacio sanctus et filia ab eodem
 celebant Imagini, Barcaany, Bieday, Cypriana Marcella
 Romana Matrona, princeps pia Virgo, Junia Festella,
 Verbia, Algaria quid nimur signet Alleluia, amen,
 Marianata Praessolana, panis doloris, filij et cuspis
 exstante cor meum, n^o libet de genuinete uirg^o, uero
 templo seipso et, tu es, que venturus es an alias expecta
 mus? Et tu ante Ioa: Sigifret rex agnus dicitur qd si
 quicquid arundine in quaeratans n^o perfingere, ne prae
 gnantibus n^o rebus illis, quis uicibus in quietatis et Nomie

Augustinus voltaianus, Marcellinus d'ardary, Bonifacius
 et Paulinus ruodius, Honoratus simplicianus galbae-
 rent, quomodo fratres immutabili mutariet fideliter
 clavis euris frater immutabilis mutariet fideliter
 met instituit? quomodo magi pharaonis potuerunt
 aqua, quae mutarent in sanguinem utriusque Mose,
 deinde omnes aqua Egypti in sanguinem mutares; quomodo
 fides parentum proles infelix, custodi parentibus in
 quiete illis non noceat? cur Ursus eredatur nunc in calo-
 ce, et in Latrone desiderio horde meenoris in paradiso?
 quod sit illud Rom. 11. fidei Evangelium quod inimicorum vos per
 electionem a charissimi filii Ep. 3. et illud 1. per hoc quod
 huius qui non carere erant spiritibus venientibus libet
 illa (non uox fratrum meorum sed) me dereliquerit?
 quod sunt Virginis patræ; quod ferentia ester uoces? quod illa
 uox patrem est, abicit? Item misericordia Christi propter
 1. Reg. 10. cur fratres fratres faciatis me quod gaudi-
 orum facit Regem? Reg. 10. et ibid quomodo futuri
 fratres potuerit sibi Samuelum mortuum resuscitare? et filia
 plura, quae non apud fratres a 2. 27 et Marc. c. 11. q. 4.
 et c. et 2. a. facit? Rbi deniq. 8. Tamquam quis uans
 locum per le uidebat fratrem olarym per multi alij qui non pater-
 et uero frater gradus in fine exinde modo oportebat
 namur quod ut te illa exempla a fratre deinde queris:
 n. 28 et alij 11. 11. allata plane diffilia omittam Gen. 11.
 de abrahah natu 70 anno pater fuit, et in idem anno pater
 20 et ultro de filios per annos cur. n. 20 potius 120 for-
 m. numerari debent amici a 20 pater ad 200 accidens:
 2. ut supra monas Gen. 11. 620 usq. fecit et debuit, tamen
 Gen. 11. 18. at oia simul creasse. 3. Israel fuit in Egypto
 amicus 200 pater Gen. 15. et alt. 7. si ad Gal. 3. de pater
 fuit 420 amicus. 4. Gen. 32 uidi pater facie a facie
 q. 200; 33 uidebis me hinc et uirum. 5. fratres de pater 20
 aequaliter inquit pater in filios in 3. ann. et quod gradus q. 200
 18 filius non potest inquit pater. 6. frater pater Reg. 10. de
 parentibus et parentis frater et tu meo uidebas gratuer

belliosus fortis robore, prudens verbis, et non ibide
de ab saute vocatus factus armiger eius, et ingitior
actio in spectu. Divers et tamen legi c. 17 de adhuc fer-
uare opes suis ab eis missas ad fidei in bello exercitato.
7. Oros & Reg. de Cœra parvus sub chitri expe-
tia Namor in terramotus atque Iohannes Hebreos, natus
scriptura dicitur, et tamen filius eius de p[ro] eo regnare in
thomatis amoris post illud tempus primus filius natus.
8. abid: c. 8. Ego iesu deus fui p[ro] eo amoris regna
re caput et p[ro] mea paralip. 22 de fui p[ro] eo amoris
et regnare caput 9. ibid c. 17. Iudas p[ro] ogozca de
re amoris et regnare caput, et tamen paulo ante bellum
eius p[ro] eo regnare caput et amio obstat q[ui] biennio maius
notu ait, quas p[ro] eis bus addo illas q[ui] alij obieci p[ro] eis
cuidat Hareticus p[er] filii p[ro] clatoris crudelitatem facio Christus ap[osto]l,
plaudet, et q[ui] clatorum patet. 11. ut filii deis, q[ui] filii are
illad matth. 12. respere a Sabathi iudeis in Elizabethi uenit
maria magd. 13. ut si Iesu ro dudu ut usperi, et mare quo
tempore et Iesus omni opinione regnare regnat et adhuc ha
nebia crevit et Maro. 14. Orto iam sole, si usperi uenit quoniam
de mare, et si orto sole, quoniam de nebia ab horis transiit tunc
paru potuit profectio his horis loca quinquare ut se fuisse,
ut q[ui] est a Sabathi. Absent p[er] chi Thragon, et in as
nitur gorientum de fisco longiora, qualiter p[ro]pria copia
testa sive h[ab]et totius de pretensi fasti letantur plura lo
ca obseruata à Bell. 1. 3. de fons: eiusq[ue] de fonsore. G[ra]f:
stone a Palmerone, et Ferrario in p[ro]legom: It[er]o. a[li]j
scriptoribus allata uiri p[ro]t agud ipso

272

P. Adams Ep[istola]

Obijicunt 1. Iout. 30. mandatus quo ego p[ro]p[ter]e tibi
hodie in sapientia te, neq[ue] procul posita, proinde in
quit p[er] lectionis opus ut ob Romanum tre p[er]interpretare
Item Gal. 12. p[er]ceptu[um] domini lucidu[m] illuminans oculos. p[ro]m
6. Mandatus lucerna est, et res luce. q[ui]: hos locos p[er]bare vix
condicem si o. in ijs p[er] mandatus p[er]ceptu[um] aut legi dicitur
scriptura, et hareticis volumi et p[ro]mnde filii ihu et dudu
cum Gal. 12. quid ad ostiaster petit istis et ostioris
velari et mandatus aut legem p[ro]it legere? n[on] scriptura
sibi grata est. resurgit ad e[st] hoc ipso difficultas in scripturis

oritur. 2. nō est sermo de ipsā scripturā totā, aut p[ro]le s[ecundu]m
n[on] tunc n[on] d[icitu]r arat, saltem n[on] d[icitu]r tota, sed d[icitu]r p[ro]posito le
calagi, q[uod] d[omi]n[u]s ē filius vel obseruatu uigila d[icitu]r ut uolunt
Tertull. o[mn]is amb. Aug. apud Bell. i. e. vel filia
sunt et filii ut Bell. et alii exponunt nec h[ab]et p[ro]posita
parti fieri s[ed] argumentatio ad tota scripturam, uacuo
de plura dicitur à particularibus scripturis afferunt h[ab]
uelio ut ostendit q[uod] e[st] pat. 1. habentas frumentorum pro
p[re]dicta sermo nem, cui benefactis attendentes quip[er]
lucerna lucisti; ergo exinde finis de parti alegata fer
mūta cibiles prophetae, tanegi nec sic quidem de omni
tribus posse accipi, siquidem duo Discipuli in Emanū
sunt hoc q[uod] non intellexerant Prophetae, nec
Iesu etiam rancorū de auctoritate. alde quod scriptura
dicitur lucerna, cap. 2 quia postquam bene illa et
luminat at mox patet.

objicunt 2. Multis alijs locis scriptura li
cetutus Iesu, Lucero, lucerna et nō est ipsa loca lo;
qui vel de praeceptis, vel de profoundā q[ua]d[er]at, sed n[on]
totā, vel h[ab]et et de totā, pr[et]er tamen quatuor praecept
litteris exarata est in tabulis, sed ut animo comprehensa,
intellesta, aut aliunde cogita est, intellectum illu
minat, sic Logica dicitur hic, sapientiarum, phili
sophia Iesu Intellectus, licet multis obseruatis in
terata sit, sic sapientia dicitur Lumen, sapientia
scit, et tamen sibi uigiliorum tantu[m] dicitur unde ergo
sapientia resit? et quis est locus intelligentiaq[ue]
absonda est ab oculis omnium uinculum, sic q[uod]
nōt dominus deus noster, primo Iohanni primō
dicitur ipso Iesu, nec in eo ipso tenebatur illas, et ta
men Romanorum undevico dicitur, O altissimo
dixitiamur quam incomprehensibilia sunt in
litteris suis, et hoc quinto maii anni millesimi septuaginti
tefomi uigiliori non deficij in ghola hora nona
ante meridiem die uidebile sapientia, pridie uidebiles
dies quo pro meo hominello Bone Henrico celebrare
debui Natalitium suorum, tuiq[ue] et ipso die amorum
duodecime.

Gratia habet id p[ro]p[ter]e dei regni lucis lumen et si caput difficit
P[ro]p[ter]e est si illum patitur nos u[er]o ante quod ille patitur, n[on] h[ab]et scriptura
infidelibus n[on] d[omi]n[u]s gl[ori]a merito s[ed] c[on]tra. Et si d[omi]n[u]s a opera. Quia u[er]o ipso
m[isericordia] S. Chrysostomus perspicuum in scriptura et iteo letio non est ipsius
ita serio procedunt, loquuntur vel amplificatores vel ad eos, q[ui]
r[ati]o[n]e additionis regita sunt scripturarum regere et fine periculo
alge[n]te, cu[m] aliquis ali[us] laborare nec t[em]p[or]e placeat.

274

CONTR[ACTUS] LA[URE]NTIUS scriptura v[er]o ubiq[ue] ita precepit,
ut omnes eius difficultates per alia eis[que] scripture loca
fatebant, aut exponi uel aut, ita Catholicis q[ui] quodam facit
h[ab]ent[ur] effigies expositantes, pl[et]o q[ui] ex sup. citatis
p[ro]p[ter]e apud p[re]l[ogium] c[on]tra c[on]tra augustinum et pl[et]o q[ui] ingenue
fateb[ur] in scripturis de plura nascere, quae sciat, et s. e.
Lod[ew]icus Christianus c[on]tra. q[ui] Dat dicta scriptura ea ob
scure denegata carmina aduota ne quiescat locis q[ui] uel
largi purgari uel convenienter; ac ip[s]e sah[er]dote s. Cypriano
sup[er] alio ad Sidoniam p[ro]feta, H[ab]et Alexandria ut ab eo in
scripturis dubiis in truerte: fuffin. l[ib]o c[ap]it. 9 de SS. Prof[et]is:
et Xanane scribit ambo nomine athenis per primam soli
parvulus studuisse, caruq[ue] algiam ut et propria p[re]cepta
sed et m[isericordia] scriptis separatos a origine non ut in
eis aut de diei noctis obseruandis q[ui] ne diuinatus feri
scriptura ut potest obseruatur a Chiesa agno aperlatu[re],
tunc q[ui] tanti: sed alio modo expositio[n]e scriptura emen
ditare, si in ipsa scriptura obseruatur sententia capitulo
xiiii brev. l[ib]o c[ap]it. 10 op[er]e illis scripturis no[n] quiescat u[er]o
difficultas uel obscuritate q[ui] procula loco est invenit
de quibus conol, ad quas eligenda lumen sit petens
ut tunc illi p[ro]p[ter]e milie ictus & scrutabor Rega
tu[m] ostensorum est, si s. aliam de talibus suis i[st]i gloriosis
scripturis ad quid s. Paulus in Regis h[ab]et "leuiter dico"
titus nihilominus ut ante dico ignorias fatet. Pl[et]o
3. ipsi exempli q[ui] in gen[esi] lib[er]to regnante & paulo ante
alios sunt plures felicia u[er]o q[ui] n[on] aqua nec
languore diffusa sunt ac fini absit ut ex alijs locis ex
panem, q[ui] in dotibus alia loca cariora ipsi de uel
mis obseruantur singulis & curranti patet, ut inter
ea ex exemplo p[ro]p[ter]e uerba transversis non est corpus meu

q' in se oīo clara cōnt, nō alibi. R̄cas leic̄t ego
relinquo mundū item mē nō semper habebit̄ itam
caro nō prodest quicquā de q̄bat tract: se sac̄is in
sp̄ia. Ibi dēsq̄. 17. Id est affirmari p̄cēt p̄ varia
dīs. q̄. apud p̄ec. l. c. q̄ uārū expositioñe multi et
doct̄l̄ uiri ab h̄c: Auḡ. uār̄. jam m̄ls consilicib̄ ap̄i
gebant q̄od certi nō p̄c̄est si scriptura p̄ e aut
p̄p̄ aliij loc̄is adeo clara ēt.

Dīs Aug. l. z. de doct̄l̄. c. 6. ait nichil fare
de illis oblectationib̄ c̄ quo nō planissimē alibi dītu
reparat̄: alijs c̄ p̄q̄ gosp̄iu scriptural̄ perspicuum
dep̄vident̄. Et nos toḡi uel de perspicuum scriptu,
uel nō simile de nūde sumptuā dīc p̄ p̄c̄is cuiusq̄
ingrediē cogitata es p̄t̄nt ab S̄lia aut nō dīc p̄
p̄t̄. q̄ p̄p̄ j̄nḡ p̄sonā solē uel de scripturā nō am
certim̄. sed māda quāt̄ fīm̄ quād̄ p̄t̄tes aut cā
p̄t̄a p̄caloris sc̄iue uaria.

luth̄i uār̄. 17. Sed nec ea q̄ sita uaria fūce ad sa
b̄p̄p̄ p̄p̄. q̄ ea p̄ se satis clara sunt ut uel à q̄o illi
op̄f̄nūt̄. aut eo dīc loc̄is applicari ponit̄. ity p̄ p̄
roq̄ nūno p̄t̄es: q̄ p̄p̄ op̄f̄nūt̄ ad dīc uelām̄ uār̄am̄
op̄f̄nūt̄ de scripturā clare reuocantes aut dīm̄lāt̄
les hoc app̄uind̄ cogitaturū p̄ q̄os fīc̄ Arḡor̄. q̄.
a uerisib̄l̄ fāct̄ op̄f̄nūt̄. dīl̄t̄ uelām̄ uār̄ia l̄t ad
galilee fīdeis p̄t̄les. quā q̄os red̄at p̄ p̄f̄nūt̄as
aut p̄d̄f̄nūt̄as. q̄ in totā scriptura nō p̄t̄ illi
ne dīc̄l̄ dār̄, aut p̄p̄c̄iūs uerbū ostendo, in quo sp̄li
ita ac vīta Justificatio fīdeis uel illi p̄t̄co u. g. uel
Jacobo p̄m̄p̄a h̄i fī dīt̄ aut grāt̄i p̄m̄p̄a fīo rūr̄ḡa q̄ p̄
Poco q̄t̄ mād̄lāt̄as t̄dār̄ uel illat̄ h̄oē nō fīdeis
implāt̄is fīdeis q̄t̄ illi missioñi am̄go as oīo en
lānt̄ fī. q̄t̄ fāct̄ q̄oñ t̄b̄ḡl̄t̄ dīvānt̄ nō credē
lūt̄ a bīf̄. scriptu. p̄t̄ q̄. nō scriptu quonodo credē
lūt̄. q̄. p̄ uaria ad salutem uel algunt̄ uaria
sp̄li p̄f̄t̄ uel neesp̄li medij, u. t̄. t̄. q̄ plūr̄imā
script̄a S̄lia q̄ t̄. a uerisib̄l̄ glām̄hāne t̄t̄. C̄r̄as
dīc̄l̄ q̄ uelām̄ nō audiēt̄ h̄i t̄l̄s fīc̄t̄ et̄m̄y et̄
p̄b̄l̄t̄as, ta q̄ t̄t̄es q̄ illi nō p̄p̄p̄t̄ credēnd̄is

multa a re pia u ni libris capta u g: f: a baptis
mi uerbo exprimenda, baptis mis parvulorum,
perpetua virginitas p: virg: flesha celebra
ut n: i: luna, nec a gera p: vira nea pitate
me d: q: oca opinione, into quorundam et soli isti
duo arti n:ij sunt crediti ad gloriam nea pitate me
d: ministrum quod pros p: et quod remuneratio f: p:
ap: Heb. 11. auct: auct: a: seru: credere aportab:
q: 1. et q: in q: re tib: se remuneratio f: et h: hi
tibi auct: p: etat: oib: p: etat: obseru: p: ne
ut p: le b: m: est: a pluribus olim Haec: et n: uro: in
Transyl: negatus f: deo n: ab: ipso trinitat: myste
rii. diffit: f: et: u: directe ab Haec: et negat
q: p: o: ap: bonorum et munera r: et: omnia regent
he poter: b: et op: bona negantes. 13: q: ipso nu:
fatu: et rediuntur: s: ill: Moys: David: propheta: Mathei:
Marci: Pauli: et: e: corde: auctor: et infallibilitate: beatis: d: p:
singulis: q: d: p: agn: ac fides: coru: coenit: q: et: la: credens
uera: in scriptur: h: fun: ant: si: aiunt: ostendant: mihi: ual
unius: testu: aut: ap: clavis: in scriptur: ubi: d: uange:
l: u: g: Mathei: et: uerbi: d: et: misericordie: fatebor: tenet:
q: et: unde: se: i: ent: ea: q: obscura: f: ut: n: et: sita: vicia: p: obscu:
ra: g: u: ob: c: et: ob: c:

276

ONTH: 4. ut: scriptura facit multij: ni: loci: ob:
serua: p: et: diffit: uaria: ca: a: uarijs: adducit: quas: uic:
est: ap: p: Pro: q: 5. Salmer: et: alios: p: et: p: f: 1: q: res:
ipsa: ni: et: tractat: q: q: et: supra: nrum: captu: nec: npi:
ti: valgmate: et: obseru: a: nobis: percipit: cuius: modi: f: p:
notificium: plenii: apocalyp: p: tophoria: et: q: da: alia: su:
blimiora: mysteria: fidei: ut: p: initia: Invenit: nra: p: et:
lina: o: In: diffor: o: et: p: et: h: et: et: et: et: et: et:
gape: obliu: met: a: phoria: allegorijs: parabolis: hyperbolis:
touationibus: aut: alijs: figuris: ac: tropis: obseru: p: ponit: q: u:
pe: et: dem: loco: et: dem: uop: nra: figurati: nra: p: p: p:
mitur: cuius: modi: u: g: plenior: et: Cep: 6: Joh: ob: nra: de: p:
ciali: nra: de: reali: et: speli: suspitione: maria: aut: panis: de: ca:
lo: defensionis: sermo: est: sic: 2: Cor: 5: uop: p: t: u: ni: et: e:
sust: la: bipartita: p: mit: q: n: nouer: recipit: pet: nobis: fecit.

3. ea obscuritas vultus ex figurata seu mystica p
 se quia sapere necesse est cuius et figura aliud sit, aut
 quia figura est plura ac diversarum rerum, aut quia res fe
 tur. De propinquitate et figura. 4. case est pluri
 ma apparentes repugnare, vel difficultem in se ipso quia
 riant eos et alios. Clavis obscuritatem creant et dodici
 iores et testantes opera Augustini et aliorum de genere man
 yphae exemplarum per se sunt op dictis supra et per l. c.
 quia sapere genere est ambiguum et hoc nulla distinction
 ad hunc modo quod genus est de ore, de clavis, et usq; admodum de
 ecclesia ne sapere significat genus sicut. Et ergo quia unus an
 quis omnes de Clericis quae breves, an quo loco, et aduentus
 omni carnis, an de hoc in die Iudeorum et eius
 alterius vita. 6. quomodo ergo dicitur sapientiam de lite
 rati sensu ad mysticam, de corporalibus ad spiritualibus de
 temporalibus ad aeternam, de regibus Israel ad Christum Regem
 autem quod fit transitus exempla obvia sunt in psalmis et pro
 pheticis et c. 6. Ipa. 7. quia sapere in servitate oculo historiam
 temporum et amorum suppeditatio ut sit op dictis concil.
 et sup: a. 2. in probando canone quo in libris 8.
 et sapere referuntur libri qui non continent, ut liber prelatorum
 illius Justorum, verborum, derum, Solomonis sermonis de
 genere Iuda et Israel et quales etiam referuntur psalmi in
 Jerigitur apud Iacob: quoniam non poterant suspensus credidit
 et ambiguam teorem. 9. al. quia sapere occurrit
 hebreis, hellenismi, ac paecentiarum phrases scriptara
 riae, sapere fit compagno, tu tamen nullus sit aut sapere at
 sapere verba sunt dubia et ignoratur quo senem accipien
 tia sunt, et eius rei exempla per Mat. a. 24. et de Ju
 deo a. 37. effertur op. i. Cor. 3. illud de fidebus supra quod
 a fiducia aurum, argenteum, lapides preciosi, ligna faciat. Si
 pulchra est ubi non potest quid aurum, argentum et quod dicitur
 Ecclesiasturas, quid igitur auctor probaturus, quid ardere
 signet ut proximale augmentum reponit nunc locum opere
 ipsius leonis quod est. Procuri et ab Inscriptis placitum quod dicitur
 ibi. Nam fiducia op. i. Cor. 20. quod facient quod bestigantibus

278

mortuis; de utriusq; urbi p̄m fidei. l. i. c. 4 de purgator.
proinde quod sacerdos q. s. depi minime fata et sine
percuso uocore uenit cuius illoca mōficeret se fac
ita scriptura tractat non permittere. Neq; ... (inquit Ang
tus. 28. n. 10) nata sunt Karafes nisi (ut scripturas
bona eligant, ut bene, et quod nō sit ut bona sacerdotis ut bonae
re et ambo ut aperientur. S. Chrys: hom. 13. de Lazarō
quod Harciori proter ales nobis obiciantur) per misericordia et
legit suis ut legere scripturas, quia sc̄ebat eos in fide et
obedientia eius sic fundatos esse, ut nullum trahat peri
culum in eis metuendum esset. Hanc etiā q. dicitur, et pē
sonarū qualitas nulli ex amissis lectione scriptura prohibita
est. Alij. Nō eandem q. dictionem supponunt. Quoniam
tū hīc cur pros scripturas mystagij et articulos fidei
refertur uoluerit sic obseruam esse? Et cuī fidei. n. 11
Manuel. et q. de Justicie ergo: q. q. alias eadem
recte et p̄uenteretur ordo illi Ecclie, quo dicitur uolui
proposita in eis sacerdos apostolos, prophetas autē doctores, q
docearent, q. didicant vero qui dispergit, et in silentio autē
secularent, nec plus sapient, q. q. oportet, q. alia
sacra scriptura non tantum apud ethnikos (i.
p̄ibus taceptam canibus caustatis locis nō debet
Mathai: 13) sed etiam apud fideliſ, paulatinū
am perderet attimationem, auditoſitate et mā
iellatim, et multi in superbiaſ elati contem
nent suos pastores ac doctores, si quilibet scri
ptura per se facile intelligere posset ut operi
calia constat apud Hereticos, q. u. imaginari
p̄li aideretur intelligere omnia, quā in sacris
biblijs continentur, ac propterea suos ineptissi
mos praedicatorū despiciat. Non uerentur quoniam
imo uel etiam non raro corrigere audent dien
tes plenis buccis se esse sapientes, fasti sunt statu

A R T I C U L V S VI⁴
An sacra scriptura sola sit iudex ac
unica norma omnium controversi
arum fidei?

Cotulit et p. haec querens cē una op̄ plenarii,
quas habemus ex hereticis, et quodammodo fundatō
per quā reliq̄ dependant ut uic̄ ē in Colloq. Rotish: in quo
scriptura ueritatis faci uetus Catholici et Antikatholici p̄ se
caderunt tractat, q̄d dicit Haret Tanner: in relatio eiusdem
colloq: item oīd fore clarissimē Pro: tract: proprie de Ju
dicio querit: et admodūt̄ apoloq: eiusdem, Actu. Petri. l. 3.
de verbis art. 1. 3. et seq. Graffii: in defens: eiusdem
Simon Petri in multis monerit. d. 2. c. 3. Caro l. 2.
Honora, Trident. l. 2. dogm. 1. 3. Cochlearius de auct: Euclio
Romani col. 60.

Notandum tē: cē adēm distinguendū inter fidei
ac normam queriāt̄ cui judec̄ sit is q̄ part pertinet
inter litigantes norma u. sit regula fidei Cōf. In qua
ā judice p̄ se sentia aliud eam q̄ norma aut queriā
nihilominus de atroq̄ ab heretib⁹ siq̄ q̄d arguit
ijsdem fundo aperat p̄ eadem fere de rāo atroq̄ rāo
ac p̄ bad uorū s̄ p̄mūl cādē op̄ partitabilit̄ h̄j̄ intol: m̄
potest q̄ aduerteri utramq̄ indifferentib⁹ affir
mant, et dicitur quād scripturam vel quod id est p̄p̄mūl
sue sp̄mūl sancte quād sc̄i p̄ scripturas logiq̄ cē unica
et sola norma, ac judice seu queriāt̄ fidei ita q̄
omnes q̄q̄ difficultates ac dubia in fidei p̄ religionē
quomodo libet emergentia difficiēntib⁹ fidei ita q̄
scriptura obiq̄ traditionib⁹ aut cultus auctorit̄ desti
niri ac decidi possit argta infra afferent ac soluec̄. Con
tra hos Catholicos obuerunt Gentian Catholica publicacion
religione ostendunt.

CONCLUSIO 5. a. sola sacra scriptura seu p̄p̄mūl
s. quas praeceps per scripturas logiq̄ n̄ est nec p̄p̄mūl
et Iudeo aut Juxta et sola norma oīd̄ queriāt̄
fidei p̄ se. p̄ sed: art: si n̄ scriptura n̄ libet n̄ sig
lara et perficiāt̄, rāo n̄ dultis obscura, tunc oīd̄ sola n̄ p̄

117⁴
et Iudeo at
minor p. op. a. p. sed. ubi ab aliis, batu. in mul-
ti locis scriptura p. se lora n. et red obsecras promul-
multis etiam obsecras et loris obsecras. seq. p. q. iudeo de-
bet ita prouinciaris sentiam ut partis litigantes cum ceteris
illam eligant alios iuratos a lito obsecrant quos hunc
cini colloq. facili. s. p. q. recte conseruant vota videntur
in sacro. ac hoc n. poterit stare scriptura, tu hoc ipso
quod obscura sit ut quoad sensu veru et cogitatu du-
bito et queritur tu quod hoc ipsa queria de Judeo
queriatur, nihilominus istore nos et aduersarios ma-
neat. Cicut scriptura sapientia ac sapientia vobis est q. in scri-
ptura q. nos prouocat ubi appelle dicit scriptura
te iudeo omnium queriarum p. auerterat sentiam si potest
qua opera ad aperiri; mi. Cod. coll. f. 9. q. à Catholicis
sic exaudiuntur erant ut nec hinc ultra quod dicentes rei
identides effugias erent vel semel gespat maiorem
conarentur respescere et resuscitare, nec idcirco ut quod
de uno loco obscuro sentia ferri potest per diuersorum
nam et hoc supra refutatur est multis exemplis qui
ostenguntur deinde si ita sit, cur Lutheranus cit. Calvinus
et utrius est Catholicus circa plurimas querias tandem
lites n. ponunt facio quos hinc locat atque parte Petiger
si potest seclarum, ut tibi alteri obscuras quomodo
tunc scriptura iudicabat affirmari ut hoc arguit quod
p. calvinista tu Lutherani n. agnoscant aliam
iudicem queri: quod scriptura atque neutra pars alter
i quicquid velut gestare in queri de bapt. de res.
p. iustia tibi in sacro de praecept. de canone u. de vbi
q. tibi de falso Pover. in bello obiectico.

¶ q. b. & c. scriptura sive quoad trans spittel sive
quod sensu n. n. omnes querias fidei infallibilis
potest dilucide p. n. p. & unius Iudeo infallibilitatis
a p. antecedentibus quoad trans spittel que non nisi
infallibilis a potest iudeo q. tet erroribus et heresibus

280

occupi facit, exemplo sicut iudicari identiciter ad nuda summa
 attendentes a Christo reprehendi dicens erroris et ignorantie
 scripsit, Sabelliani et unitatem S. P. I. Joa. 10 salvifica-
 tam personam Trinitatis quondam dantes. Artiani qui ipsi illas
 Iohannes et in maior me et dominum Christum negantur Ma-
 sedonianis, qui pro illis 1. Cor. 12. 23. spiritus omnis sanctus est per funda-
 mentum regnatum patrum 1. dominum monachum rebatur: atque
 veteres et novi forent, qui idcirco errarunt, quod a libro vero
 semper, sola veritate suo spiritu sensu expositam fecerunt sunt
 uite preci. q. n. 10. Et q. a. Artiani: de scripturis
 quoad sensu propter quod est sapere obscurus est ex libro predicto: cui
 sic per Petrum 1. ad. ad 50. ex hac a. scripturam inno-
 men erroris et ignorancia postea fuisse hodieque omnium,
 exemplo fuit uerba Petri: Nos et corporis mei Matt. 26. 33
 dilectus es tu ois ibid. Nam si uis ad uitam ingredi fer-
 ua mandala Math. 19: Nam nisi quis renatus fuerit ap-
 aqua et spiritu s. n. propter introire in regnum est, nisi mafes
 obediens carne filii horum nos non uenire Jesus ianui-
 das fuit opibus legi et scriptura alia, quorum ut de salmo
 104. faciat in ipso uocatio noster de preparantes die, uocem
 sibi sensus communis factus, quod auctoritate apostoli: claram
 sententiam confortat, nullus ergo autem sibi ille genit et latus non pos-
 sunt. Ita se sunt quod scriptura loca, quorum sensus non ex
 servari possunt foliis tradidit: et uocia tantum hoc est quod
 si circa illa dicitur queritur non potuisse ea ex foliis scripto
 re citra traditionem aut uocia tantum de cendi gregi propter
 annos plus quampli legitur baptismi, quod recte est diversa
 in verbo pronunciatur et a uoluntate sibi quis horum erroris
 ligantes est in nomine Christi reditio uerbi Christi matthei propter
 docentes et gentes baptizantes est in nomine Christi uerbi uerbi
 capere ut ipsa actio baptismi ac misericordia Trinitatis uerbo
 exprimatur. minime unde quod id petendatur ex traditione
 uocia: atque haec non minime probatur, sicut exemplum est
 in illis uerbis Iohannes 13. et nos dicitur alter alterius lauare

rebus, an hic p̄ceptus, si aiunt cur q̄. nō obseruant, ad
vividē ceremonia illa Catholici p̄fuerat? si negant
rebus quādem, sed cur, et eo quā scripturā dicitur cunctū
verbū ut sonant sicut salutis clara et curius cādē carnā
dicta dicitur? Abi Concedit et bibita & plēpto urgent,
et nō sit illam de laudae peccatum?

282

Ibe 4. Sunt querelia q̄ da ad fidē et religione p̄fue
nantes. q̄ nec p̄ scriptura de cōfide nec de cōfido auertitur
wītē quales sunt de p̄fachata in cū decimaquartan;
et de cōfide suō loco Sabathī colendo, de canonice libiorū
nū Evangelium mathei et nū Nicodemi verē fī de Numerō
definīcē ac p̄focacī p̄fōrōw, nū dūs tūmā autrī an
z fīst; de p̄ficiā fīa baptismi verbo opprimentū de
p̄fēt: p̄foculorū, de nō rebaptizandis ijs q̄ ab Hocet: fūne
baptizati & nō recipiāndis relāffis, de p̄petuā virginis
te B. Virg. nū s. pet: fūne Romana Culca Ep̄, deus
Symbolū fidei sit Canonīcū nū p̄ceptus a gloria de nō
Comendando sanguine et suffragalib actarū is ad huc offi
git, et innāmēra alia q̄ p̄fōrōw de cōfido cūmē coprefre
in scripturā illā q̄ p̄fōrōw nec mīlē auertitur p̄fōrōw
debet, quomodo illa iudeo arāmīcā nōma & p̄tōni
et tamī finācīa sunt hic (Hocelidors) effigia ut nō
refutacē op̄cē habeant.

Ibe 5. q̄ analogiā accōris fīti nō q̄ ab ijs
scriptura, fīdei et religione remittat ad platos vole
gia ac summēt p̄nt: p̄ct: is q̄ diffēt et ambiguitas p̄fōrōw te
p̄fōrōw q̄ p̄fēt p̄fētūtē ad facēdōtē tēmītōtē q̄ p̄fōrōw
et ad fādīcētē & p̄mīcētē p̄fētūtē q̄ fūne illo tēmītōtē
p̄fōrōw ab oīs q̄ iudicārūtē dī iudicētē et q̄ fēq̄ntē dī
mortis p̄nae iudicētē uī q̄ nōlērēt oleumē facēdōtē dīpō
q̄dōtē & hīmēys tētē p̄fētūtē l. 2. q̄ appōtē ac ijs fōntārātē
Ac p̄fōrōw obseratē tētē fāwī, talis d. q̄. fērētē dī sanguinē
et lefrā facētē de legē de mandato ut hī & p̄fētūtē uītē Lyrā.
Ner tales q̄. idē legētē dīrē quefi n̄ ad fidē et religione
p̄fētūtē. Hor n̄ fāfēt. At ut p̄tē ex paraleg. & abi
stor chīa de Amalcas pontificis in his q̄ ad servū
stinent regētē, sed q̄ agriōtē dea ex legē n̄ fātē illā
tel q̄a fōlōtē inter p̄fētūtē legē dīrētē erant.
exēpēto p̄tē q̄ illā mathe. & ab Hocētē p̄mīcētē

parvulus profita ubi Christus seu Mepias nascitur q̄ licet
in scripturā tamq̄ normē seu regulā deīsa fuit hūd
nō ab eā tamq̄ iudic. sed a pugib⁹ facili otus deīci
debut; huc facit et illud Matth. 18. 7. peccauerunt in te
fi tuus coriex ipſuſ @ si nō audirete dic dicitur, si a reb⁹
nō audiunt. De cib⁹ pueri ethnici et pueri: iten illud
math. 13. supra. Athedas Mof. Se derunt scribae et pharisei
qui oīa q̄ eisq̄ dicunt nobis feruata, in oīa luce tō q̄ uoī
audiūt m̄b⁹. Quidit.

*Pri⁹ 6. 2. p. uig⁹. Quālā noui festi, nam à tempore
ap̄p̄tū ad nos uig⁹ pleraq̄ quālā à CC. et p̄t̄lā;
cyp̄lā deīsa fuit ad uincula q̄ idēnti, q̄ op̄ gen
tibus conuertentur, eoīto Conilio ab ap̄p̄tū deīsa et
aliquis ex vīci ē h̄p̄tū 8. et nobis. 12. deīsa fuit
celebriando, in cuius Quālā deīsa est sibi vītō. Papā in
Conc. Rom. 1. 1. quālā decimā annos q̄ et h̄aretio deīsa arati
fuit. Gal. 1. 1. bīp̄tū vītō pleraq̄ post Baptismū ī Nouatū
post multa. Conc. deīsa est à Cornelio papā in Conc. Rom.
q̄. Christus nō ē pueri horū q̄ famosatōrōs deīsa ē p̄t̄lā
papa in Conc. Ambroch. sed tres personas in uno rebus
singuli q̄ ſackellū deīsa a bīlā. in Conc. Aleman. 6.
Actam ē uerba Ius obītāle q̄. Arrian ē p̄t̄lā in
Conc. Niceno 1. 2. 3. Chram uas tū ē persona nō duas
q̄ Nestorius ē Cœlestino in Conc. Ephesino. 8. Euclē
duas h̄re noas fadā hypostasis vītōne q̄ Entydem
ā leone papa ē uas 680. Ius: in Conc. Cœleſtoni. 9.
nō duas h̄re uolles q̄ monothelit⁹ ab agathone in Conc.
Constantinop. 6. alia 3. @ Gio. Macedoniani deīni
tēm Ius 5. Iam rantes sub Damasco. marionite et
bonalista uolentes ē baptymū ualōw dū ab Arceti
cī collatu reiteranda, Religiani uiribus et ḡasme
grā dīt̄ rege impleri p̄t̄. Quāt̄, Atm. nō vīce p̄t̄
longinale. Monomachū uas magna negantur nō
ḡod. prælengarius negans p̄t̄lā. Reli nō Concl̄
Ellengi nō Rom. Wickifastū et Husita ob multa ei
zōet p̄. Ostendit. alia plura ad uia uig⁹ temporā
h̄aretio iusti et tūt̄ Lutheranis tu. Calais: p̄t̄lā. H̄ereticib⁹*

damnati sunt impediti de scriptura nō tū ab ipsa scriptura
velut quidem sed ab ecclesia summis pontificis
in ecclesiis. Et ad ecclesias; et nisi ecclesia aut scriptura prece-
dicta adhuc hodie tali fuerit cetera in die remota
figitur. Hoc iuris quod in libro ipso scriptura
tore nō habebat rem a scriptura sufficiens quippe
damni in opere faecies decisionibus ecclesie, in omniusque
ad scripturas quotidianas figitur nullus reus propositus
aut appellatur ad quidem a quo seit se sufficienter de
minato ē nec quisquam pro hoc vellet aut poterat
heretici in colloquio ratione respondere ne sit in se proposito,
et eo velace palmeri.

284

Abi 7. In diuī se p̄tūlī bene ordinata p̄or legem
scripturā regalē, aliusq; in deputatus, q; tuū leges ei con-
stitutives, at ut et ratiōnes consuetudināt leges applicari
ratos ac rebates puniat ut in cooperia potius ē talis ipse
iure colligat leges ut et 32 de legibus argo ē in Cuba
talius eo constitutū debet aliis p̄ nos minus bene applicari
sacra q; ea q; alijs rebus publicis prospectus est, quod est
sapientia dicitur ut p̄tūlā, q; illa ut castioris aicūlū orationis
tā ē uoluit ut nulla iatio p̄ iudicē, ciuilis q; tribuendo hominis
affordet q; ē militēt ē p̄ ecclia tales ratiōnes sunt quod nō in
legibus scriptis comprehensa sunt leges nō videtur obliterare
ambiguo tā p̄p̄m reprobantib; Non urgetur tāta sunt
in galli limitandae explicandas. Et at hoc ac in eccliam
conveniunt et eo huiusmodi allatis ratiōnibus de obliterante am-
biguo apparet ibi reprobans scripturas alijs q; in
cōtentis q; statim q; ea malis q; firmabat q; leg. Concl. Ne
refor̄trum p̄p̄m. 13. dixisse legem meam nō de hoc modo
p̄ hoc n. n. oblitus negare. Sicutadine inter compellit tempore
reale; ato et spirituq; alios n. satis comparat p̄tūlā
qua regno, regi p̄fām: sed p̄tūlā ostendere sed n. affecta
re temporale. Tūdico ut regnum cuius à Judais in finē
labat, q; n. ap̄t̄s ait pollicē q; formati hinc faculo; n.
inductrix; prudam ordinācē saculariis q; bona fuit
philippi; ei in vita ac mores prauos eom. Hactenus negationē
q; hacten ostendit scriptura sola nec inducit nec normas que.

in fide ac religione, et paci, nam qd Catholicis affirmant ut
deamus.

CONCILIO V. R. 13. **J**udee absolutus quibus legitimis
ac ordinariis omnia prescripsi. ad fidem Religionis cuius
nos mores spectantibus Christi in terris uictorius sumus
fons: vel p. se solus, vel una cum Simeone, vel aliis defini-
ens; sive quod id est cultus p. famulis Pontificis us-
per Simeon. p. orationes, ac p. cultus in Consiliori
Pontificum affirmato aliud deveniens, aut definiens.
Normas u. p. regulas p. qd a iuris p. fidei dictuenda
sunt e. deo sanguine p. dura scriptura et p. sola ac p. se p.
sufficiat secundum p. Simeon Traditiones abdotitas seu
ex aliis cultis ac p. non v. distinctas p. p. d. a. Chro-
matis primis; h. c. Catholicis doctrina de fide
statuta in Concilio Todi. p. 7. et p. passim in fine p. aut
declaratas n. codicem p. p. et p. b. co. Dicitis de ana-
logia et scripti cultus H. C. n. ueluti t. l. o. itom. i. i.
novo, nam n. utroq. ut antiquo, et c. offensio p. defini-
ta ad fidei, p. ad religionem ac bonos mores expectantes
et p. p. cultus p. p. tu n. C. seniorum ac p. p. laisa-
p. p. et idem n. ueritate testo p. mandato t. l. o. breuit. 27. et
p. paralip. 19. uiri et p. p. fidei testim. cultus. et Hatchet.
et Malas. et agn. Bell. c. 4. Nec refut qngz pro-
facerote seu Pontifices usurpari normam Iudicij p.
bis Christi qbas partim p. p. u. c. d. v. t. p. l. o. i. i. q. u. e.
fidei aut religione p. p. u. c. d. v. t. p. l. o. i. i. q. u. e.
coprefice dicitur Math. 25 sup. Cathedra Moysi p. c. q.
decent uobis gerante partim ipsemet cui ois p. p.
in calo et in terra data e. cande. p. p. petro suo in terra
vicario, adeoq. cultus coprefice religit Math. 16. Tibi
dabo, claves regni calorum, quodcumq. ligaueris pape
terra, et Ioa. Ult. pape omnes meas, pape agnos meos.
p. p. l. o. 22. rogauit p. Petrum ut deficeret fidei eius
et aliqui querentes conformare p. p. suos; deniq. Math. 18.
candens cultus uidentur e. pronunciari nisi p. ethno et

publicano hū velit quis. **Ibi** 13°. Autōtē Conditor,
 q̄ ar sup. artis 6. ait dñm ip̄a suā grāpi q̄nū fīc̄
 fīc̄ aut religiōnis q̄uerfias q̄ uarios hæreticos à tem
 porib⁹ aplocaū ad hos reg. cuſummo p̄out. deſiderauit
 ostendunt tale p̄em n̄ nisi ad uictiam cinq̄ capita pt̄i
 nere ac cinq̄ rai decretū ep̄il n̄ conc. Niceno latus fullo
 p̄apam. **Ibi** 7°. Autōtē Antiquorū et summois p̄out
 fīc̄ q̄ tuſ ip̄o uſu ſic̄ ſicut deuter. d. 99. ſ. deſ ar religiō
 n̄i ſut diſeritib⁹ verbis te Aati ſunt caſas grauiores, mox fidei
 ad tibunal uictia ac felis aplocaū p̄petare, nominatio in
 līus papa anno 336. ſectuſ illi: ep̄la 2. Damaphus codex fac:
 ep̄la 3 ad Stph. Imitac. i. electus anno 302 ep̄la ad bono.
 Cartago: et Melitene: be. 1. ut 38 annis poſt ni opla 8q̄ ad das
 Ep̄fici et 89 ad ip̄o Gelas. codex ſacul: opla ad ip̄o
 Baardania Greg: l. t. ep̄la 8q̄ ad Galloſ. **Ibi** 5°. autōtē
 late Jovem. agn̄ p̄ell. c. 7. nam Aurelianus liet Gentiliſ
 paulo famosatō rufit degnatori uictia cui Rom. q̄p̄ et fa
 tenotis Italiis de querfias illius p̄uilegiis: Conſtantin⁹
 decretū Conſilij Natiui ſuī ſuī q̄ns t̄ nec ſ. loco, nec orō
 federe uolue prius quā Ep̄i ne federe anhuffret.) tangit
 donat ſr̄t et mandatū, ut ip̄a doct̄i calit̄i deſiſſu am
 pleque et et iugis fuos amplecti aſtens caſas nam q̄d
 in ſt. apōl. Corolles deuenit, et urſiuſ diuinis uolti de
 lebet attribui: cuius rei festi: et Ep̄la 1. 2 de. uita euris, idem
 Jovem: (verba ſuā 1. Amb. ep̄la 52) nullas leges ante
 pleniḡit ſed liberuſ deſerit uictibus ſacerdotib⁹. Nam cuſ
 Donatista uellent ſua oda in te fidei ob ip̄o. Diadi
 cari, amificit eos ac ſauv p̄p̄iuſ iudeo ſec̄ Melitena enī
 papam de lege abg. Ep̄la rote et euſ huius ſentīce noſ
 tenſ ſonatiffa ſtarare ſe ad jnp: app̄klarent noluit ip̄e
 perelos eouſ ſecipere rei coniūxi iudeo ſp̄cius q̄ tunio
 Roma erauit. Gudiciarius jnp: opla ad Gudiciocepta ep̄la
 in religione d. n̄ ip̄e retius expediri qua p̄ antitristitor aſ
 quibus inſtituta doct̄ina ſp̄ciuſ: Theodoſius junior ni ep̄la
 de ſynod: ip̄eſ ſeicheng ſic̄ ſe mittore legato ſancti Candidiſtuſ
 Conſultum n̄ q̄de ut de p̄p̄i dogmatib⁹ q̄q. dicet, illiciſ ſuā
 eſt, ait cuſ. q̄ uſit op̄ ordine. Et ip̄o ſuā p̄t̄is immixtis

tractatibus, Mariani in cuius fieri ait iudicis reverendissima
 synodus si q̄ facta revoluat et m̄ disputatum revolvit que
 ba h̄b̄ reges Nemo Cod. de jure Tien. filia op̄ sycomeros c. 1.
 et synod. 9 refert Bell. de Valentino senatus et Traj. 1.
 Imperat. q̄ postquam verbis lucu lentez auctoritem addit
 in causis fisci publicis in octauā synodo statutus est non
 luit nisi potest p̄ videm dubitib[us] exempli ut aiebat sao
 nus auctoritate p[ro]p[ter] g[ra]m[at]icam. Theodos. De qua auctoritate in
 causa et agnoscere Ariananus Gothor[um] et Theodosio ut re
 foris in sacerdotio Rom. sub finibus circa domum s[an]cti Notarii
 hoc habentur vix q̄ rursum vel facultati magistratu[m] vel
 singularium laicorum iudicio plus attribuunt quod paucum in
 clara auctoritate in causis p[ro]p[ter] diadicandis. Ab
 auctoritate p[ro]p[ter] q̄ magno numero a p[re]t[er]r. e. 2. et in collegio
 patib[us] in fine fusere referunt q̄ bus s. Ath. accersimur
 Et erigimus impugnator[um] cuius memoriam hodie festinamus
 ad cultu dies celebrantes in epula ad plenaria exortantur
 Eu[angel]ianorum. Imp. in uetus ait q̄ s[an]cti a p[ro]p[ter] o[ste]re audi
 tur e[st] iudicis dicta auctoritem sicut ab imperatore ait
 p[ro]p[ter] act[us] q[ui]n unquam hoc p[ro]p[ter] iudicio agnitus est. placita
 in ista s[an]cti Iosephi fuerint alba subito iudica habita sunt
 ut neq[ue] p[re]tes ita summo di res principi persuadere cona
 ti sunt ut princeps se in rebus ecclesiasticis curiosi
 erabunt. Et Traj. de sp[iritu] s. c. 20 dogmata ait q̄ in
 lectione p[ro]dicantur q[ua]d nobis est doctrina scripto
 prodit. q[ua]d rursum loq[ue]ntur a[cc]ordatio[n]is traditione. quoniam
 utraq[ue] dare uisus sunt ad petratorem nec his quisque
 credidit que orare vel tenet[ur] expertus est. q[ui] sint illi
 ea eu[angel]istica. Chrys. hom. 4. ne eam theofalos. hinc
 perspicuum est metu quo u[er]o oia p[er] ep[iscop]ia tradiderat p[er]
 sed nulla est sine perspectis. at ea quaeq[ue] sunt fidei dignitatis
 et modi et traditio. n[on] eras amplius. P. Aug. legem
 relatus est c. 1. q[ui] ep[iscop]ium Manichaei e[st] u[er]o u[er]o
 non u[er]o nisi me dicitur. catholicorum u[er]o
 auctoritas et l. c. q[ui] confonit c. 34 q[ui] falli metuit
 hinc obseruante questionis eulogium de illis q[ui] u[er]o
 et ep[iscop]io de innocentio papae coquens ait de u[er]o oia

Publio in religione) respondere sicut fecerat et oportet
ut apostola felicitatem, ut omnib[us] d[omi]n[u]m h[ab]ent.
Et ubi ait oportet a. et fratres ut n. n. oia d[omi]n[u]m n[on] solum
poterat p[ro]p[ter]e alioque quod alioque in scripturis aliquam u[er]itatem
dicit: Propterea tradidimus plurima fabula h[ab]it s. thomae q[uo]d pl[et]o
recidit q[uo]d revolvens a famoso et p[ro]p[ter]e apostolam pete latet,
alioque pl[et]o apud fratre n[ost]re Vincentius Luminari, ex
quo solo ex clarissima letitia au[n]tiorum u[er]itatis p[ro]p[ter]e alter
h[ab]et refutatio[n]em a colloquio p[ro]p[ter]e: haec supererant: arguta ad
veritatem et p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e.

288

Obiectio[n]em faciem: multa quibus partim scripturae soli per
tinet propria[m] et laicorum quoniam inestimabiliter seu queritur
veritatem p[ro]p[ter]e in rebus fidei tibi credenda partim credere aut sum
mo sanctissimi ad mendaciam et ostendunt q[uo]d sunt scripture, quibus
traditiones, que quidlibet extra scripturam esse. Aut obser
vare potest philippi trent. et Malachias ad verbum quod loquitur
nobis c. 1. facte q[uo]d p[ro]p[ter]e dominus regnabit, non declinabilitate negat ad
debet regnus ad finem sed et c. et quod libi p[ro]p[ter]e hoc fini filio
domini regnus ad finem quicunque negat minime; Propterea ne addit[us] quoque
verbis illius p[ro]p[ter]e 33 dominus iudeus ne, dominus regnatur ne, factus
est in scriptis p[ro]p[ter]e uocis nolite credere nec iustitia vestra
exortabatur; nec in p[ro]p[ter]e coru[m] pollywamini ego servus u[er]bi n[on] ple
bit mei ambulare, actum ab nichil optato. Diuersus quod est
applicata locuti sunt; ad Galat. 1. h[ab]et deos aut angelus de ca
do euangelizans cor quod quod euangelizamus nobis annunc
ia facta est p[ro]p[ter]e et si de talib[us] sermonibus h[ab]et logia a p[ro]p[ter]e et si
quis approp[ri]erit ad h[ab]er approp[ri]erit p[ro]p[ter]e sup[er] illas plagar[es].
H[ab]et logia nec traditiones eruerit, nec p[ro]p[ter]e quod minus ali
quid crederetur, obseruetur aut p[ro]p[ter]e quod in scripturae
scripturam non sit, aliis male interpretetur aplus et Thess. et Terc
to, traditiones quas didicisti sicut p[ro]p[ter]e sermone, sicut p[ro]p[ter]e
sermone: Male item Tobias Rechabita primaria et reliqua
parvus seruauit suorum parentum p[ro]p[ter]ea q[uo]d laudantur,
male item plurima alia quiscent fatus ut crederet lapi
de in scripturae Jacob ad dico angelorum ab abraham et iisus
dictio ante arca a David, q[uo]d plura alia beneficia
fuisse scripture testantur et q[uo]d antea in scripturis minimis
q[uo]d p[ro]p[ter]e regnus, aut insinuat[ur]. Et q[uo]d in p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e
q[uo]d s. et ior. sermons et u[er]ba scripturarum u[er]bi scripturarum de receptis
ceremoniis aut iurisdictibus quibus vobis solent p[ro]p[ter]e. ob

servandi iustia oris goadē uult seruari, adde ment
et deum de unico tñ plesto sacrificandi legi quod u
uult immulari ad more gentium si uenerint in terra
pmisca. prou - re et seq. si qdē de scriptura loquar tñ
prohibet additio res abicitata, sed ex ea sacra bry, quales
nē additio traditionis subgratitarris res nec prie tradit
oq; hinc greci et sunt diuinus scriptura addi tangimius par
tem, distinguimus et inter verbis scriptu et tradit. Aliud
ad Gal: et i; Luk: et Calu: qdē alio euangelij quae
paul, nam paulus ait terete tradit. illi reiolutiq;
telle paulo anathemas sunt. Cetera qdē tradit res off
gunt ad seq. qdē expectant.

Obseruant qdē quod petri et nouā reges remittimus
ad scriptura qdē ab e sola et unica norma; abs p̄bant
Iudeas & nos p̄dū populus a dō gno reges et uiles à nos
tuis; ad reges mōs et ad festum de, Joh. et scrutam
ne scripturam lucis. Hic moysen et p̄phetas audiunt dōs nō
mitu in scripturis loquentes. Neg: tñ: nam dubiu et an
ad scripturas mittamus p̄ dilectione queritur, tangim ad
quidem, an potius, ut inde dicamus qdē clara sunt verua
res. qdē res in oibis querijs iubemus scriptura acci
dere; à p̄libis ad uiles n̄ dat gregi. qdē licet urbito quo
ad ois querias remitteremus ad scripturas, tñ il n̄ illo
fiereat quod aut qdē sufficienter ab ea solā vint deuīa; sed
quod inde ostendit p̄t Iudea queas auedere operat,
hī uilem & p̄tia & n̄lē ad te agit n̄ i; eos qdē neglecta
lege et fatis p̄phetarū mythomorphis futuris fulunt,
sicut paul fecit quod dñs in legi suā p̄libuit, p̄a ad eis
fates remittit; Joh. et agit Christus qdē judeos nō uolunt eis
p̄messiā h̄c qdē poterant ex scriptura noſpe, id est tñ i;
p̄babit et ex h̄c Johis ita ex miraculis p̄inde n̄ op
solā scripturā. Lut. et corripit tñ cypri p̄rata Epule
quis ad quod sufficiet ip̄s reoperi moysen lata.

Obseruat qdē scriptura est perfecta aut scriptura p̄f.
re item et a Tim. et diuinitas imperata potest et in
anuera ad salutem per fidem, ac uilem ad forendam aris
querens, configendam, condicendam in casta imperfectus sibi
dō et de opere benigni instructus qdē sinec ora ad salutem
unica ḡlegit sufficit, qdē unica regula fidei et religionis. Negat

ut ergo haec regula ut pote à dñm qd et paribus ab simplici
et utilia proportione cui sit, sunt, huius Simon filius s. c.
obligaciones apostolica manifeste ad orationem legit:
Hoc est probatus qd his filis et cornua, nam et haec non forte
stinent; Nam professor rhetorica in tractu in huius huma-
nioribus qd oīa dolet qd ad humaniora pertinet id est
veliz in Gram. sunt docti facilius @ idem celeritas utilis
est ad pugnandum, qd sufficit et hic videlicet regula ad belle s. Ne
gatur: ubi in arca, robur, concreatus, pietas ad sola utili-
qd sola sufficit negatur: nec a plus leuit quod scriptura in om-
nibus operibus restituat velut malleum in uincula distus apostolus
a felicitate ibidem refutat. Tareo qd apud ibidem tñ loquac de
cā scripturā, qual Timotheus in infantia didicit, ea a
et noui sed veteris testis; sed de tunc in nisi veteris testis scriptu-
ra fuit, an igit sola scriptura veteris testis norma et quidem
sit queriari, qd hoc Iacob et eo hereticis quod est natus.

¶ Propter qd scriptura ipsa iudicium queritur sibi
attribuit Iacob qd est qd acceptus nos Moyses ap. scriptura Mo-
ses nos damnat. Iacob qd non qd ipsa nostra iudicabit nos enim
nisi prius audiatur ab eo, Iacob in sermo que locutus fuimus
dicabili illu in non ultimo die Hebrei qd prius qd per modum
ad efficiam dispensator cogitauit qd iudicatur, ut midiat
nos gratia, non tamen qd scriptura est iudeo cui queratur.
¶ Inergo maxima regula cē à parti ad dñm qd ad urte et
simili faciam isto. n. scripturam in obiectat claris locis
sic dñe et norma, negamus tñ huius simile spe.
¶ sed ne p. dicta loca in parti sufficienter phant p. re i-
natura ē norma, ac iudicium nam Iacob s. legi n. de iu-
dicio sed accusatio, Iacob et Ierome s. n. quod Hoc ipsa in
dicto sed docuit nullus iudicandus nisi prius auditum
ueris in aliis credere nisi prius audiatur, si ad scripturam
iudicium spectaret Iacob ut sermo ē de somptuaria uicia uoic
Christi in sermonem p. diu p. nunciando

¶ Propter qd si scriptura in extremo iudicio erit unica
norma, tunc et in hac iusta est, nec a. nil iudicari debet
est quod n. iudicando sit in extremo iudicio dies, sed aenam
est tamen sanctorum iudicium dñe, et illi apostoli sunt Rom. et in
dicabili proposito nostra nostra s. dñm Euang. in eis approbata
est fuit mortuus ap. nos qd scripta clavis in libris @ Negat

scriptura nō ostendo Iudic fore unica norma: qd lois
illis & univā normā in iudicio illo futura inficietur
nam: noīe libriū sicut q̄ grecia n̄ biblia oī. sed ne
qd sicut libriū dī forend a esse sentia. 3° Paulus logit de
Evangelio a Jericho, sed qd ipse p̄firaverat alios qd
derentur reliq̄ scriptura, et sensus iudicabūt eis qd si
dicitur & faber.

1° Obiect 6° ab his q̄ cū Anabape: et platench: volunt pri
uatu cūspidet sp̄m ē iudice ar noīorū oīiū ē uerbiū ē tūi
scripturi: p̄fice & dabo oīiū filios tuos doctos ē p̄rio & logit
de internā sp̄s & q̄s, quā quis interius mouet ad credendū
amandū vel de doctriñā Evangelij p̄fidele p̄p̄fidele p̄p̄fidele
quis alterius modo ē dīgēre illūctiū. 2° dabo legē meā, et
oīiū cīent mes ē mihiū ad mōrū, līct lēalit̄les q̄stāntia
fidelit̄ novi testiū ē fidele p̄fidele p̄fidele p̄fidele
p̄ta loquā, n̄tī mōrū q̄d illyā ahadoḡiū ut aut augnē p̄p̄fidele
c. 22. De p̄mō fidei, sicut bēatitudine q̄d vīcētū ē Arctiū
simi. 3° Mach. 7. abandone ē fargis p̄flets ē p̄flets ē p̄flets
cognoscet̄s eos & hic cācendū ē de fargi doctriñā oīiū
mōlēt̄s signat n̄ iudicandū ē frigida de reā dale fargi
doctrinē Mach. 23 nōlēt̄ uocare ap̄lū unū ē. Magistri
Chris sit q̄d solus nos interius doceat: p̄fidele tū arbitrio &
affectionē kōp̄tōis n̄ offī aut nōmen Magistri alias ap̄lū mōrū
p̄t uocaret̄ & Tim. 1. magistri p̄fidele nōmen, aut
offī p̄u p̄fidele; līct cōde 1oīiū doctriñā nōlēt̄ uocare p̄ia
de terra. 5° Ioa. 5° Testim ab hoīe n̄ accipio & p̄fidele
Chris n̄ egēt̄ sicut n̄ scriptura m̄ de hoīe testio, aut
a. sed pp̄ alliōs, sicut Ioa. 3° Capt. ap̄lī, ac Martires testiū tū
uerant. 6° Ioa 4. q̄d n̄ uoluerit uolēt̄ unū fīc cognoscet̄
de doctriñā nōlēt̄ an eo fāro sit. X illos an ex dīfō sit, vt
referri vel 1° ad an, q̄d uoluerit uolēt̄ dīfō; n̄t̄ is co
dīfō sit: vel 2° ad doctriñā tū n̄t̄ ea ex p̄ro sit
mōndo tū sensus est bonos nos ipso, quod n̄t̄ audiant,
ut ex faciat̄ uolēt̄ p̄iū tū indicū ex ex numerozē
corū, q̄d dīfō una. 2° sensus q̄d milii magis ad Deum ē ut n̄
uult̄ sp̄s oīiū bonos per se dīgēre, oīiū scriptura n̄t̄ a dīfō fāt̄
t̄s cor, q̄d Chri autōrē n̄t̄ agnoscēbant̄ q̄d grecia doctri
na Chri, illūt̄os Cērum ē dīfō ex n̄t̄tingū. 3° Ioa 7. 8. q̄d
mea uore meā audiant̄ et sequunt̄ ex ut sup̄. a. 11. gel. 1. h̄iū n̄t̄
dīci de instinctu p̄fidele, sicut p̄fidele dīfōt̄e Chri, et

292

tu fides & Resinator officia qd la lumine in tuis tress
noperit sequuntur eis. 8° autem et per eos proue
rent uerba eis si audiunt quotidie exortantes propterea
sibz ita se hrent qd Paulus p. evocabat qd privatus quia
per eos erant iudicari de uera doctrina regnante
eo facto parli nullus eis deinde pauli autoritas et doctrina
et uerba et a deo esse credidit per eos uerba ad huic
delibet stabat, proinde scripsit uoluerant et examina
bant eos, qd Paulus ipso scriptus est sua doctrina aperiebat 9°
Rom. 12. Si uimur huc dona eis proprieatis et prophetias, qd re
tione analogia s. mensurata proportione. I. fidei qd si ho
ne uolent ad priuato spissitate, qd modo infallibiliter
iudicabant. II. fides qd mensurata iugis data et fallibilis
sit et ambios. III. propheta. Chrysostomus et alijs p. prophetis in
colligunt proprie donum uacuandi futura n. interpretari
de scripturis 10° apli tunc ait qd fidei s. formularis id est
securus qd fidei administranda et donum prophetia. qd p.
prophetia nō est legalis 11° 20° spiritualis inducat oea et ipse a
hominis ualidus 12° Cor. 2. qd aiunt quis fidelis, qd spiri
tuale nove legi uirtus quidam negat gloriam 13° qd huius nō
est fidelis sed tunc pfecti et cetera capta in fonte eloquunt.
2. qd ignorans nuntio aut hoc habeat nanc pfectio aut
sapientia qd modo ipse iudeus erit 14° qd insinuit pater ap. et spiritu
fatuus pnt erroris ut operata pnt ne obviadas pp. nra. Sua
in gloriam; perficit qd est ipse gurubulus s. diuinus illuminaet
inducat (n. definiendo sed examinando discernendo oppone
do sibi regulas fidei et prudencia diuinae) oea qd tam spiritu
ualem pnt supradicta, ac sublimiora, quam anima illius
torrenter et ipse a nescire iudicat 15° redargit, demnat,
et fuscus Cornelius a Lapid. a Lapid. cu Bell. 1. 10 op Chrysostomus et ipso
tu exponit. 16° iudicante qd deo 17° R. uore iudei
care et hoc pte pfecti pro dignitate, considerare ptes rationem
et qd apli dicitur: vel (quod rectius ad litteras apli p. af
fidentia ac audiam oam p. figura qd Rhetoribus di permisio
mittit iudicat pfecti ad eis libas, quagi dicit sic certus sic har
mone, ut nullus eis ene sit necdem. 18° oia operatur unus
et idem spiritus dividens in gratia 19° Cor. 12. qd apli logy hinc pfecti
cum dono n. interpretandi que spiritus s. dat ibi uult, sed qd hunc ad

Ipsi priuata q' regna n' fide dubia iudicet uite plena
 et apud Bell. 1. 4. c. 110. q' ep II petuatur fore m
 fallibilitatem relias aut papas gerant de quo alibi.
 Obiectu 2. si Ecclesia aut pontificis fidei iudicetur. leges
 tare multa ad arbitra eorum. 1. coniunctio & imperfectio sed ad hoc
 ipsa fide. ad 2. n. 1. e imperficiare eache eo q' atque n
 coenonit. 2. Ecclesia & supra scriptura aut fidei S. eo quod
 non est illas iudicare p' Ecclesia p' priuata iudicare de con
 placita macta sumpta aut de ipsa S. q' demandando acti de
 niendo nisi infallibilis sit. sed tunc de laudo et decernendo
 hoc act illius q' a ipsa S. aut id quod certe ab eo e interpretata
 do hanc vel illas sententias eis q' sic ut inferior iudicet ipsi
 placent legem (aspariz. nec tunc absolute dicunt iudicare
 et facere ipsu. 3. ait autem Iohannes Ecclesia iudicare de omni
 tis. sicutdem mysteria fidei natale uocana sunt. q' q' q'
 illius papistis Ecclesia de occultiis n' iudicat. Et hoc ut a
 iuit papistis legendum e de fidei in fidei oecumenico et pan
 theos censuras n' similes. 4. sponsaliter Ecclesia & fu
 p' ipsa sponsu Christi. Neq' Ecclesia n' nisi iudicat nisi quod
 Christus proponit et usq' p' iusprudenciae p' p' Ecclesia
 tamq' sua administratione & uaria sit et p' funditus fidei
 a deo primaria. n. 2. Tibus ac fratribus eius uelacione pre
 mariu' iniunimus in ebus fidei tametsi sicut apli. sic et
 praelati ecclesie suorum uelacione dico possit funditus cate
 horum fidelium. q' q' hi ab ipsis dependent in rebus fidei
 iudicandi. 5. ait autem Iohannes Ecclesia obodo dubio n' fide
 non congregare concilium. immo et de hereticis certis inter
 predatione et designatione totius scripturae et de fidei illius
 est iudicare de p' p' scripturae. Et neque n' esse e
 nt 1. q' iam deordinati sunt arti illi q' oib' n' i' fidei
 de castoris vel praevaricatorum cuiusq' suspicere vel in publico
 acquirecitur. n't gravissime inde percire ut Ecclesia obodit
 et tunc q' Ecclesia p' loquacitate nisi q' ipsi p' suggestione certa
 totius scripturae interpretacione ut etiam ualentes ipsius
 sui dogmatis. nec neque e' plura p' p' obiectum de ma
 gno momenti. uide Bell. 1. 4. c. 110. de fidei iudicandi.

Coronibus loco ne nous opus sit ardo ex fraco. man. . . . q. 7.
notandum est quod hanc sententia dictis sagis quod Calvinista et
Luth: n. habebant veras scripturas promisse si quis per se
nascitur ex ihsu agere velle posse hoc ex scriptura argu
mentantur modis in ihsu iniquum inquirare, et ihsu premi
vis fundat ad finem. q. 8. et sequuntur auctoritas et tra
ditiones Luth: et pnt ista ratio sufficienti ostendere eorum
bras quos pferunt in facultate scribentibus sive in a. 1. et q. 9.
nullum regitimum aut approbatum nisi ex iusta causa
nem. q. 10. q. 11. mens nouas suspectas de praevaricatis, aut ab ihsu
nec damnatae nullam vero certam et auctoritatem hinc versionem
per editionem nat Luth: ihsu post eo annos sua versionem
ihsus et se in dieis veritate quo saecula obliciorum pop
uli nemini credidit forte Averrufabolo ipsa et quoq. dico
hac Diuinae Ofianus Preza Munst: atq. Tigherius et alij
quis aut foibz ut potest iam iuda damnata et sic exicit
Lutherus teste ostianus l. de re sacramentaria et anno
1542. Craci Munsteri, Prosa latationis Tremelii, su
ni virgine tam ihsu in te se tu als acerrime me
stantur et merito tuto in rebibimur et iudaizant
moe has posterioris antiqui titulish n. genti, novitatem et
grammaticam plus studijs; quod veritatis vide. p. 20.
1. c. Gerrar. Regom. t. 18. q. 3. q. 10. eos exemplis
et adiutis to obsecrari debant. q. 11. q. 12. q. 13. autem
verulaut aprobatum sensu, sine interpretatione scriptur
ae, quam in hoc se placuisse descrepatum ei grecis ut mdc
rati exempla sup: adducta ut pto et corrig. nec et san
guis mens et pofam tota erga querest: mdcxv. q. 14. Deniq
que in dubijs sensibus scripturae nullum hinc iran in dicere
et immiscata in se ducit q. eorū posset optinere aut ab ei
retribuere vindicare, sed ut indicat uniusmodi vel ihsu,
scriptura soli quinque in multis obscuris dubiis aut in punc
upognanti vel ut anabaptistis et schismatis privato
caventibus prie infidibus fallibiliter adiungant. pto et ar
nifian pto Hes quoq. Pontifice una cum Cor. 13 ac dicit
sui delectacione p. inde in rebus fidei maluunt
conspicere.

294

Q U E S T I O

II^aDe Verbo DEB non scripto,
sive Traditionibus.

De Traditionibus una, sive in hereticis quiesca
naturae sunt et admittere, aiunt Catholicci, idc multi
opendunt pell. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9.
In Iugum ad 1. 2. 3. 4. man. 1. 2. 3. 4. 5.
de Jude quies. Jobus 1. q. Brentius q. 2. Canis 1. 3. Ciborum
Petrus Can. optis Catolicis etc. Le Proptis Relia 1. 2. 3. 4. seg.
Alphonius à Castro q. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11.
Lindanus in Panopliatione
Jacob. Gobonius quiesc. 1. 2. 3.
Christoph. Marcius quiesc. 4. Jimon Felix in Oratam: et magis
momentibus d. 1. 2. 3. 4. 5. Romaus in effigie Calu. colore oto.
Ipect: 10 apóstolos 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11.
Johannes Tetetanus q. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11.
Cardin. Opus 1. q. Brentius

Regant Harclius aës compugnare Traditiones nomina
tim Lyp. n. 1. ad Gal. Calu. 4. Institut. 8. 11. 6. 7. 8. 9.
c. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. et sic antidoto Coni. Ipsi. 4. 5. 6.
goarines civedem ibide ac in Theologia sentit. Brentius
in plenum. et qd. Hamelmannus in qd. volumine. et plu
res alii apud Deph. 1. 2. de confessione nolentes quiesc.
in rebus fidei aq. moribus donitibus nis. confortus.
Catholici sententia affirmabo, deinde Harcl. obtuler.
refulabo

A R T I C U L U S

Catholici sententia de necessitate
Traditionum confirmatur

Notandum: Traditio qd. sumpta ead. act. 8
signat et quod scriptam degenerat mofij; hic tñ pprie et
theologorum ueritatem atque et quan doctrina uero
retro ad fidem ueritatem spectans a primis
autocibas in scriptu.

Dicitur ad 1°. Traditione rite auctoritatem quibus praeudent
funt apostoli 1° diaconi qui a Christo sunt missi ut fratres non fuisse
in scripturis regimur de quibus apostoli a cor 10° ergo
accipi a Deo, quod et traditioni nobis datus sunt quoniam bona
sacra menta et fide nostra eandem cum doctrinam sermone
propter apostolos per apostolos apud initium Christi substituta
nisi tamen scriptis mandata sunt. Talem fuit uero g. Ierusalem
qui ad agnitiones pro quibus illos illius apostoli a Cor. 9°. In
eo quo ut datur, non auctoritatem cui scriptis apostolis non
ta sed nos quoniam diaconas dei eo quod ex spiritu Dei consenserunt
tota sunt scripta canonica Divina noramus, in
terio divina norantur apostolos eo quod per apostolos predi-
catus subiecta tradita sunt. 5° Catechistis q. Eulogia au-
tores introducta et dividata sunt tales sunt preceps
festa nostra uim eandem ut scriptis aut gratitudo iubet
Catechistis.

296

13

Dicitur ad 2°. ea de traditione rite maxima uiria quo
vergantur, aut obligatiois quae inducent. 1° alia facta
uriles sunt q. fidei Ecclesia permanenda ut u. q. obseruanda
Prestitum sententia. 2° alia parles unde finis quibus
parlibus tunc tradita ut fidei Ihesu Ierusalem Sabatini
tempore Aug. alia predicta q. ad fine mundi neq. duo
robunt tempore s. u. q. de propria Virg. B. Verg. P. q.
temporales ad artus in tempore. 5° alia uicula q. per
modum plenti tradita uero accipi scripta fidei obser-
uanda fidei trius fidei. 4° ut s. P. u. q. celebrito prefato
in dominica 6° alia sunt libera per modum orationis
obseruanda ut peregrinando aspergione et benedictione
no polos Catholicos condoleat ut hoc verbis pietatis
scripta traditae sine a. Hoc fidei apostolis fidei ab Ecclesia
institutas uero admittendas et remittendas ex ita q. sa
predicatos alios. Horum negantur ullis traditionibus nisi
scriptura operatur ad Ecclesia Catholicam definitu. Et in
Cor. Trius definitus est ap. f. ut copropositum fidei confessio
nis fidei toti Ecclesia Cath. recepta ut in Cor. Doctrina patrum
declarat exemplis scriptis de canone sacrorum q. de re
tendit pacem a Ecclesia. autem bapt. de puritate parvorum auto
catholicae famenda fidei. ut de maxima, fidei, ritu, festa mi-

uero extenuat. p. 12 c. 1. de Canone Missa p. 24 de
 luminaribus alijs ritibus missa id est c. 1. de plasto affu-
 dendis aquas uero gerando ibid c. 2. de matutino nro
 quod fit horum p. 24 quod del purgatorium p. 25 initio
 alijs minilebas
 ubi gote nra s. ex hac etiam dictis verbis est
 scriptus de Canone A. de sacerdoti et intercessione scriptura
 s. scriptura sacra pro legitimo utrbe p. 24 s. at
 loquitur sacerdos Alijs sacrae librorum sententia quod ad
 serforum modicorum recipiunt ad hanc. ut omnes
 Hoc et recte et uero admittunt, ne potest privare de ipsi
 scriptura auctoritas et pl. ad ardentem
 dependet tam uero scriptura auctoritas admittenda sunt. Tis
 dictiones, scilicet hoc probat q. p. sed. a. 1. ubi sufficie ostendit
 q. ut tunc scriptura e' veribus et non in fallibile dog-
 ma fidei nec in eo scriptoria, nec in privato p. nro
 omniis aut aliunde p. sacerdoti pbari p. s. ut credat p. b.
 in uero si credit adiutorias et traditores non admittantur;
 quod item de Canone II tunc se opponit tunc p. a. 5. et 6.
 stat: fine m. s. tunc ac de letere teste fine de novo p.
 omittenda sunt aut p. sacerdoti aut Christiani Traditores
 nisi auctoratus script. et negare volunt aut ostendat
 uero habeant canone sacra. II. u. g. evang. mochae
 et verbis p. s. et san. v. Item uigil Thomas dicit: C. g.
 externe ne phobuntur. Traditores refutant.

ubi s. ex iudeo de dictis p. sed. q. Nam omnis a. q. a. p.
 ora duo modi ueritatem recipiunt et recipiendu est uer-
 bus est p. scriptis seu sacrae scripturae p. tot in annis
 et per se uita integra ad nos et incorrupta p. uenire
 saltans quicquid ea quae sunt ad fidem et salutem Alijs p.
 et formator estaret aut scripta scriptura que latifera
 statuta sicut quod cornua nescie sunt, atq. nec hoc est ul-
 la scriptura aut Alij uerbi demonstrari p. si Traditores
 non admittantur uel offendantur p. p. p. et Evangelista
 aplur aut alijs sacerdoti scripsi tot uero scriptura aut
 est s. et quis p. s. uero scriptura est incorrupta et aut in
 corruptis nos precentur.

Ilb. 3. de vero sensu scripturae j. i. admissio che aliquo
et legitime sensu scripturae ut nemo negat nisi
fidei negare velit omnem ergo et fideliter admit.
fides fuit aut ex scriptura vel alius de infallibilitate
ostendenda hanc aut haec vera est sensu scriptura sed
hinc nullus habeat: adhuc p. Titu ner. p. Hare. p. et p. Stag.
et a. 5. et 6. de oblatis script. Tribus nisi fidei
fidei quieti aduersarij tractatus in pleg. q. fol. et Rom.
in epistola. de eccl. g. Tract. Non humanum et hereticum
in coll. Ratis. fess. Ad admittunt plures fidei propria
ut nisi ex sola traditio huius provideant testam. et tra-
ditiones fini eas rei caes q. et ea faciat script. paginaat.
ut item ceteras q. et ea de querentibus atq; nos presumimus
quod nos catholici non habemus illas tradidit: q. ea sa-
laria scripturam non queriant q. q. p. q. p. q. p. q. p. q.
tibus ut nobis cui admittuntur de traditorum quas
catholici admittunt de qua Confess. ipsi uiderint
n. p. Ilb. q. Ex alijs fidei dogmatibus q. simili hui
ut p. nisi ex traditio et fin ex aduersarij admittunt
qua lib. fuit q. tu supra a. 1. p. oblatione scripturae
Hab. a. 1. de judicis querens: attuli d. g. quod fuit first
parvula in vicinia celebrata dicta, quod p. s. v. fin. a
Ios. et sic a filio padae, quod Maria ut se fures ne quod
pro nimis persona ex hypothesi, quod dicit maledicta
nostra quod dominus apostolus sic aaronia, quod fia ba-
ptismi Regis te baptizo sit uerbi promulganda, quod infra
est baptizandi fuit quod baptizandi refutatio baptiza-
ti quod bel affi a scriba respondet q. A. propositi
refutatio manente virgo, quod proposita de misericordia
dat, quod dies pura loco fabathi colenda, quod aliquis
sit impigerus facere v. q. quod causa p. si quod baptismi
se faciat et talia in littera alia sunt de quibus non
plures supra et ubiq. in cor. et ss. pp. II. agitur atq;
ita et filio Iura p. nulla scriptura ostendit p. ut
tu dicit p. p. testam meo credere et tu ipso copia
est hoc si dem ne apie q. de alijs scripturae aduersarij p. no
dicitur tibi p. testa aut fidei dogmata ipsi et hereticis
scriptura respicta p. sibi. Huius pleras, et dicitur ostendere

292

et ab ipsis Catholicis plorari sarrâ competrâ. P. id vere
epe. Inposito vero & legitime sensu scriptura, reclusa
a. auctoritate Ecclesie et traditionibus, unde statim
hunc aut hanc sententiam ueritatem op. sicutur. Negamus
nisi per se clavis sit qualis ut sit supra dictis alia,
ut tot erroris circa eas operi sufficiant.

Rbi 6. Quia eorum traditiones haereticis regunt in
verbis ad fidem et salutem et quod placent vel omnia ad
salutem nostra soluta est vel triplex qui ut scripta sunt
manifeste folget. Et si gratia tua experientia ignoras hanc
historiam tu op. paulo antea dicitur tu sed est: p. 1. ali osten-
dimus plurima ipsis haereticis nra recepta et credi-
ta eis nisi omnia fundata ei subuentare velint? tu scrip-
ta non habes nec ex scriptis evidenter deducis. Tunc
falsa est alias nec in antiquo testo ab adam q. his mille
anno armis et amplius usq. ad Moysen nec in libro tollo a
reverendissimo Christi reg. de eccl. Nostra doctrinay n potius
saluari, q. defectas scripturae usitata putant et habueris
eis, q. n potius sunt scriptari nra sunt ad salutem greg.
et alios doceat q. unde q. tunc Malibat doctrina ad
salutem nostra si. Pradores n admittant deinde vel
fringant libri scriptum nra q. sunt vel omnia simul, n singulis
quod certa ostendimus nra q. in genere et fractis alijs libri
scriptis: n omnes simul frangit, q. multe haec anno raro
perierunt ut quae tua ex scripturis, in quibus utq. tu expell
inter quos Augs: hoc de c. in Matth: aut multa ex pro-
phetis perire morientes, quibus annumeranda apud
paulum ad Corinthonis cuius ipse meminit (colof. ult.)

Rbi 6. Manifeste scripturis. Thess. 2. itaq;
falsa est, inquit apostolus et breves traditiones quae
dictis sine per somorem, sive p. gloriam verbis clara
sunt, nec dicti p. quod vel portas eadem iam scripta fue-
runt, vel posterius. Nisi q. dignitatis enim, sive p.
sermones, sive p. gloriam nec et. Tu q. hoc falsa est Aug:
Basi: Augs: et alijs p. aqua bell. 1. q. c. i. testat tu q.
signata ab ipso apostolo ibidem dicitur in Chrysostomus

de Antichro eiusq; aduentu signasse. q; tu postea nescias
 cogitare, tu q; saltem p; e tempore adgitanda fuisse
 tradita, atq; scriptura & similes nrae factae, q; dicit
 q; eis Hæreticos. q; Or. 11 laudo nos ait Paul. q; postea
 nisi memores artis et pient tradidi nobis plaga mala ferentis.
 Hoc plaga n; sp; fratre de modo oiam et memorias s; in
 collectis facili, quelli os ritus et debiti sumendi et docent
 p; at ubi leor; scripta reperiuntur. n; ergo ut apprefie
 docent Chrys., Theophilus. Basil episcopus et Iudeon scriptio
 los q; gnostice scilicet scribit reprimendos. item Iud. 10.
 q; set Deo n; accipi a Dno, quod et tradid. nobis, galatia cate
 ra, clementia deponat; scilicet ab aglo disposita sunt ut eu
 lica a Jeanni accepit toto Aug. Ep. 118. Et hinc Christus post
 ianuam statuerit et de derit illam: ut aqua et uino generan
 do miseret teste Cypri. Ep. 63. Ut misericordia et deponit
 et offerit ac tale et tali rita ornata est pagor. Et Tim. 10
 iam habet verborum q; a me addictum. Et hunc et illud. c. 2.
 effortare in via et qualiuisisti a me. multos testes hoc anno
 clara fidelitas. q; ea sunt nrae scripturis genitata. Et huius
 et separari. per uides hic scripturam tuas et aliorum q; postmo
 dui fuerint scripta tuas q; hoc fargent et sine fadu. Et huius
 vel dicant uide gloriam tua ipsa est de quibus fortissim hic apli
 us tuus q; hoc ipsa ipsa de ulta fuit p; deo ipso postmodum
 a paulo illa exiliis grignata post. vnde Corin. a lapide
 aliorum interprebat Ioa. 10. Multa habeo uobis dñe q; uspo
 testis portale modo q; quo sit arx tor. hanc q; trias hic quo
 nerationem inserviat post resurrectionem et auerter spumas
 apli grignanda vel postmodum scripta sunt vel ut si hoc
 q; uide scripta sunt et habeo intentus q; illud unde
 id est stat. q; eo scripturam ea s. id nrae dicit q; eo Tra
 ditionibus. Ioa. ult. sunt et alia multa p; facie p; deo q; scri
 bant p; magis nec ipsi arbitrios mundus capere. p; facie
 eos. qui scribentes sunt liberos q; oia scripta sunt in libro.
 quem capie una manu. q; et q; Ep. 10. multa habebat pri
 bera uobis nolui per chartas et utramque uobis habbam antea

scripta erant: at ubi: et cur dicit se ea multa adhuc hinc
sortire: an postea scripta sunt? Si rursum quo ubi est hanc
scripta oecat ultra veteris libri canonicos et eam dicit nolam
per chartas et stramenta? Nec dico per ut identidem obij-
ciant ea ut scripta fuisse eo quod uera non fuerint, nam pro-
hoc falsus est pleribus exemplis ostensa est supra argu-
it et deinde uides sequunt ea uera ut et quod scripta et sive
quod genitorum per alios in dicit uera nec ea quod scripta et sive
deos tradidit? q. foliis nec et nec sicut ab hereticis salua
opinione suâ admitti potest.

Nec q. ex eis & ut & se que est aut certe scripta quorum
dubiorum locorum definiri possunt, aut hac refutatio q. diuis sententias
n. ex scripta doctrina et autem reducit ad damnaturum
ut itt et q. p. ced: a. s. s. tu q. dixerit uerba Traditiones
affrumentum ut inter alia Nicene c. act s. ubi act q. a.
ca muli alijs q. ni uilia seruans uine scripturâ nobijs
uenerans imaginis, tradita fis ab apolo te apoibis late
p. historias Traditiae et artibus q. in fine f. q. Traditiae et
de scriptis scripto pro Traditio et ualentum n. curare
est, an aq. q. quo et filia professionis fidei quod ai
ploras et eulesia Nicas Traditiae n. Cone. Fud p. primum
W. q. primata enarrat.

Nbr 8. Autoritate SS. pp. apud Bell. c. 6. q. b. n.
ministris Fabianus Papa, et Marcinus. Ista C. act ni q. gla
act q. pos Orientis J. à ss apli et coru que ibis be
pinus nobijs tenenda in duabus im l. mon. q. ad pe
tentia q. m. tituta rule p. tica act ne gunt à BB q. aplo
Tradita, nobis q. uelle formare, pro ni face wobis nulla varietas
in infis ordibis et specie loba treb. Lco 1. Serm 6. de
quadrage: apostolica constitutio quadrageinta deriu
huius implatur, et sermones sermone de huius pe
ter stet dubitandum non est q. quinque ab Euclipe n.
consecutur in devotionis receptum, les Traditione
apostolica et de spiritu sancti prodire doctrinam, q. d
obligo claris qui proptor prox perspirant
u. rerum n. q. potest, contra hereticos petitor
Huius genus.

Pli. Q. c. 55 pp in genti numero à colloquio patibon:
Iac p. Catholicon ut fine et à pell. c. 7 ad dicitur, item
à Petri Can: ex multis quodat audiamus, s. 3g n: apud e
cusebius 1. 3 c. 17 ait Traditiones agloris se ceteri episcopi
sunt ad Magnesianos, Tirolianos, Iouistas reliquias; s. 3. 3. 3.
Eccl: huiusmodi: c. 1. à synod. 8. 1. et 8. aliisq. Et citatus
potius vnu ait sacerdotibus numeris duas summas illas et sup
scripta partim scriptis partim ut scriptis in Atticobr.
nobis tradidit et egypti teste Iug. 1. 8. apostolus Traditae
et libris scriptis Ceterum nunc non extant, s. 1. polyc. et pan.
apud Iagel 1. 5. c. 20. refutans formam libri verbis
Credo quidem Traditae per apostolos fidei credita, mo iurem
1. 3. c. 1. qd si, ait neq. apostoli scripturas qd rel. spes
nobis nomine oportebat ordinem seq. Traditionum
quaes Tradidit et qd obiis committit bant reliquias
Ital: c. 3. de coronat militis post commendata
genuitatis et Trad: ut scripta, quae ei profus ser
vandas ostendit in ipso plurim a numerar ut in ba
ptismo renuntiatione, Iactana, trias mercionem et
alios ritus baptismi, ieiunia, ecclesia, oblatione, defun
ctis statones, auchia, aperuacio, crucifixionem
in fronte et quatuor legi auctae scriptura et Iohannes
Traditiones, Cyp. quoq. 1. 1. missio eius non calice, sed aqua
offerendo traditione vero seruanda ait, item serm. de
abluicio pedis nec minuta ratio est ait quod distante
spu. s. apostoli tradidit et qd qd, qd tradidit: dicit
apostola ab apostoli Traditae acceptit et parvulis baptismu
dare quae traditae s. Aug: (optimus antiquitatis interpres
et te' stij et ait Col) qd sentit l. 10 de Gen: ad literas
c. 23. ubi ait gneudo misericordia baptizandis potua
lis nequaquam permanenda est nec obo credenda, nisi apostolus
apostoli Traditae qd et l. 2. ij. s. 1. 7. ait gneudo
C. ut seruanda baptismus credo ex apostoli traditione
renuntiam, et l. 1. c. 20 multa ait, ut inueniobus libri
aplorum neq. (C. posteriorum et th. qd Ceteriorum per
ut fam. Ecclesiam ut nisi ab ipsis tradita et commendata
exordi: plura silla nec idem aug: apud paci. an. q. t.

302

22

et nati p̄ se in Coni: hacten: quibus geratis tractat: l. de spiritu:
dogmata: ait q̄ ni Ecclesia p̄ tractat q̄ dicitur abraham: do:
hunc scripto predicto, q̄ dicitur ergo ex agloria traditione
in mysterio. Et in occulto tradita secundem, quoniam etas
patrem nūm. Nō tradit p̄leum illy, fuisse ostendit et in
sp̄e p̄læ exemplis de signo crucis, de inuocâcione ss. de
Abrahæ si misericordia, alijs misericordia festiue ceremonijs
Chrysti: in illius 2. Thessal. 1. hinc sit inq̄t quod nō
olit illam tradidicunt apli: sed multo sine brevitate
et cetero u. fide digna sunt tam ista quod illi: idem
in Liturgiâ et eis: in officio Mediolani: dignissimam ter-
moniâ misericordia ostendit: epiph: supra lacum horæ 7.
et 7. una cu Hier: ad Marcellam: errorum Montani
statu p̄missa quadragesima alias fabianiæ coeader
aplicæ Traditæ p̄bant: p̄missa: et fidei et tristitia
Ihesu: alijs plurimi p̄p citati in Coni: 7. 2. art.
one 6. et 7. ipsi et ueneracione Imaginis Christi
feliciter apliæ esse ostendunt uide (ad. Bell. c. 9.
et Vincentius Lutineus) l. 1. p̄tano haeres.

Ep̄ obus autoritatibus p̄p. p̄t. 1. auanimi genere
et p̄p. traditæ agnoscit p̄se exemplis in sp̄e p̄bari-
ri: p̄missa in sp̄e traditæ ab apli. rectio adcepit
sic baptismi p̄missa, gaudiu. Chrystma: ceremonia
baptismi, p̄missa ruchio Misericordia item preca-
tiones ecclesiæ seu actiones publicas, oblationes defun-
cti statu ieiunia quadragesima, ueneratio in mo-
gina signo crucis, q̄ hoc est in abominatione Christi
debet ut quantumvis grauius p̄p. auoritatis p̄p.,
dictis demoniis q̄ transiit uia Traditæ apliæ
wie eas q̄ scripta sunt: pride profus et audacem ca-
lumniatorum agere, Nemus: dd. subfassamus (coni 7. 2.)
scribit iniquitatem audiendam et autoritatem Marcelli: su-
periorum alijs exponere: legat p̄dictos autores et de suis
opus et uideat vel iniuriam trahat.

Nbi 11. et propt. ipsorum met aduersarioum, na-
ta et p̄p. q̄ Catholicos p̄missim offertur et p̄ dogma-
tribus fuit gloriæ nūt, excedunt et docent libet sicut.

das, plenaq; que ex fidè traditio hinc ac ex scriptura
 per ut significat sanguis, que fidei fringunt nec ex script:
 plorare puit, ut n. taceamus quod nobis ut dicitur
 De baptismo fia parvulorum bapt: poschato draconis
 celebrando. 3. ubi scriptus est nihil credendi nisi
 scriptus? 4. nihil in religione faciendo sine episco-
 pti in scripturis mandato. 5. quod sola fide remitti
 fuit. 6. q. q. liber fidelis credere. Adebat segni q. i.
 Et auctoritate. 7. quod duo tui sunt sacerdote noue
 leges. 8. q. si non sunt auocandi. 9. quod Octauius signo
 plenaria p. impium mendacis ad potius gemitum. 10. q. n.
 habet orationem p. mortuis et plorare filia: Item illi sori
 pto sunt eae q. tui calu: tui Lutti identidem suis fa-
 cito deinceps partim quoad ceremonias baptismi v. g. sub
 genice tua baptizanda, item euchreiam cum u: q. u. ad
 priuatas odes, aut uini soli deferendas, partim quoad
 alia plora, q. apud istos in igitur fuit, in uolabiliitor
 obsequanda prohibitus, nequa: Let fū nullus: finit
 apud eos taliorum ordinacionis.

Proib: deinceps q. ex ipsorum uoca traditio dispensa-
 tione. 2. q. sola et tui ex scripturis indicante fidei
 doctrina. 3. q. de fidei s. n. dispensatio's auctor,
 nam p. tui q. q. in oportunitate tradit: apto in-
 fore tantumque ffare: Auctor: Maed. Eu. n. l. Ent. q.
 plora: q. teste Aug. 1. 4. q. Maximiliani de uita et
 gloria c. 39. Brasili. de p. c. 40. reictis traditio byz
 ad solas scripturas prouocabant inter se minimè que-
 rient uolunt. in q. t. q. nihil admittendus quod scri-
 ptu: n. fuit, et tu sequitur copul. admittere et q. t. q.
 admittere q. scripto n. sunt. Exemplu: fit s. Calu: q. t.
 alibi fidei tui opprime fuit 4. 5. 6. Atq. i. hoc fuit
 in uocacione n. a. cui uolendum est certuibus, cui
 deli, u. uilia locis, quo quod uer. 1. et pp. hec lein-
 des scriptis aplice stine, nec alii q. p. iti docent
 in diversa modo. Cestia 87 ad angw: u. de legitimi
 na. reformatio eccl. ad i. f. puram. 9. q. uerba n.
 quod in scripturā test redundat nobis. Et alibi ague

Romanus Bell. c. 3. tres. r. quinimodo invito se calui
 uita atque perunt ut synod. ultreia etiam q. nos nolunt
 alieno amplecti et p. q. Seduna regura menue alio a
 me pmi fidei et uita Christiana quæ possit uerbi p. q.
 ut ill. ueteris et noui Test. opp. p. q. et th. si. Lutheranus
 sui Calvini uocacionem seu missio nem uel li. Tobiæ. Judith
 et Iacobu. Iacob. Iuda. et aliis probare, non ad uultem
 de ni. p. q. et felicis Traditionis p. q. dementem ea:
 uel qui n. scripturam reperiunt. r. Romm. n. p. q.
 min. ad p. q. et au. ne quis adducat. Ita auctoritati
 scripturae uniuersitate aliq. s. Traditionis aquare, et
 p. q. s. ... hanc traditionem quia nobis in manum
 sautori scripturae libri venerabiliter accipimus: item
 affirmant doceq. et Aug: baptismus formulorum
 Traditionis apostolorum hoc recipimus. Item apostolicis
 ritus quod a ordinariis et tradidisse reliquo scri-
 ptiis i. p. q. certi sunt, et ueniente e. quodam loco
 confirmos ritus q. n. scripturae cannotandi n. sunt ab
 aliis traditos p. q. Item tales ritus merito amissi
 et eliminari posse sunt q. scriptio fidei ab encyclo. satra
 no: et aliq. ipsi n. arte p. q. baptismi. S. Brentz pleg:
 de Trad. p. q. p. q. scriptura ales, ait, p. q. nullus
 Traditio q. aliis p. q. locis scripturae agnoscenda.
 sed ibid. p. q. nos reprehendit quod n. scripti scripto
 ria i. astemus ap. q. multa tradidisse ex quodis autem
 ritatis cuiuslibet q. scripta sunt et tñ ibid. pregarunt n.
 leber nec sit, quod tam hinc multa dicens et faciens
 qualibet multa tradidissent, et constituerint n. sunt
 sed ipsi bene reprehensa. q. aliis ueracitatem ap. q.
 de dogmatibus filii et dominuntur tñ de rebus circa
 p. q. atq. baptismus formulorum canon. scriptura
 n. sunt et aliis p. q. et tñ de j. p. q. traditio ad
 uerbi p. q. fuisse. Hec 1. de Capitulo. c. de baptismis
 quales itaq. ueritas doctrina circa res fidei: c. p. q.
 hacten et opinio et scripta, et de ni. eodem capitulo et
 differentio, p. q. monitio p. q. et uera doctrina r. obseruitur
 et analogia uerbi ueteris testi, in quo p. q. scriptam

Regem varie ut tui phariseis ag. de varis locis
ante mibz, et post locutionem de glos Evangelii
ita et nos alioq; a seq. ad et Moysae habeantur
quales erant de remedio q; Petrus orig: in femelleis,
de san. legi dicit na desegnus Christi item opa
valentia cuiusq; bene ordinata reg: quibus nulli
dabat ne pster scripta Regem alioq; scripta Regis aut
glossingis ritus aut Radagis habebas de qua a. 6.
argit q; uide hoc bell. et alios.

306

ART I CVLVS II^{us}

Hæretiorum Objectiones contra

Tradit: refutantur

Argit aduers: q; Tradit: petet q; ratiæ ex scripta
in coribz glosas vel clarition vel suffi-
cientiam vel additionem scripturas vel tradit: quæ per
pabant aut scripturas vel addendas ē ex beat: de apor-
tor abundie soluta sunt sagra q; p. cetera hic brevi-

utq; obiectum nos qualibet sermo nolam alle-
uire papilosa calu. et p. q; ita non nos allegata
scripturarum solas Tradit: tueri, nec curare an q; scripta
sunt nec ne item non docere possit. Attulit ne libri
et apostolus doctrina scribere Konmis ut ex am: ad p. q;
et alijs & oia ista nostra meditatio ē, nullus et uere Catho-
licus preditorum quicquam docuit aut distinguimus
u. sacerdos Tradit: explicat uel et diuinis ut q; ep. 1.
u. g. et scriptura p. primaria regula nps ubi sed fu-
nit agnoscimus. et nullus et p. primus Tradit: recte
scripta q; scripta sunt, alioq; apostoli grauerter delicius est
scribere q; nemo facies dixerit, negamus tñ (s. Konm:
l. e. ad libitum anno 1566 fol. 18r bii.) optio mandatu
habuisse a Cœlo ut scriberet tametsi q; præferant inscripti
pro scrippent, q; sive imperio scribere fecerit Aug:
l. i. de genfis ludus: c. alt. s. p. a. u. apoc. 1. u.
bel ni perte tñ q; da arcana scribere q; uideit u. p. festu
modi aut doctrina fidei, de que hic agimus.

Obiectum n° nullus traditio aplice anglici contare: mo
 eas omnes, quas & diuinis aut apostolis locis manus longe
 post a pontifice bus institutas haec rem. l.c. ad quod
 memoriæ obiectus pforte ut alia mendaciam a Bell.
 c. 3 refutata ut 1. Innocent. 3. c. 3. de celest. misericordiis quos plura debita in gressu calicis habeantur qual
 Christus dicitur 2. quod Iacobus totu[m] laconem & ab a illi
 profectus fens sentientes anathemate damnemus. 3. miz
 sione calicis instituta ab aliis: 4. Jeanus quadrag
 a a Telephoro. 5. Sacra christma gl. I. initio. 6.
 Jeanus & Temp. a Calisto. 7. primocella puerorum
 a sylo: 8. altariu[m] gressu[m] a Polyc. 9. a Felicis
 infirmitate uincione 10. memoria et inuocacio 11. in
 membris. 11. memorias mortuorum a gelagio 12. tao
 dehu quod dicamus. Traditio scriptas arbitriarias ep[ist]ole
 et a nobis scriptas obligare sub periculo salutis. Nam
 in qua p[ro]pria mendacia nullu[m] nam h[ab]et plena op[er]a
 dictis apostolis sunt. Traditiones nullas tamen agnoscuntur
 uas quae postuloru[m] ab ecclesia instituta sunt ut p[ro]p[ter]a
 1. n[on] s. uide Bell. l.c.

Obiectum 3. q. id quod Thessal. 2. p. Traditiones
 bus adduximus. 3. quod stanc qu[od] aplice dicitur. Reuise Tra
 ditiones. N[on] dicitur tota sistema scriptura f[or]tius f[or]tius
 a. i. deinde aplice absolute et sine limitac[i]e uult ser
 uari. Traditiones: n[on] dicitur. Traditiones eas tamen q[ue] scribuntur
 et absolute p[re]nt[er]e Traditiones. 2. aiant aplice lib
 log de Traditionibus sed n[on] pertinuerint ad dogma
 t[er]rat fidei proprie[n]te[n]t[er]e. et si tales n[on] scripto[rum]
 dicens. dicitur. 3. ille p[ro]p[ter]a fundo dicitur. nam unde
 sciens dovergari ex q[ue] scripta sunt n[on] est dogmata fidei
 deinde i[de] manifeste fidei: nam ibidem log[os] aplice
 se Thessalonicensibus de antiquis quida tradidisse reu
 pra[dict]a lignai. quatuor in iam renfere adseritur uollet id
 missa orbe credendu[m] clamant. eas et si loqueret[ur] tu
 de ipsi q[ue] ad dogmata fidei n[on] spectant nichil tamen sequen
 tel eos. Tamen Traditiones prouauas e[st] q[ue] p[ro]bante inde
 dixerit.

Objiciunt T. Traditio, sive q̄i scripturas in quibus
eis fratres p̄ficeret Iacobus 2. Math. 15. & Matr. 7.
irritat scilicet mandatorum partē p̄ Traditio, vīla et
frustra colant me, docentes abstinācias et mandata
Iacobus, IX. aliae & humanae seu humanitatis exortata
Traditio, aut mandatus deo q̄ba II. cc. sermō statim
diuinis applicat aut à regente sp̄p̄ p̄ instituta p̄
litiones quae nos vei p̄gimus. Et logi Christi dicitur
laicos pharisaicos vel et gentilium traditionibus,
q̄ uel mala, aut iusta erant legi diuinæ ut tem-
plo offerenda maxima liceat p̄ficitur nō in m̄p̄ sunt
necessitate facta à uera p̄tē templū uel altare
illidū in sabathō curare, aut famis necessitate sp̄p̄
nellere, tales n̄ sunt nostra Traditiones, uel q̄ inane
et finiūl et ad superstitiōs erant, ut n̄m̄ rebus
lotiones, cui petitorib⁹ deo p̄ manduari, nec ab ipsa
q̄i, tales res ipsas vīla n̄ sunt, uel q̄ hinc bona erant t̄m̄
de ad manu p̄ficiā agere n̄m̄ sup̄stitiōs p̄ mandati⁹
Est q̄ p̄a negligebant à Judais n̄m̄ pharisaic⁹
obseruātē, traditio (Christi, 6d) et Math. 23. id est
ap̄bret, quod ap̄colantes culicē deglutiunt q̄ melum
neglectis maioriis mandati⁹ minime q̄ uis sup̄
stitiōs extentur, item haec (Traditio, sive leonatis)
op̄ordine fieri illa (mandata p̄ficiā omittere, uile
p̄ficiā & bell. c. 10.

308

Objiciunt T. Ep̄ Coloss. 2. uideate ne quis nos decipiat
per p̄ficiā, et in anem palladas p̄m̄ Traditio, hōiūla
a p̄tē, i. redempti etatis de uanā curia que fācē q̄tē mā
traditio p̄ atq̄, locutus est ip̄sē de Traditio, hōiūla
gentilium, sajudaciorū uel mala et scripturae q̄r̄ḡs et super
stitiōs, uel mala intentiōs obseruatis et in p̄ficiā u. agit
Coloss. 2. logi de gentilium p̄ficiā q̄bāda inveniatis quibus
uel abuectant uel q̄ excoptabānt ad evertendā
fidei n̄re mystoria u. p̄ficiā uililo uilil fī q̄ Aca
tione, q̄ sunt eadem uincit. Genuit eadem in inter se q̄i Tū
talem occidentis ē inē q̄ Cœstia. ē primocedēta
uita uel dat, regop̄p̄s q̄i resurrectionēs et p̄ficiā me
uita cœcum p̄ficiā mōnes. Quod a. ibidem de artoriū
iborū abstinācias aut certiora postōrū obpræcōs fugieba

Si nihil iij nor ē tu ga ille n̄ erano diuinā aut aplice
Tradīcēt, tu q̄as jūdaiq̄antes et tales erant, quas nō huius
agl̄is cui Christianā rēgē amplius obligare.

Obseruant 6. multa tō pp̄ i speciatione optant
apud frat. c. ii et in colloq̄o Ratib. p. A. sept. 8. solus
et in fine eiusdem Collegati. R. beatus genitatis
natus fuit loquens de Traditionibus incertis aut priua-
tis aut scriptis legiugnantibus aut i altis p̄ fuit
plurimis auxiis verbis s̄q̄ uocaret, ut si fateremur nō
de quādā tñ certis q̄q̄. quas cujus nō ipsā scripturā sat
datē exp̄p̄as sit rēp̄cipere oīunt p̄ q̄at ep̄ solā scripturā
iā ampliū p̄cē pronōde q̄n dicitur oīa oī scripturā
claris et d̄gendas ē in sensu accommodat. Et eī oīa
les obis iei. Quis in p̄cē de libro Ratib. uel saltem
loproca ijs, qui tam ab eccl̄ia sufficienter instru-
fuerit. uel q̄. loquens ex hypothesi. Et tñ uel esse inducere
nō nihil de cōfī uel taliter tradidit sit. uel q̄. argu-
mentand ad hociam ex liberali ḡesione p̄mittit atq̄
q̄a cu aduersarij deputaturat ex solā scripturā atq̄
ad id insufficiētū scriptura sufficiētū p̄t. uel 5. oī
laut mediatis solutis oīa oī scripturis plari p̄cē, q̄ia
s̄c̄ scriptura digitu extollit et uel illa p̄. remissitā q̄ia
oīa dīcū aut resoluti p̄sonā aut debeat, aut quae remis-
se ex ipsā scripturā autoritas eccl̄iae et frādotis po-
bili. uel 6. ea q̄ sunt q̄ scriptura uocant oīā
scripturā, uel 7. ea clara et ne supra dīcū supposito
s̄c̄ scripturā eccl̄iae uel ijs, qui sufficienter instruunt p̄t
uel 8. amplificatore aut Hyperbolice loquunt, uel q̄
libi quos aduersarij citare et p̄t coruunt. Cyndili in
seniōne Chrys. opus imperfecta, uel eo leni⁹ fieri
lū, unum uel alterū totū obsecrōre nō debet p̄t
care alij loīs coruile clarisibus, ubi ijs p̄t aperte
adūnt, lāuent, et comēment. Tradīcēt plura in
spēce uel casis apud citato.

Ad ostendend p̄ harmōia notaude ē p̄ bell. c. 2.
et regulae officiabri ad significationē Tradīcēt carang,
autēs, dīcū an aploka an eccl̄iae fuit. p̄ q̄n uisa

320

culia amplectilis aliq[ue] tanquam dogma fidei quod in
scripto scripto al p[ro]p[ter]e habendo. Et traditio apostola,
eo quod uero iudeo sit et una veritatis et erroris
nestia. Non tamen regulare nimirum obscura est quae uera non sed
aliq[ue] legendam tamen ut non quod apostoli ab apostoli ac conscripsit.
et tradita est delectus sed quod uel ex scriptura apostola
vel ex nouo et tradita de apostoli ratione explicata in ipsius
scripturam ac deinceps tangunt scriptura aut divina
uoluntate receptum sicut etiam. 12. q[ui]a in divinitate tra-
ditione habendum est si q[ui] ab origine ecclesia receptus fieri
neat tamen ab alio nisi a deo scripti poterit fieri. q[ui] mas-
tia ab apostolia sacerdotum. 13. q[ui] quod est priuilegio
ecclesia semper obsequiatus fuit signum est id est ueracel-
lantiam apostoli puenire. Tunc sicut potuerit ab ecclesia
instituti ut est h[ab]et. q[ui] reiuniorum quod dragemimale quod
licet potuerit ab ecclesia instituti tamen retrospicere
deinde cu[m] auctoritate alii non recipiamus ab apostoli factis
instituta sic oportet quod p[ro]posito totius q[ui]d maiorum
organis et hereticis. 4. apostolica traditio cuiusdam est
q[ui] ecclesia vel certi multi graves nomine p[ro]dicen-
te vel in concilio vel in suis libris aperant aliq[ue] ab
apostoli traditam tales sunt uero. q[ui] dicitur p[ro]curant qua-
dragemimales utr[um] baptizantur et rite et quod tot tantum
tig[ue] alii sanctificare aspirantes et possunt diei arris
resipi et ultimo die ecclesia orare posse omnes
posset. 5. p[ro]curant vel apostolica erit traditio si q[ui]
ecclesia ab apostoli fundata et continua successione grecis
caractestur a[pro]p[ter]e vel apostoli puenire cuius uicario est
quod doctriina religione apostoli una cum officiis et pa-
triarum suis p[ro]cessoribus tradiderint cuius successio
nisi interrupta exemplariter potissimum clares et Ecclesia
Romana atque hanc de apostoli verbo. seruato ne
debet p[ro]cessus ad gloriam et per op[er]em Meum
perficiant. absoluimus haec et Macram salutis
millefimo p[ro]cessus primo uigilimo nono tertio quod curia
te ad Nonam.